373

A BUDAPESTI II-IK KERÜLETI ÁLLAMI FŐREÁLISKOLA

ÖTVENHETEDIK

ÉRTESÍTŐJE

AZ INTÉZET FENNÁLLÁSÁNAK 58 ÉVÉBEN

AZ 1912—1913. ISKOLAI ÉVRŐL

KÖZLI

DR SZEKERES KÁLMÁN KIR. IGAZGATÓ

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS HÁZINYOMDÁJA 1913

B 373/8/13

A BUDAPESTI II-IK KERÜLETI ÁLLAMI FŐREÁLISKOLA

ÖTVENHETEDIK

ÉRTESÍTŐJE

AZ INTÉZET FENNÁLLÁSÁNAK 58 ÉVÉBEN

AZ 1912—1913. ISKOLAI ÉVRŐL

KÖZLI

DR SZEKERES KÁLMÁN KIR. IGAZGATÓ

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS HÁZINYOMDÁJA 1913

1976

1985

B 373/8

13651

3889
1913

Ő Császári és Királyi Fensége

László főherceg úr

a lefolyt tanévben intézetünk növendéke volt. Mint az I. A. osztály rendes tanulója az előadásokat pontosan látogatta és az évvégi vizsgálatot sikeresen letette. A jövő tanévben a második osztályba lép.

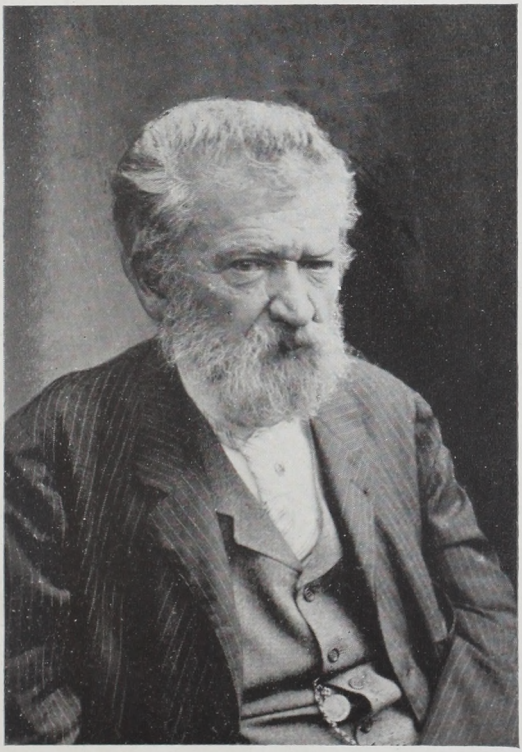

Major Joseph

VÁROSI KÖNYVTÁR
1913
BUDAPEST

MAYER JÓZSEF

1839. június 14.—1912. júl. 27.

„All that live must die, passing through nature to eternity.“

Hamlet.

A magyar földnek azt a különleges tulajdonságát és hatalmát, hogy az idegenből hozzánk költözötteket minden erőszak nélkül meghódítja, szívben és lélekben magyarrá teszi, gyönyörű megnyilatkozásában látjuk *Mayer József*-nek, az intézet hosszú időn át volt tanárjának és igazgatójának életében. A Prágában 1839-ben született, 21 éves korában az akkori „Budai császári királyi felső reáliskolá“-ba, (most II. ker. áll. főreáliskola) tanárrá kinevezett fiatal technikus, nemcsak kiváló tanerő, hanem lelkes magyar ember is lett.

1860-ban a budai reáliskolában még német volt a tanítás nyelve, de már, — noha eleinte csak megtürve, — tért kezdett hódítani a magyar nyelv az egyes tárgyak előadásánál; így a régi tanári kar, amely magyarul nem tudott, kénytelen volt lassanként távozni az intézet kötelékéből. Igaz, hogy a távozók helyébe lépett új erők sem tudtak valamennyien magyarul, de legalább nem volt meg mindnyájánál az ellenséges indulat, az épp akkor erősen fellépő nemzeties iránnyal szemben.

Ezek sorába tartozott *Mayer József*, aki még állásának elfoglalásakor édes hazai nyelvünket nem beszélte. Amilyen zavaros viszonyok voltak hazánkban, épp olyanokat találunk a budai reáliskola belső életében is. A tanári kar hazafias tagjai *Hofer Károly* és *Dr. Say Móric* teljes erejükkel buzgólkodtak,

hogy a magyar nyelvi tanítás, ha nem is teljesen, legalább részben bevezettessék az iskolába. *Mayer József*, a már akkor *érzésében* igazi magyar, az ellenpárttal szemben a magyar párthoz csatlakozott. Pedig magyarul még nem tudott; különben is tárgya a „matematika" olyan természetű volt, amelynél a magyar tanítás érvényesülése legkésőbben történhetett meg.

Most már Mayer minden igyekezetét arra fordította, hogy a magyar nyelvet teljesen elsajátítsa. Nagy befolyással voltak reá *Hofer* és *Say* kartársai, akikkel baráti viszonyt kötött, s akiknek lelkes hazafisága s a magyar nyelv iránti szeretete *Mayer*-ben is hasonló érzelmeket keltett. Lassan-lassan megismerte a nemzetnek kiváló tulajdonságait, ami azután őszinte vonzalmat keltett szivében. Majd, hogy magyar érzésének mennél hathatósabb mértékben adjon kifejezést, nyelvtan segítségével magyarul kezdett tanulni, hogy előadásában — egyelőre kisegítésképen — a magyar nyelvet használhassa. Később ezzel sem elégedett meg, hazánk zengzetes nyelvét tökéletesen el akarta sajátítani; ez okból szünidejét a színtiszta magyar városban Kecskeméten töltötte, ahol azután a magyar nyelvet teljesen magáévá tette s így lett *Mayer* most már nemcsak szivében, hanem *nyelvében* is magyar.

A következő években hazánk egén az alkotmányos élet hajnala egyre jobban és jobban derengett, s ennek hatása az iskolákban is érezhetővé vált. Így 1868-ban a most már „Budai magyar királyi főreáltanoda"-ban az oktatás nyelve magyar lett, s német tanárai kénytelenek voltak visszavándorolni hazájukba; de itt maradt az érzésében és nyelvében magyar *Mayer József*.

Mint a matematika tanára huszonnégy évet töltött ez intézetnél, amely állásában alapos szakképzettségével, kötelességének lelkiismeretes teljesítésével, szigorú, de igazságos bánásmódjával a tanulók iránti szeretetével, tanártársaival szemben tanusított előzékenységével — a felsőbb tanhatóság elismerését, tanítványainak odaadó tiszteletét, s kollégáinak meleg rokonszenvét vívta ki.

Noha *Mayer* munkásságát szeretett családjának boldogítása és a tanári kötelesség pontos betöltése között osztotta meg; nem vonta ki magát oly kötelezettségek teljesítése alól sem, amelyek állásához tartoztak. Így az Országos Magyar Tanáregyesületnek megalakulásától kezdve nemcsak tagja, hanem buzgó munkása, majd választmányi tagja, utóbb pénztárnoka lett. Utóbbi állásában 16

évig működött a nála megszokott pontossággal és lelkiismeretességgel; ügykezelése olyannyira megfelelő volt, hogy utódjának mintául szolgált. A tanáregyesületben kifejtett munkásságának elismeréséül őt az Országos Középiskolai Tanáregyesület tiszteletbeli taggá választotta. — A budai reáliskola tanárai a nagy közönség számára sorozatos népszerű előadásokat rendeztek; ez előadások közül a reális irány népszerüsítésére ő is vállalkozott, s feladatát fényes sikerrel oldotta meg.

Tanári működése alatt láthatta a reáliskolák fejlődését, amely néha tulságosan gyorsított, így nem eléggé alapos volt; igazodnia kellett a sok átmeneti tantervhez; 1875-ben a reáliskolák nyolc osztályúvá emelését és 1883-ban az új tantervi átalakulást érte meg.

A budai reáliskolát a kötelességtudó és buzgó tanári kar közreműködésével *dr. Say Móric* tudós és tapintatos igazgató, főleg a hetvenes évek elején népszerűvé és népessé tette. *Say*-nak derék munkásságában *Mayer* is segédkezett s midőn 1884-ben az újonnan szervezett budapest-vidéki tankerület főigazgatójává *Say* nevezteteti ki, utódjának *Mayer József*-et ajánlotta, akit a királyi kinevezés még az említett évben a „budapesti II. ker. állami reáliskola“ igazgatójává tett.

Mayer mint igazgató is minden törekvését és igyekezetét kedves iskolájának szentelte. Noha nem szeretett semmiféle nyilvános szereplést, mégis, midőn őt polgártársainak bizalma a főváros törvényhatóságának tagjai sorába választotta, a megbízást elfogadta, de csak azért, hogy ez úton a reáliskolának minnél nagyobb előnyöket biztosíthasson. Sikerült is befolyásával a budai reáliskola épületének célszerűbb beosztására és bútorzatainak kiegészítésére a főváros áldozatkészsége útján nagyobb összegeket fordíttatni, és így az épületet az 1883. XXX : törvénycikk követelményeinek megfelelőleg átalakítani.

Kiváló érdemet szerzett *Mayer* ama fáradhatatlan törekvésével és agitációjával, amelyet a latin nyelv tanításának a reáliskolákba való rendszeres bevezetésére fordított. Ő abból az elvből indult ki, hogy igazságtalan az az elbánás, amelyben a reáliskolai tanulók a gimnáziumiakkal szemben részesülnek. Az utóbbiak úgy a tudomány-, mint a műegyetemre jogosultságot nyernek érettségi bizonyítványuk által, míg a reáliskolaiak, — noha 1875 óta már érettségi vizsgálatot is tesznek — a tudományegyetemre nem

képesíttetnek, holott mindkét középiskolai tanfolyam egyenlő idejű és a tanulók megterheltetése is egyforma. Nézeteit az 1886/7. tanévi Értesítőben megjelent tartalmas és meggyőző tanulmányában tette közzé: „A reáliskola egykor és most; a latin nyelv tanításának célja a reáliskolában" címmel. Agitációjának meg is volt az eredménye, mert amíg kezdetben a reáliskolák közül a latin nyelv három évfolyamban való rendszeres tanítása csak a budai reáliskolában valósult meg, az nemsokára a két községiben is tért foglalt, végre 1887-ben a 8206. számú miniszteri rendelet a latin nyelvnek, mint rendkívüli tárgynak négy évfolyamban való tanítását az összes állami főreáliskolákba bevezette. Ezzel *Mayer* buzgólkodásának és fáradozásának célját elérte, a reáliskolák a gimnáziumoknak méltó vetélytársaivá lettek. Ide iktatjuk értekezéséből az igazságnak megfelelő szavait: „A komoly, törekvő, jó reáliskolai tanuló a jogot a szabad életpálya-választásra igaz, csakis fáradságos munka árán szerezheti meg, de a reáliskolában szerzett bővebb ismeretei a modern nyelvekben, a természettudományokban s kivált a vegytanban és ügyessége a rajzolásban kiváló előnyére lesznek neki még akkor is, ha nem is lép technikai pályára és itt különösen az orvosi pálya az, amelyre a jó reáliskolai tanuló kiválóan elő van készítve". — Mily igazak voltak e szavak s *mennyivel igazabbak manapság*, amikor a modern nyelvek és a reális ismeretek oly sok és nagymérvű előnyöket biztosítanak a tanulóknak.

Amilyen kiváló tanár volt *Mayer*, olyan volt mint igazgató is. Szigorú, de igazságos a tanulókkal szemben, méltányos és jóindulatú a tanárokkal szemben, pontos és lelkiismeretes kötelességeinek teljesítésében. Minden törekvése az volt, hogy kedves intézetének jó hírnevét fentartsa.

Munkás életével általános tiszteletet vívott ki magának, amely számos ízben megnyilatkozott. Kivált két alkalommal tüntették ki tanítványai és barátai. Midőn 1900-ban szolgálatának negyven éves évfordulóját érte, ezt az alkalmat — noha ő minden ünneplésnek ellene volt — tanártársai arra használták fel, hogy meleg, igaz szívből eredő családias jellegű ünnepélyt rendeztek. Az ünnepély fényét emelte a nagymélt. Vall. és Közokt. Minisztériumnak köszönetét és elismerését kifejező hivatalos irata, amelynek kíséretében a „negyven évi hű szolgálatokért járó díszérmet" is megküldötte. — A másik nagyobbszabású ünnepeltetés abból az alkalomból történt,

amikor 1905-ben az intézet fennállásának félszázados évfordulóját ülte. A volt tanítványok nagy számmal gyültek össze, hogy hálájukat, szeretetüket és tiszteletüket lerójják az iskola és egykori tanáraik iránt. Az ünnepeltetés első sorban *Mayer József*-nek szólt, aki negyvenöt évet, egy emberöltőt töltött lelkiismeretes munkásságban az intézetnél. E találkozás a volt tanítványokkal — akik közül sokan tekintélyes állást vívtak ki maguknak — elégtétellel tölthette el *Mayer*-t, mert láthatta és tapasztalhatta, hogy a tisztességes munka mindenkor megtermi a maga gyümölcsét. Boldog lehetett és boldog volt, amikor maga körül látta összesereglení a hálás tanítványokat, akik Eötvös József báró szavainak igazsága mellett tanuskodtak: „Csak a munka, csak az, ha valamit tevénk, boldogít; csak azon éldelet, melyet önmagunk szerzénk, mienk egészen."

Ritka és páratlan alkalom, hogy valaki 46 évet egy és ugyanazon intézetnél tölthessen; ez megadatott *Mayer*-nek. De fáradságos munkáját megaranyozta kedves és meleg szeretet sugarával boldog családi élete is, amely a Mindenható kegye s jutalma volt.

Most amikor közülünk eltávozott, mély űrt hagyott a szerető szívekben és tisztelőit s barátait igaz fájdalom töltötte el. Emlékét őrzik az intézet évkönyvein kívül hálás tanítványai és mindazok, akik vele érintkezve, egyszerű, puritán, nemes lelke megnyilatkozásának tanui voltak. Adja az Ég, hogy teljesüljön az a két óhajtás, amely szívét egykor betöltötte, s amelynek megvalósítására egy egész, hosszú életnek legfőbb célja és tartalma volt: virúljon, fejlődjék az ő kedves iskolája s legyen boldog és megelégedett hőn szeretett családjának minden egyes tagja. — Úgy legyen.

Dr. Szekeres Kálmán.

Az intézet Értesítőiben boldogult *Mayer József* igazgatóról két cikk jelent meg: 1900/1901. Tiber Ágosttól, 1906/7. Dr. Jánosi Bélától.

Mayer József alapítvány.

Özv. Mayer Józsefné, szül. *Pentz Georgina* boldogult férjének, a budai reáliskola 46 éven át volt tanárjának és igazgatójának emlékét megakarván örökíteni, a budai reáliskola növendékei számára 4.000 koronás ösztöndíj alapítványt tett. Ez alapítványt a nagymélt. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszterium 29.097/1913. sz. magas rendeletével jóváhagyta. — Az alapítványi oklevél teljes szövege a következő:

Alapítványi oklevél.

Alulirott özv. Mayer Józsefné szül. Pentz Georgina felejthetetlen férjemnek Mayer Józsefnek, a budapesti II. ker. állami főreáliskola volt igazgatójának emlékezetét megakarván örökíteni, 4%-os magyar papírjáradékban 4000, azaz négyezer Korona névértékű tőkét teszek le a nevezett főreáliskola igazgatójánál, amely mint

„Mayer József alapítvány"

más tőkétől elkülönítve kezeltessék, s amelynek évi kamatja minden iskolai év végén, takarékpénztári könyvben elhelyezve kiosztassék.

Ez alapítványi tőkét a budapesti II. ker. áll. főreáliskola mindenkori igazgatója kezeli, az ajánlás és adományozás jogát az intézet tanári testülete gyakorolja, amely az adományozás fölött abszolut többséggel határoz; ha a szavazatok egyenlők az igazgató dönt. Az adományozás a nagyméltóságú Vallás- és Közoktatásügyi m. kir. Miniszteriumnak minden alkalommal bejelentendő.

Az ösztöndíjra, amely mindenkor csak egy évre szól, számot tarthatnak: valláskülönbség nélkül magyarhonos, szegénysorsú szülőktől származó jó magaviseletű és lehetőleg jeles előmenetelű tanulók. Azok, akik a matematikából és fizikából kiváló előmenetelt tanúsítanak, elsőbbségben részesülnek.

Ha a budapesti II. ker. áll. főreáliskola valamikor megszűnik, a nagyméltóságú Vallás- és Közoktatásügyi m. kir. Miniszterium jelöli ki azt a hasonló irányú intézetet, amely a reáliskola helyébe lép s amelyre az alapítvány átruházható.

Az alapítványt peres és perenkívüli esetekben a budapesti II. ker. áll. főreáliskola mindenkori igazgatója képviseli.

Minden egyéb módozat, amely akár az ösztöndíj elnyerésére, akár a ki nem adott ösztöndíj hováfordítására vonatkozik, a tanártestület belátására bizatik.

Ez alapítólevél négy példányban állíttatott ki.

Budapest, 1913. január 25.

Dr. Hankó Vilmos s. k.
Dr. Jánosi Béla s. k.
tanuk.

Özv. Mayer Józsefné s. k.
Dr. Szekeres Kálmán s. k.
kir. igazgató.

P. H.

A budapesti II. ker. áll. főreáliskola igazgatósága kijelenti, hogy a 4000 koronás 4%-os magyar papírjáradékban kötményezett vagyont át- és kezelésbe vette, annak épségben leendő fenntartásáért s kamatainak az alapítólevél határozmányai szerint leendő elhasználásáért vagyoni felelőséget vállal; továbbá, hogy a tanári kar képviselői által elfogadott számadásokat évenként a nagyméltóságú Vallás- és Közoktatásügyi m. kir. Miniszteriumhoz fölterjeszti.

Az alapítványt képező értékpapírok: 1 drb 136.059. számú 2000 koronás, 1 drb 574.974. számú 1000 koronás és 1 drb 625.781. számú 1000 koronás, összesen 3 drb Magyar koronajáradék kölcsönkötvény 4%-os kamatozással kötményezve, Mayer József-féle alapítvány a budapesti II. ker. főreáliskola részére.

Az alapítólevél egy példánya özv. Mayer Józsefné szül. Pentz Georgina, 1 példánya a nagyméltóságú Vallás- és Közoktatásügyi m. kir. Miniszterium, 1 példánya a tanker. kir. főigazgatóságnál (Budapest), 1 példánya a budapesti II. ker. állami főreáliskolánál helyeztetik el megőrzés végett.

Budapest, 1913. január 25.

P. H.

Dr. Szekeres Hálmán s. k.,
igazgató.

29.097/1913. szám.

Jóváhagyom azzal, hogy az alapítólevél nem négy, hanem öt eredeti példányban állíttatott ki és hogy az ötödik példány a közalapítványi kir. ügyigazgatóságnál helyeztetik el megőrzés végett.

Budapest, 1913. március hó 18.

P. H.

Jankovich s. k.,
vallás- és közokt. miniszter.

Aldunai kirándulás.

Valami különös varázsa lehet az aldunai útnak, mert szokatlan számban, összesen 42-en vállalkoztunk rá, holott eddigi 4 túránkon alig haladtuk meg a 25-öt. Vezető tanárok voltak: Dr. Koczogh András, Németh József és Orbán Gyula. Vendégekül csatlakoztak Izsépy Béla II. k. főgimn. tanár, Renkey Gyula mérnök és Németh Józsefné.

Az előkészület a június havi vizsgálat közben történt. Tanítványaink többször összejöttek; megmutattuk nekik az utunkra vonatkozó képeket, térképeket, kifejtettük az utazás célját.

Útunk földrajzi célja volt a nagy alföldi medencének megismerése. Elmondottuk, hogy a geológiai harmadkorban az Alpoktól az Aral tóig összefüggő tenger volt, ebből a Kárpátok felgyűrődése után beltenger lett, mely a Feketete ngerrel olyanformán állt összeköttetésben az Alduna révén, mint ma a Boszporuszon, Dardanellákon át az Égei tenger. Mivel az Alföld mind jobban lesülyedt, a beltenger pedig fokozatosan száradt, előbb édesvízű beltóvá, majd mocsaras medencévé alakult.

A folyók tömérdek kavicsot, iszapot hordtak bele s elterítették a szélein, míg a szél a belsejében több helyen — mint Pest megyében, a Nyírségen, Delibláton — óriási területen homokot halmozott fel, másutt pedig — mint Bács-Bodrog megyében s az Alföld szélein — finom sárga port, löszt. E nagy medencén át aztán a Duna összegyűjtötte az összes folyóvizeket s a régi tengerszoros helyén, az aldunai mély szorosban kivezette a Fekete tenger felé.

Amint mélyült az Aldunai szoros, az alföldi folyók is mindinkább bevágták medrüket, elhordták a régi felszín nagy részét s hatalmas ártereket alkottak az Alföldön. A legszebb ilyen bevágás

A mostani Ne bojsza (Ne félj!) bástya lent a Száva parton áll, holott 1521-ben, mikor Oláh Balázs verte vissza a törökök támadásait, valahol a Kali Megdán táján volt.

Délután 6 óra tájban hajóra szálltunk, szívünkből éltetve vezetőinket s $^1/_2$ óra alatt Zimonyban kötöttünk ki. Azonnal a Hunyady-emlékhez siettünk, melyből egy óráig gyönyörködtünk a pompás vidékben s visszaemlékeztünk a nagy Hunyadyra, aki ott halt meg.

Majd végig sétáltunk a zimonyi Fő-utcán, melynek aszfaltos tiszta járdái, akác fasorai, csinos, emeletes házai azt az érzést keltették bennünk, hogy e kis határszéli városunk mintha kellemesebb volna a szerb fővárosnál. Egy csinos kerthelyiségben (Continental), magyarul tudó pincérek kiszolgálása mellett megvacsoráltunk s vártuk, míg beszállhattunk a Magyar folyam és tengerhajózási társaság Ferenc József gőzösére. Itt egy kis csalódás ért bennünket, mert a hajóra csak 11 óra után lehetett beszállni. Ráadásul szerénynek igérkező helyünket meg kellett osztani a dési főgimnázium kirándulóival, akik szinte az Aldunára igyekeztek. Még a kényesebbek is megelégedtek a padokkal, mert ágyat csak úgy kaphatott volna az ember, ha a II. osztályú jegyre ráfizet (4 koronát). Többen a fedélzeten aludtunk 1—2 órát, míg hamarosan ránk nem virradt s elindultunk Belgrádba. Még egyszer megnéztük a reggeli nap fényében az aldunai gócpontot, amelynek nemcsak a régi háborús időkben volt nagy jelentősége, hanem még inkább a jövő gazdasági életében. Csak szerb szomszédainknak le kell vetkőzniök azt a hitet, hogy ők mint orosz kirendeltség a mi ellenségeinkként éljenek. Belgrád ma is az összes délszláv városok közül a legkedvezőbb fekvésű. Hamarosan elértük Belgrád és Zimony természetes versenytársát, a magyar part közelében épült Pancsovát. Utána órák hosszat unalmas, egyhangú az út. Füzesek között húzódó töltések védik a magyar partot, lankás domboldatok szegélyezik a szerb partot. Itt legszebb a kis Szendrő város, melynek ősi falai és bástyái most a fényképező gépek jó célpontjai.

Déltájban értük el Báziást, majd a Babakájt, Lászlóvárát és Galambócot. Innen teljes 4 óráig Európa legszebb vizi útját élveztük. 4-szer szorul össze és tágul ki tószerű medencévé a folyó s egymásután jönnek a sziklapadok, sellők, meredek szikla szorosok,

mint a Stenka, Kozla, Dojke, Izlász, Tachtalia, Grében, juci zuhatag, végül a nagy és kis Kazán-szoros. Feszülten figyeltük a Baross, a Széchenyi és Traján táblát. A magas vízállás miatt a szirtek, a vízesés nem voltak jól láthatók, annál ünnepiesebb hatást tett ránk a Kazán-szoros 3—400 m. magas sziklafala, a csöndes mély víz (50 m.), amely itt 170 m.-re összeszorul.

Sajnos, hajónk Báziáson a vonatkésés miatt sokáig várt s mi is $^3/_4$ óra késéssel értünk Orsovára, ahol vezetőnk, Maier János polg. tanár a föltételesen fogadott török csónakosokat lemondta s a fiúk nagy bosszúságára Adakalét mellőztük. De még volt idő megtekinteni a koronakápolnát és méltatlankodni az ottani feliráson, mely „lázadás zürzavarai"-nak mondja az 1848/9-i szabadságharcunkat. $^1/_{26}$-tól $^3/_{47}$-ig Herkulesfürdőre utaztunk, hol Novák Ferenc a Ferenc József szálló bérlője volt szíves kocsikról gondoskodni. 8 kocsin (à 3 korona) vonultunk be a kies fürdőtelepre, amelyet hamarosan még világossal megszemléltünk, utána Ujhelyi Márton vendéglőjében jó vacsorát kaptunk (1 korona) s még egyszer végigsétáltunk a kivilágított telepen s Nádai Elek gondnok úr elszállásolt kényelmes internátusában. Féltünk, hogy e híres fürdőn minden drága lesz s mondhatom, kellemesen csalódtunk. Csak azt sajnáltuk, hogy nem maradhattunk tovább.

Június 26-án korán kigyalogoltunk az állomásra s 6 órától déli 12·30-ig a Keleti kapu, Karánsebes, Lugos érintésével Temesvárra értünk. Karánsebesnél különösen jól láttuk a Godján-Szárkő havasait s a Vaskapú-hágó bejáratát.

Temesvár egyike azon kevés városunknak, hol jó diákszálló áll rendelkezésre a vasúti vendéglővel kapcsolatban (teljes napi ellátás 4 K 30 f. Dózsé Döme vasúti vendéglősnél). Megszabadulva csomagjainktól, megpróbáltuk a város nevezetességeit megtekinteni; meg is néztük a Belváros, Józsefváros nagy részét, a délmagyar múzeumot, de a nagy hőség (és a reggeli gyaloglás, utazás) miatt általános bágyadtság vett erőt a csapaton s közkívánatra a Begában megfürödtünk.

Június 27-én $^3/_48$-kor gyorsvonaton Szegedre utaztunk. Itt a városi tanács és gazdászati hivatal gondoskodott rólunk s a Tiszaszállóban helyezett el (napi ellátás 5 K.) bennünket. Sárkány József tanár több társával vezette csapatunkat s mutatta meg a szép város szobros, parkos tereit. Felcsillant a fiúk szeme, mikor

a víztorony szédítő párkányáról végignéztek e nagy városon s annak tágas rónáján. Ilyen kerek láthatárt még keveset láttak. Ez aztán különb, mint Belgrád! Megnéztük még a zsidó templomot s a közművelődési palota gyűjteményeit.

A délutánt Palicson töltöttük, a gazdag Szabadka fürdőjében. A várost mellőztük, mert kevés látnivalója van a budapestiek részére, nagyszerű városháza akkor még nem volt kész. Annál jobban éreztük magunkat Palicson. A h. polgármester úr személyesen fogadott bennünket; megmutatta a fürdő és nyaralótelepet, a hangversenytermet, s megengedte, hogy a fiúk ingyen fürödhessenek. Azt hiszem, ez a pár óra tetszett a fiúknak legjobban. Víg nótaszóval, katonás rendben vonultunk be Szegeden a Rókus állomástól. 28-án reggel még átmentünk Újszegedre s aztán 10 óra tájban elutaztunk Kecskemétre. Itt a polgármester úr megbízásából Steidl József kartársunk fogadott. Mivel a városháza restaurálás alatt volt, a Szikrához pedig a rossz vonatcsatlakozás miatt nem rándulhattunk ki, azért megelégedtünk a város szebb résszeinek megtekintésével. A földrengés hatását különösen jól láthattuk a római kath. templomban, melynek boltozata, falai erősen megrongálódtak. Középületei közül meglepően szép a kaszinó. A derült időjárás, amely az egész úton kisért bennünket, a Beretvás-szálló nagy ebédje (2 K. 10 f.), a városi fürdőbe is elvitte a társaságot, amely lemosva magáról az utiport, vigan kelt útra haza felé, hová este 8 óra tájban érkezett meg.

Ötödik kirándulásunk hazánk érdekes részeit ölelte fel; ha mindenben nem is valósította meg a kitűzött programmot, mégis hihetjük, hogy a résztvevőkben tartós emlékeket hagyott.

Egyik növendékünk, Nosz Gyula leírta utunkat; a leírásból legyen szabad néhány apró szemelvényt közölni:

Belgrádban: „Igen érdekes dolog, hogy a szkupstina épülete egy olyanforma földszintes ház, amilyenre odahaza Budapesten már haragosan néz az ember, hogy mire való ez ide, a négyemeletes paloták közé. De hát Belgrádban, ahol négyemeletes épületek nincsenek, megjárja ez is. A konak különben kívülről elég szép, palotaszerű." „Szerbia általános műveltségére jellemző, hogy bár Belgrádnak egyeteme is van, reáliskolája csak egy, gimnáziuma kettő van." „Mulatságból vettünk néhány cirill-betűs szerb

lapot. Azután a hajón betűzgettük és néhányan annyira vittük, hogy olvasni meglehetősen tudtunk, bár semmit sem értettünk a szövegből."

Az Aldunán: „Egyetlenegy dolog volt az aldunai hajóúton, ami nem tetszett nekünk, t. i. az, hogy a hajóforgalom nem nagy, összesen két személyszállító és két vontatógőzössel találkoztunk a 12 órás úton."

Orsován: „Orsovára megérkezve, bár az utca elég csinos volt, nekem mindjárt feltünt, hogy abban az egy utcában 5 pálinkamérés van, amelyeknek bizonyára mindig meg van a maguk közönsége is."

Herkulesfürdőn: „Egy sétára indultunk. Világításnál is nagyon szép volt a fürdőtelep. Igen érdekes látvány volt, mikor este a patak mentén megjelentek a Szent János bogár ezrei, amelyek csak úgy csillogtak-villogtak a bokrok között. Elnéztük volna ezt a remek kivilágítást órák hosszat is."

Szegeden: „A városba vezető úton mindjárt feltűnik Szeged igazi nagysága. Sok két-három emeletes épület van már itt. Egész sereg nagy internátus — amelyeket a délvidéki német községek tartanak fenn és ezekben nevelkednek magyar nyelvűekké is az ottani gyerekek — van ebben az utcában. Ez a kedvező hatás fokozódik, mikor beérünk a város belsejébe. Itt már igazán csupa háromemeletes ház, néhány modern négy emeletes palota, aszfalt, mindenfelé elágazó villamos vonalak, parkok szobrokkal, művészi középületek kötik a szemlélő figyelmét. Legszebb valamennyi közt a Széchenyi-tér a korzóval, hol vasárnap óriási embertömeget látni, akárcsak Budapesten. Az egész teret elfoglalja a 4 részre osztott park, amelynek mindenik részében egy szép szobor áll."

Kecskeméten: „Mindjárt az állomás előtti téren van Katona József mellszobra, amelyen a multkori földrengésnek érdekes hatása volt. Ugyanis a szobrot elfordította eredeti irányától mintegy 50—70 fokkal, anélkül, hogy valami baja történt volna."

Németh József.

Tantervi különbözetek fölvételi vizsgálatoknál.

Ez útmutatás az 1909/1910. tanévi Értesítőben jelent meg első ízben, de mivel a nmélt. Vall. és Közokt. Miniszteriúm 48.059/1910. sz. rendeletével a különféle katonai növendékeknek polgári középiskolákba való bocsáttatására vonatkozó megelőző szabályzatát módosította, továbbá egyes konkrét esetek is előfordultak, amelyek a megelőző útmutatásban nem voltak meg, célszerűnek tartom azokat újból közzétenni.

I. Gimnáziumból a reáliskolába való átlépésnél.

I. osztályból a II. osztályba.

Német nyelvből: a reáliskolai I. osztály tananyaga.

II. osztályból a III. osztályba.

Német nyelvből: az I. és II. osztály tananyaga.

III. osztályból a IV. osztályba.

Német nyelvből: a II. és III. osztály tananyaga.
Francia nyelvből: a III. osztály tananyaga.
Természettanból: a III. osztály tananyaga.

IV. osztályból az V. osztályba.

Német nyelvből: a III. és IV. osztály tananyaga.
Francia nyelvből: a III. és IV. osztály tananyaga.
Természettanból: a III. és IV. osztály tananyaga.
Szabadkézi rajzból: a IV. osztály tananyaga.

V. osztályból a VI. osztályba.

Német nyelvből: a IV. és V. osztály tananyaga.
Francia nyelvből: a III—V. osztály tananyaga.
Vegytanból: az V. osztály tananyaga.
Természettanból: a III. és IV. osztály tananyaga.
Szabadkézi rajzból: a IV. és V. osztály tananyaga.

VI. osztályból a VII. osztályba.

Német nyelvből: az V. és VI. osztály tananyaga.
Francia nyelvből: a III—VI. osztály tananyaga.
Vegytanból: az V. és VI. osztály tananyaga.
Természettanból: a III. és IV. osztály tananyaga.
Ábrázoló mértanból: a VI. osztály tananyaga.
Szabadkézi rajzból: a IV—VI. osztály tananyaga.

VII. osztályból a VIII. osztályba.

Német nyelvből: az V. és VI. osztály tananyaga.
Francia nyelvből: a III—VII. osztály tananyaga.
Vegytanból: az V—VII. osztály tananyaga.
Természettanból: a III. és IV. osztály tananyaga (a mekhanika, hangtan és fénytan kivételével).
Ábrázoló mértanból: a IV. és VII. osztály tananyaga.
Szabadkézi rajzból: a IV—VII. osztály tananyaga.

2. Felsőbb leányiskolából a reáliskolába való átlépésnél.

I. osztályból a II. osztályba.

Természetrajzból: a reáliskola I. osztályának tananyaga. (A közönségesebb gyümölcsformák; a közönségesebb fenyők. Házi állatok. A ház közelében, mezőn, erdőn élő nevezetesebb emlős állatok. Házi szárnyasok. Néhány virágos növény.)
Számtanból: számolás közönséges törtekkel.

II. osztályból a III. osztályba.

Magyar nyelvből: olvasmányok a görög és római világból.
Természetrajzból: a reáliskola II. osztályának tananyaga.
Számtanból: egyszerűbb számolási rövidítések; százalékszámítás.

III. osztályból a IV. osztályba.

Magyar nyelvből: a III. osztály olvasmányi anyaga.
Német nyelvből: a mondattan.
Történelemből: a III. osztály tananyaga.
Természettanból: a III. osztály tananyaga.
Számtanból: a százalékszámítás; kamatszámítás.
Rajzoló geometriából: a III. osztály tananyaga.

IV. osztályból az V. osztályba.

Magyar nyelvből: a stilisztika olvasmányi anyaga.
Német nyelvből: a mondattan.
Történelemből: a IV. osztály tananyaga.
Természettanból: a III. osztály tananyaga.
Matematikából: a IV. osztály tananyaga.
Rajzoló geometriából: a IV. osztály tananyaga.

V. osztályból a VI. osztályba.

Német nyelvből: a rendszeres nyelvtan.
Francia nyelvből: a módok és idők használata s egyeztetése, az igék vonzata.
Történelemből: az V. osztály tananyaga.
Természetrajzból: az V. osztály tananyaga. (Növénytan.)
Vegytanból: az V. osztály tananyaga.
Természettanból: a III. osztály tananyagából: a hangtan, fénytan, mágnesség és elektromosság tana.
Matematikából: az V. osztály tananyaga.

VI. osztályból a VII. osztályba.

Német nyelvből: rendszeres nyelvtan.
Francia nyelvből: a módok s idők használata, az igék vonzata; a participiumok, az infinitivus, a határozók, a partikulák használata.

Történelemből: a VI. osztály tananyaga.
Természetrajzból: a VI. osztály tananyaga. (Állattan.)
Vegytanból: az V. és VI. osztály tananyaga.
Matematikából: az V. osztály tananyagából a geometria s a VI. osztály tananyaga.
Ábrázoló mértanból: a VI. osztály tananyaga.

3. Polgári fiúiskolából a reáliskolába való átlépésnél.

I. osztályból a II. osztályba.

Német nyelvből: a reáliskolai I. osztály tananyaga.
Természetrajzból: növénytan a reáliskola I. osztályában kívánt terjedelemben (a közönségesebb gyümölcsformák; fenyők; egyes könnyen szemlélhető virító növények; a növények részeinek megismertetése); továbbá házi állatok és a mezőn s erdőn élő emlős állatok; házi szárnyasok.

II. osztályból a III. osztályba.

Német nyelvből: az I. és II. osztály tananyaga.
Természetrajzból: növénytan a reáliskola II. osztályában kívánt terjedelemben (néhány ősszel virító növény; néhány feltünőbb gyümölcstermő- és erdei fa és bokor, s az embert közelebbről érdeklő, termesztett és vadon termő növény).

III. osztályból a IV. osztályba.

Német nyelvből: a II. és III. osztály tananyaga.
Francia nyelvből: a III. osztály tananyaga.
Természetrajzból: a III. osztályba való átlépéskor megkívánt tananyag.
Történelemből: Magyarország története a mohácsi vészig.
Természettanból: a III. osztály tananyaga.

IV. osztályból az V. osztályba.

Magyar nyelvből: a stilisztika olvasmányi anyaga.
Német nyelvből: a III. és IV. osztály tananyaga.
Francia nyelvből: a III. és IV. osztály tananyaga.
Történelemből: a III. és IV. osztály tananyaga.
Természettanból: a hang, hő, fény s elektromosság tüneményei.
Matematikából: a IV. osztály tananyaga.
Rajzoló geometriából: a kúpszeletek, cykloisok s az Archimedes-féle csigavonal rajzolása. Körívekből alakuló vonalak.

V. osztályból a VI. osztályba.

Magyar nyelvből: a prózai műfajok ismertetése s az V. osztály számára előírt olvasmányok.
Német nyelvből: a IV—V. osztály tananyaga.
Francia nyelvből: a III—V. osztály tananyaga.
Történelemből: az V. osztály tananyaga.
Természetrajzból: az V. osztály tananyaga. (Növénytan.)
Vegytanból: az V. osztály tananyaga.
Matematikából: az V. osztály tananyaga.
Szabadkézi rajzból: az V. osztály tananyaga.

VI. osztályból a VII. osztályba.

Magyar nyelvből: a VI. osztályba való átlépéskor megkívánt tananyag és a VI. oszt. tananyaga.
Német nyelvből: az V. és VI. osztály tananyaga.
Francia nyelvből: a III—VI. osztály tananyaga.
Természetrajzból: az V—VI. osztály tananyaga. (Növénytan, állattan).
Vegytanból: az V. és VI. osztály tananyaga.
Matematikából: az V. és VI. osztály tananyaga.
Ábrázoló geometriából: a VI. osztály tananyaga.
Szabadkézi rajzból: az V. és VI. osztály tananyaga.

4. Polgári leányiskolából a reáliskolába való átlépésnél.

I. osztályból a II. osztályba.

Matematikából: számolás közönséges törtekkel.

II. osztályból a III. osztályba.

Magyar nyelvből: olvasmányok a görög és római világból.
Német nyelvből: a II. osztály tananyaga.

III. osztályból a IV. osztályba.

Német nyelvből: a III. osztály tananyaga.
Francia nyelvből: a III. osztály tananyaga.
Természettanból: a III. osztály tananyaga.
Rajzoló geometriából: a III. osztály tananyaga.
Matematikából: az összetett hármasszabály; kamatszámítás.

IV. osztályból az V. osztályba.

Német nyelvből: a IV. osztály olvasmányi tananyaga.
Francia nyelvből: a III. és IV. osztály tananyaga.
Természettanból: a IV. osztály tananyaga.
Matematikából: a IV. osztály tananyaga.
Rajzoló geometriából: a IV. osztály tananyaga.

5. Honvédhadapródiskolából a reáliskolába való átlépésnél.

Az I—IV. osztályra nézve a fölvételi vizsgálat mindenek előtt az átlépő hadapródiskolai növendék végzett tanulmányai s a reáliskola I—IV. osztálya között levő tantervi különbözetre terjed ki. Azonkívül még a következőkből teendő vizsgálat:

I. évfolyamból a VI. osztályba:

Magyar nyelvből: az V. osztály tananyaga.
Német nyelvből: a rendszeres nyelvtan.
Francia nyelvből: az V. o. tananyaga.
Vegytanból: az V. o. tananyaga.
Matematikából: A sztereometriából a térelemek kölcsönös helyzetére vonatkozó főbb tételek.
Szabadkézi rajzból: a IV. és V. o. tananyaga.

II. évfolyamból a VII. osztályba:

Magyar nyelvből: a VI. osztály tananyaga.
Német nyelvből: a rendszeres nyelvtan.
Francia nyelvből: az V. és VI. o. tananyaga.
Vegytanból: az V. és VI. osztály tananyaga.
Matematikából: számrendszerek elmélete.
Ábrázoló geometriából: a VI. o. tananyaga.
Szabadkézi rajzból: az V. és VI. o. tananyaga.

III. évfolyamból a VIII. osztályba:

Magyar nyelvből: a VII. osztály tananyaga.
Német nyelvből: a rendszeres nyelvtan.
Francia nyelvből: az V—VII. o. tananyaga.
Történelemből: egyetemes történet a francia forradalomtól 1871-ig. — Európa és Amerika nevezetesebb államainak földrajza.
Vegytanból: az V., VI. és VII. osztályok tananyaga.
Matematikából: a gömbháromszögtan.
Ábrázoló geometriából: a VII. osztály tananyaga.
Szabadkézi rajzból: a VII. o. tananyaga.
Természettanból: a fizikai inga alkalmazásai időmérésre, a szabad esés gyorsulásának meghatározására; Foucault-féle ingakisérlet. A Föld forgásának befolyása a szabadesés gyorsulásának változására. Közlekedő edények. A testek uszása. Légszívó légsűrítő; a légnyomáson alapuló készülékek. Hanglebegés, Doppler elve, fonográf.

Jegyzet. A honvédhadapródiskola utolsó előtti, vagyis harmadik évfolyamát végzett, 17 évesnél idősebb növendék, ha minden tanjegye jeles vagy jó (azaz egy tanjegye sem elégséges) még ugyanazon tanév végén vagy a következő tanév elején a főreáliskola nyolcadik osztályának tantárgyaiból magánvizsgálatot tehet, amely az előbbi tanulmányai és a reáliskola I—VII. osztálya között mutatkozó tantervi különbözetre is kiterjed. (VKM. 1910. évi 48.059. sz. körrendelete. [Hivatalos Közlöny 1910. évi 12. sz.])

IV. évfolyamból reáliskolai érettségi vizsgálatra oly honvédhadapród-iskolai növendék bocsáttatik, aki előzőleg a bölcsészeti előtanból sikeres vizsgálatot áll ki. (VKM. 1910. évi 48.059. sz. [Hiv. Közl. 1910. évi 12. sz.]).

6. Cs. és kir. hadapródiskolából a reáliskolába való átlépésnél.

Az I—IV. osztályra nézve a fölvételi vizsgálat mindenekelőtt az átlépő cs. és kir. hadapródiskolai növendék végzett tanulmányai s a főreáliskola I—IV. osztálya között levő tantervi különbözetre terjed ki. Azonkívül még a következőkből teendő különbözeti vizsgálat:

I. évfolyamból a VI. osztályba.

Magyar nyelvből: az V. osztály tananyaga.
Francia nyelvből az V. osztály tananyaga.
Természetrajzból: Növénytan.
Vegytanból: az V. osztály tananyaga.
Matematikából: A stereometria bevezető tételei: egyenesek és síkok egymáshoz való helyzete; a lapszög és testszög.
Szabadkézi rajzból: az V. osztály tananyaga.

II. évfolyamból a VII. osztályba.

Magyar nyelvből: az V. és VI. o. tananyaga.
Francia nyelvből: az V. és VI. o. tananyaga.
Természetrajzból: az V. és VI. o. tananyaga. (Növénytan, állattan).
Vegytanból: az V. és VI. o. tananyaga.
Szabadkézi rajz: az V. és VI. o. tananyaga.

III. évfolyamból a VIII. osztályba.

Magyar nyelvből: az V. és VI. o. tananyaga.
Német nyelvből: a VII. o. tananyaga.
Francia nyelvből: az V—VII. o. tananyaga.
Természettanból: A fizikai inga alkalmazásai időmérésre, szabadesés gyorsulásának meghatározására; Foucault-féle inga-kisérlet. A Föld forgásának befolyása a szabadesés gyorsulására. Közlekedő edények. Testek úszása. Légszívó, légsűrítő; légnyomáson alapuló készülékek. Hanglebegés. Doppler elve, fonográf.
Vegytanból: az V., VI. és VII. osztályok anyaga.

Ábrázoló mértan: új képsíkok bevezetése. Tengely körül való forgatás.

Szabadkézi rajz: a VII. o. tananyaga.

Jegyzet. A cs. és kir. hadapródiskola utolsóelőtti, vagyis harmadik évfolyamát végzett, 17 évesnél idősebb magyar honos növendék, ha minden tanjegye jeles vagy jó (azaz egy tanjegye sem elégséges) még ugyanazon tanév végén vagy a következő tanév elején a reáliskola nyolcadik osztályának tantárgyaiból magánvizsgálatot tehet, mely az előbbi tanulmányai és a reáliskola I—VII. osztályai közt mutatkozó tantervi különbözetre is kiterjed. (VKM. 1910. évi 48.059. sz. körrendelete; Hiv. Közl. 1910. évi 12. szám.)

A IV. évfolyamot végzett magyar honos növendék oly föltétel alatt kap érettségi vizsgálatra engedélyt, ha előzőleg a bölcsészeti előtanból sikeres vizsgálatot tesz. (VKM. 1910. évi 48.059. sz. körrendelet; Hiv. Közl. 1910. évi 12. szám.)

7. Honvéd főreáliskolából a főreáliskolába való átlépésnél.

Az I—IV. osztályra nézve a felvételi vizsgálat tárgya mindenekelőtt az átlépő honvéd főreáliskolai növendék végzett tanulmányai s a főreáliskola I—IV. osztálya között levő tantervi különbözet.

Azonkívül még a következőkből teendő vizsgálat:

I. évfolyamból a VI. osztályba.

Német nyelvből: az V. o. tananyaga.
Francia nyelvből: az V. o. tananyaga.
Természetrajzból: az V. o. tananyaga. (Növénytan).
Vegytanból: az V. osztály tananyaga.
Szabadkézi rajzból: az V. o. tananyaga.

II. évfolyamból a VII. osztályba.

Német nyelvből: az V. és VI. o. tananyaga (a nyelvtan kivételével).
Francia nyelvből: az V. és VI. o. tananyaga.
Természetrajzból: a VI. o. tananyaga. (Állattan).
Vegytanból: az V. és VI. o. tananyaga.
Szabadkézi rajzból: az V. és VI. o. tananyaga.

A III. évfolyamot végzett növendék érettségi vizsgálatra oly feltétel alatt kap engedélyt, ha előzőleg a bölcsészeti előtanból sikeres vizsgálatot tesz. (VKM. 1910. évi 48.059. sz. körrendelete. Hiv. Közl. 1910. évi 12. szám.)

8. Cs. és kir. katonai alreáliskolából való átlépésnél.

I. évfolyamból a II. osztályba.

Magyar nyelvből: az I. osztály tananyaga.*
Földrajzból: Magyarország hegységeinek, sikságainak, vizeinek, éghajlatának és főbb helyiségeinek ismertetése, kapcsolatban a lakosság foglalkozásával és életmódjával.
Rajzoló geometriából: az I. osztály tananyaga.

II. évfolyamból a III. osztályba.

Magyar nyelvből: az I—II. osztály tananyaga.*
Földrajzból: Európa országai és népei.
Rajzoló geometriából: a II. osztály tananyaga.

III. évfolyamból a IV. osztályba.

Magyar nyelvből: az I—III. osztály tananyaga.*
Történelemből: a III. osztály tananyaga.
Természetrajzból: a mechanika, hangtan és fénytan.

IV. évfolyamból az V. osztályba.

Magyar nyelvből: az I—IV. osztály tananyaga.*
Földrajzból: Magyarország politika földrajza.
Történelemből: a III—IV. osztály tananyaga.

---

* A *szombathelyi, kismartoni* és *kassai* cs. és kir. katonai alreáliskola minden növendékére, a *sanctpölteni* és *fischaui* cs. és kir. katonai alreáliskolákban pedig a magyar honosságú növendékekre kötelező a magyar nyelv tanulása. (Ezekben az intézetekben a magyar nyelvet a magyar tannyelvű, polgári reáliskola tantervének követelményeit megközelítő terjedelemben tanítják.)

9. Cs. és kir. katonai főreáliskolából való átlépésnél.

Az I—IV. osztályra nézve a fölvételi vizsgálat tárgya mindenekelőtt az átlépő hadapródiskolai növendék végzett tanulmányai s a reáliskola I—IV. osztálya között levő tantervi különbözet.

Azonkívül még a következőkből teendő vizsgálat:

I. évfolyamból a VI. osztályba.

Magyar nyelvből: az V. osztály tananyaga.
Természetrajzból: az V. osztály tananyaga. (Növénytan.)
Vegytanból: az V. o. tananyaga. (Ásványtani előismeretek.)
Szabadkézi rajzból: az V. osztály tananyaga.

II. évfolyamból a VII. osztályba.

Magyar nyelvből: az V—VI. osztály tananyaga.
Francia nyelvből: a VI. oszt. tananyag olvasmányi része.
Természetrajzból: az V—VI. o. tananyaga. (Állattan, növénytan).
Vegytanból: az V. és VI. oszt. tananyaga.
Szabadkézi rajzból: az V. és VI. osztály tananyaga.

A III. évfolyamot végzett cs. és kir. katonai főreáliskolai növendék érettségi vizsgálatra bocsáttatik, ha előzőleg a bölcsészeti előtanból sikeres vizsgálatot tesz. (VKM. 1910. évi 48.059. sz. körrendelete. [Hiv. Közl. 1910. évi 12. szám.])

A cs. és kir. tengerészeti akadémia utolsóelőtti vagyis harmadik tanfolyamát végzett növendék érettségi vizsgálatra bocsájtatik, ha előzőleg a bölcsészeti előtanból sikeres vizsgálatot tesz. (VKM. 1910. évi 48.059. sz. rendelete [Hiv. Közl. 1910. évi 12. szám.]

*

Figyelmeztetés. A tantervi különbözet pontos megállapíthatása végett a katonai intézetből átlépő növendéknek gondoskodnia kell arról, hogy a katonai intézetben végzett osztályoknak hiteles tantervét bemutathassa. (VKM 1910. évi 48.059. sz. rendelete. [Hiv. Közl. 1910. évi 12. száma.])

Különféle esetek.

Aki kereskedelmi iskolai érettségi bizonyítvány, tanítói oklevél megszerzése, vagy a felső ipariskola minden évfolyamának elvégzése után reáliskolai érettségi vizsgálatra jelentkezik, az előbb a reáliskola VIII. osztályának összes tantárgyaiból tesz magánvizsgálatot, amely vizsgálat az illetőnek előző tanulmányai és a reáliskola által nem végzett osztályai között mutatkozó tantervi különbözetre is kiterjed. (VKM. 1907. évi 136.337. sz. körrendelete [Hiv. Közl. 1908. évi 3. sz.])

A *kereskedelmi iskolai* érettségit végzettek különbözeti tárgyai: matematika, ábrázoló geometria és szabadkézi rajz (középiskolai tananyag).

Elemi iskolai tanítói oklevéllel bírók különbözeti tárgyai: német nyelv, francia nyelv és ábrázoló geometria.

A *felső ipariskolát* végzettek különbözeti tárgyai: német nyelv és irodalom, francia nyelv és irodalom, matematika (középiskolai tananyag).

*

Polgári iskolai nőtanítói oklevéllel (reális szakon) vizsgázó tanuló a VKM. 147.125/1912. sz. rendelete alapján csak azokból a tantárgyakból tesz VIII. osztályos különbözeti és érettségi szóbeli és írásbeli vizsgálatot, amelyekre az oklevél nem terjeszkedik ki. A különbözeti tárgyak: francia nyelv és ábrázoló geometria (középiskolai tananyag); érettségi vizsgálaton: német nyelv és irodalom, továbbá magyar történelem.

*

Egy konkrét esetből kifolyólag a Nm. Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium 49.441/1913. sz. a. elrendelte, hogy azok a katonai iskolába járt tanulók, akik a középiskolában szándékoznak érettségi vizsgálatot tenni s a *katonai műszaki akadémia* (Technische Militär-Akademie) 3 évfolyamát elvégezték, nem tesznek teljes érettségi vizsgálatot, hanem csak azokból a tantárgyakból vizsgáznak, amelyekre bizonyítványuk nem terjeszkedik ki, a többi tantárgy jegye a katonai bizonyítvány alapján kerül be az érettségi bizonyítványba. E különbözeti tárgyak: bölcseleti előtan (VIII. oszt. tananyag); érettségi vizsgálaton: magyar nyelv és irodalom, továbbá magyar történelem.

I.

A tanári testület.

(1912/13. tanév végén.)

1. *Dr. Szekeres Kálmán,* az intézet igazgatója. Tanította a számtant az I. A osztályban heti 4 órában.

2. *Bajthay Péter,* esztergommegyei áldozópap, rendes kath. hittanár. Tanította a róm. kath. vallástant az intézet valamennyi osztályában, hetenkint 16 órában. Azonkívül a kapucinusok templomában vasár- és ünnepnapon a kath. tanuló ifjúságnak szent beszédet tartott. Lakik: IV. ker. Reáltanoda-utca 19.

3. *Benda Jenő,* rendes tanár, az ábrázoló geometriai szertár őre, az ifjúsági segély-könyvtár kezelője, a műegyetemen tanársegédi teendőkkel van megbízva, a Nemzeti Tornaegylet tornatanítókat vizsgáló bizottságának elnökségi tagja. Tanította a matematikát a VII. és VIII., az ábrázoló geometriát a VI. és VIII., a rajzoló geometriát az I. A osztályban hetenkint 16 órában. A VIII. osztály főnöke. Lakik: VIII. ker. József-körút 33.

4. *Dr. Bürner Sándor,* rendes tanár. Tanította a magyar nyelvet a VII., VIII., a francia nyelvet a IV. B, VIII. osztályban, hetenkint 15 órában. A VIII. osztály főnöke. Lakik: I. ker. Szarvas-út 8.

5. *Dr. Cserey Adolf,* rendes tanár, a természetrajzi szertár őre. Tanította a természetrajzot az I. A, I. B, II. A, II. B, V. és VI. osztályban, hetenkint 14 órában. Lakik: I. ker. Vár, Verbőczy-utca 14.

6. *Dr. Edelstein Bertalan,* rabbi. Tanította az izraelita hittant az I—VIII. osztályban 4 csoportban, hetenkint 2—2, összesen 8 órában. Lakik: III. ker. Lajos-utca 9.

7. *Gagyhy Dénes,* rendes tanár, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság és az Országos Középiskolai Tanáregyesület választmányi tagja. Tanította a magyar nyelvet és irodalmat a II. A, III. A, V. és VI. osztályban, hetenkint 14 órában. A VI. osztály főnöke. Lakik: IX. ker. Bakáts-utca 3.

8. *Dr. Gedeon Gyula,* rendes tanár, a tanári könyvtár őre, a budai kath. kör jegyzője. Tanította a történelmet a III. A, V. és VII. osztályban, a földrajzt az I. A, I. B, és III. A osztályban hetenkint 16 órában. Lakik: II. ker. Medve-utca 10.

9. *Girsik Géza,* okleveles id. helyettes tanár. Tanította a matematikát a IV. B, az ábrázoló geometriát a VII., a rajzoló geometriát I. B és IV. A, a szépírást I. B és II. B osztályban heti 15 órában. Lakik: VII. ker. István-út 5.

10. *Dr. Hankó Vilmos,* c. középisk. igazgató, rendes tanár, a Magy. Tud. Akadémia levelező, az Országos Közegészségi Egyesület választmányi tagja, az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület osztály-alelnöke, az Országos Balneologiai Egyesület igazgató tanácsának tagja, a m. kir. pénzügyminiszterium kebelében alakított pénzügyőr-biztosi tanfolyam tanára s vizsgáló bizottságnak tagja, a vegytani szertár őre. Tanította a vegytant az V., VI., VII. és a fizikát a III. A és III. B osztályban hetenkint 12 órában, azonfelül vezette a vegytani gyakorlatokat hetenkint 2 órában. Lakik: II. ker. Szalag-utca 4.

11. *Dr. Heller Bernát,* rendes tanár, a tanári értekezletek jegyzője, az ifjúsági könyvtár másodőre. Tanította a francia nyelvet a III. A, IV. A és VI., a német nyelvet a VIII. osztályban hetenkint 15 órában. Lakik: II. ker. Fő-utca 77.

12. *Hennyey Emil,* rendes tanár, sz. k. cs. és kir. százados. Tanította a német nyelvet az I. B, II. A és II. B osztályokban hetenkint 15 órában. Az II. B osztály főnöke. Lakik: II. ker. Margit-körút 60.

13. *Homonnai Imre,* rendes tanár. Tanította a magyar nyelvet az I. B és IV. B, a német nyelvet a III. B, a IV. B és VII. osztályban hetenkint 16 órában. Továbbá, mint rendkívüli tantárgyat, a műírást 2 évfolyamban, hetenkint 2 órában. A IV. B osztály főnöke. Lakik: II. ker. Margit-körút 60.

14. *Horváth Elemér,* rendes tanár. Tanította a számtant a II. B, III. A és III. B osztályban, a rajzoló geometriát a III. A, III. B és IV. B osztályban hetenkint 16 órában. A III. A osztály főnöke. Lakik: I. ker. Várfok-utca 2.

15. *Innocent Ferenc,* c. középisk. igazgató, rendes tanár, az orsz. magyar Képzőművészeti Társulatnak és a Nemzeti Szalonnak választmányi tagja, a szabadkézi rajzgyűjtemény őre. Tanította a szabadkézi rajzot a III. A és III. B, IV. A és IV. B, V., VI., VII. és VIII. osztályban hetenkint 16 órában. Lakik: IV. ker. Veress Pálné-utca 25.

16. *Dr. Jánosi Béla,* c. középiskolai igazgató, rendes tanár, a Magy. Tud. Akadémia levelező tagja, az ifjúsági könyvtár egyik őre. Tanította a magyar és német nyelvet az I. A osztályban,

a német nyelvet a VI., a filozófiai propaedeutikát a VIII. osztályban hetenkint 15 órában. Az I. A osztály főnöke. Lakik: II. ker. Oszlop-utca 23.

17. *Jeanplong Győző*, rendes tanár. Tanította a matematikát a VI. osztályban, a fizikát IV. A és IV. B. a VII. és VIII. osztályban heti 16 órában. Lakik: II. ker. Fazekas-utca 14.

18. *Dr. John M. Károly,* iskolaorvos és egészségtantanár. Tanította az egészségtant a VII. és VIII. osztályban hetenkint 1—1 órában. Lakik: II. ker. Irma-tér 1.

19. *Dr. Kálmán Miksa*, rendes tanár. Tanította a német nyelvet az V. osztályban s a latin nyelvet mind a négy évfolyamban hetenkint 16 órában. Lakik: I. ker. Krisztina-körút 155.

20. *Klimkó Károly,* rendes tanár; ebben az évben szabadságon. Tanította a német nyelvet a III. A osztályban heti 3 órában.

21. *Dr. Koczogh András*, rendes tanár, a Révai-önképzőkör vezetője. Tanította a magyar nyelvet a II. B., III. B. és IV. A osztályban s a történelmet a III. B és IV. A osztályban hetenkint 16 órában. A IV. A osztály főnöke. Lakik: VIII. ker. Baross-utca 17.

22. *Koválik János*, rendes tanár. Tanította a német nyelvet a IV. A, a francia nyelvet az V. és a VII. osztályban hetenkint 15 órában. A III. B osztály főnöke. Lakik: II. ker. Zsigmond-u. 20.

23. *Dr. Kresznerics Károly,* rendes tanár. Tanította a matematikát a II. A, IV. A és V. osztályokban és a szépírást a II. A osztályban heti 14 órában. A II. A osztály főnöke. Lakik: II. ker. Szász Károly-utca 1.

24. *Lantay Lajos,* akadémiai szobrász, az V. ker. áll. főreáliskolában is szobrásztanár. Tanította a mintázást — mint rendkívüli tantárgyat — hetenkint 6 órában. Lakik: II. ker. Szegényház-utca 21.

25. *Losonczi Lajos,* reform. vallástanár. Tanította a református vallású tanulókat négy csoportban hetenkint 2—2 órában. Lakik: Budafok, Árpád-u. 1.

26. *Nedelykovics Velimir,* budai kerületi gör. keleti szerb esperes és tabáni plébános, gör. kel. hittanár. Tanította a gör. kel. hittant két csoportban, hetenkint 2—2 órában. Lakik: I. ker. Attila-körút 51.

27. *Németh József,* rendes tanár, a történelem-földrajzi szertár őre, a tanárok özvegyeit és árváit segítő országos egyesület titkára, a budai dalárda választmányi tagja, a II. ker. munkásgim-

názium igazgatója. Tanította a földrajzot a II. A és a II. B, a történelmet a IV. B, VI. és VIII. osztályban hetenkint 15 órában. Lakik: VI. ker. Bajnok-u. 2/b.

28. ***Orbán Gyula***, rendes tanár, az ifjúsági Segítő Egyesület vezetője. Tanította a rajzoló geometriát a II. A, II. B osztályokban, a számtant az I. B osztályban, a földrajzot a III. B osztályban és a szépírást az I. A osztályban heti 15 órában. Az I. B osztály főnöke. Lakik: II. ker. Donáti-utca 12.

29. ***Dr. Privorszky Alajos,*** rendes tanár, egyetemi magántanár, a Kath. Középiskolai Tanáregyesület és a Math. és Phys. Társulat pénztárosa, az Orsz. Középiskolai Tanáregyesület és a Délmagyarországi Természettudományi Társulat választmányi tagja, a temesvári áll. főreáliskolai Markovits-Gyorsírókör díszelnöke. 1913. októberben az Erzsébet nőiskolához helyeztetett át.

30. ***Reif Pál,*** felavatott lelkész, ág. hitv. ev. vallástanár. Tanította az ág. hitv. ev. hittant hetenkint 10 órában. Lakik: IX. ker. Erkel-utca 19.

31. ***Rezik Béla*** áll. kép. okl. énektanár. Tanította a műéneket az I—VIII. osztályokban hetenkint 3 órában. Lakik: VI. ker. Podmaniczky-u. 39.

32. ***Lekcsei Sulyok János,*** képesített torna- és vívó szaktanár, m. kir. tartalékos honv. főhadnagy, a fő- és székvárosi lövészbizottság tagja. Tanította a tornázást valamennyi osztályban hetenkint 24 órában, a vívást a III—VIII. osztályokban s vezette a játékdélutánokat, a céllövést és az ifj. testgyakorló kört. Lakik: I. ker. Csaba-u. 19.

33. ***Szűcs Ernő,*** rendes tanár, szabadságon van.

Az intézethez beosztott gyakorló tanárjelöltek.

1. ***Nádasdi József***, oklevelés tanárjelölt. Tanította Dr. Hankó Vilmos c. igazgató vezetése alatt a vegytant, az V. és VI. osztályban.

2. ***Nagy Sándor***, szakv. tanárjelölt. Tanította Németh József tanár vezetése mellett a történelmet a IV. B osztályban, a földrajzot a II. B osztályban.

3. ***Peisner Károly,*** szakv. tanárjelölt. Tanította Benda Jenő tanár vezetése mellett a matematikát és ábrázoló geometriát a VIII. osztályban, a matematikát az V. osztályban.

4. *Vámos Sándor,* okl. tanárjelölt. Tanította Dr. Szekeres Kálmán igazgató vezetése mellett a számtant az I. A osztályban és Jeanplong Győző tanár vezetése alatt a fizikát a VII. és VIII. osztályban.

Az intézet szolgái.

1. *Kiszela György,* másodosztályú altiszt, kapus.
2. *Keller János,* a vegytani szertár szolgája.
3. *Hatos Sándor,* a fizikai szertár szolgája.
4. *Győrfi Mihály,* a természetrajzi szertár szolgája.

Két iskolaszolga az iskolaépületben lakik.
Télen még külön fűtő van alkalmazva.

A tanárok irodalmi működése.

Dr. Cserey Adolf: Növénysztár, Budapest, 1913.

Gagyhy Dénes: *Dániel úr*, kis regény. (Pesti Hirlap.) Szépirodalmi közlemények a *Vasárnapi Újság*-ban és *Új Idők*-ben.

Dr. Heller Bernát-tól megjelent: *Die Legende von den drei Sünden des Einsiedlers und vom Mönch,Barsisa* (Ungarische Rundschau 1912, I, 653—673 l.) *Das Schwert Gottes* (Ungarische Rundschau 1913, II, 557 s kk.) *Eötvös József báró.* (J. M. J. T. Évkönyve 1913, 7—53 l.) *Előadások az iszlámról*, írta Goldziher Ignác, fordította Heller Bernát. Budapest, 1912. (A Magyar Tud. Akadémia Könyvkiadó-Vállalata.)

Dr. Hankó Vilmos-tól megjelent: »*Chemia a mindennapi életben*«. 1913. A Franklin-Társulat kiadása. »*Universum*«, VI. kötet. A Lampel Róbert-féle könyvkiadó R.-T. kiadása. »*A magyar ásványvizek külső kiállítása, hazai és külföldi balneologiai objektumok bemutatásával*«. A balneologiai kongresszuson tartott előadás. Megjelent az Orsz. balneologiai Egyesület Évkönyvében. Chemiai, balneologiai, egészségtani cikkeket írt lapokban, folyóiratokban, a Tolnai Világlexikonban. A „Magyar Balneologiai Értesítő“ szerkesztője.

Dr. Koczogh András (dr. Takáts György áll. főgyimn. tanárral): *A magyar nemzet története* 1526-ig. Középisk. III. oszt. számára. Bpest, Athenaeum, 1912.

Németh József: *Földrajz* az I. osztály részére (dr. Lakos Bélával együtt). Bpest, Kogutovicz, 1913.

Sulyok János szakcikkeket közölt sportlapokban s a „Nemzeti Sport ifj. testnevelés“ részében vezette a turisztikai rovatot.

II.

Tananyag.

Az első A) és B) osztályban.

Róm. katholikus vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár *Bajthay Péter*. Tankönyv: Nagyobb katekizmus. A hitről. A parancsolatokról. A malaszt-eszközökről.

Görög keleti vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Nedelykovics Velimir*. Tankönyv: Petrovics János: Ó- és újszövetségi bibliai történet. Tananyag: A világ teremtése, az egész ó- és újszövetségi bibliai történet röviden összefoglalva.

Ág. hitv. evang. vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Reif Pál* lelkész-vallástanár. Tankönyv: Bereczky Sándor: Bibliai ismertetés. Tananyag: Az új-szövetségi könyvek ismertetése és olvastatása. Egyházi énekek gyakorlása ifjúsági istentiszteletek alkalmával.

Református vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Losonczi Lajos* Tankönyv: Hamar: Isteni kijelentés. Énekeskönyv. Murányi: Bibliai szemelvények könyve. Tananyag: Isteni kijelentés az ó-testamentumban. Egyházi énekek. Bibliaolvasás.

Izraelita vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár *Dr. Edelstein Bertalan*. Tankönyv: Löw Lipót: Bibliai történet. Tananyag: A világ teremtésétől Józsuáig. Hétköznapi imák gyakorlása és fordítása. Bibliai fordítás: Mózes I. k. 1., 2., 9., 12., 22., 28. fejezetei.

Magyar nyelv. Hetenkint 5 óra. Tanár: I. A-ban *Dr. Jánosi Béla*, az I. B-ben *Homonnai Imre* Az egyszerű mondat és részei. Alaktan mondattani alapon; hangtan; helyesírás. Népmesék s népmondák. Görög hitregék s hősmondák. Hún és magyar történeti mondák. Rajzok a magyar földről és népről. Elbeszélő s egyszerűbb lírai költemények. Értelmes olvasás. Havonkint két írásbeli dolgozat.

Német nyelv. Hetenkint 5 óra. Tanár: I. A-ban *Dr. Jánosi Béla* és I. B-ben *Hennyey Emil.* Az oktatás a direkt módszer szerint történt, kiváló tekintettel a helyes olvasásra, kiejtésre. Beszédgyakorlatok. Apró versek, elbeszélések, kisebb költemények. Havonkint két írásbeli dolgozat.

Földrajz. Hetenkint 3 óra. Tanár: I. A-ban és I. B-ben *Dr. Gedeon Gyula.* Földrajzi alapfogalmak; a földgömb ismertetése; térképolvasás. A magyar birodalom tüzetes tárgyalása.

Számtan. Hetenkint 4 óra. Tanár: az I. A-ban *Dr. Szekeres Kálmán,* I. B-ben *Orbán Gyula.* A tizes számrendszer s a négy alapművelet egész számokkal, tizedes és közönséges törtekkel. A hazai pénzrendszer. Hossz-, terület-, űr- és súlymérték. Időszámítás. A feladatok tárgyköre főleg az iskola, a város, az ország egyszerűbb statisztikai viszonyai, a család háztartása, a hazai földrajz és történet fontosabb adatai. Óráról-órára kisebb házi feladat, havonkint egy-egy iskolai dolgozat.

Természetrajz. Hetenkint 2 óra. Tanár: I. A és I. B-ben *Dr. Cserey Adolf* A fontosabb termésformák. A házi állatok. A fenyők. A mezőn, erdőn élő emlős állatok. Tavaszkor néhány Buda környékén virító közönségesebb növény.

Rajzoló geometria. Hetenkint 4 óra. Tanár: I. A-ban *Benda Jenő* és I. B-ben *Girsik Géza.* Hálókba alakított diszítményekből kiindulva, a vonalak mérése és viszonyos helyzete, a három-, négy- és sokszögek tulajdonságai, egybevágóságuk és hasonlóságuk. A területszámítás alapelvei. Három-, négy- és sokszögek, valamint a kör területe. Diszítményeknek körzővel és vonalzóval való rajzolása és szinezése.

Szépírás. Hetenkint 1 óra. Tanár: I. A-ban *Orbán Gyula* és I. B-ben *Girsik Géza.* Magyar és német folyóírás.

Testgyakorlás. Hetenkint 2 óra. Tanár: I. A és B-ben L. *Sulyok János.* Rendgyakorlatok: Katonai és tornázási rendgyakorlatok helyben és helyből végezve, különös figyelemmel a szabatos állásra, menetelésre, fordulatokra; szakaszalakítás. Szabadgyakorlatok: Szabályos állások, 2 és 4 ütemes tag- és törzsgyakorlatok, kézi szerekkel is, társas gyakorlatok, szökdelések s fekvő támaszban gyakorlatok, birkózási előgyakorlatok. Kitartó futás ütemre 1—2 percig. Gyorsfutás fokozva 50 m. távolságig. Szergyakorlatok: A magas-,távol- és mélyugrás elemei. Lengőkötél; rúdon és kötélen való mászás, alapgyakorlatok a függélyes, vízszintes, rézsútos és svéd létrán; ugró zsámolyon, tomapadon könnyebb gyakorlatok. Rohamdeszkán fel- és lejárások, elugrások, fordulatokkal is. Lebegő gerendán járások, a korláton és a nyújtón gyakorlatok függő-

állásokban, függésben, vegyes függésben, továbbá rövid ideig tartó támaszban, gyakorlatok a gyűrűhintán függő állásban, függésben és vegyes függésben. Kötélhuzás. Játékok: Ki vagy? Szembekötősdi. Ne nézz hátra! Farkas jár! Farkas és bárány. Vadász és a nyúl. Fehér fekete. Adj király katonát. Nemzetes. Halász. A labdázás megkezdése, kapó, körberóta, duplex, dominó. Kisebb kirándulások és menetgyakorlatok. Téli játékok: hólabdázás, korcsolyázás, szánkázás. Úszás alapgyakorlatai mint szabadgyakorlatok.

A második A) és B) osztályban.

Róm. katholikus vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Bajthay Péter.* Tankönyv: Róder Flórent: Ószövetségi Biblia-történet.

Gör. kel. vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Nedelykovics Velimir.* Tankönyv: Masirevics Iván: történelmi képek a keresztény egyházból. Tananyag: Az egész új szövetségi történet röviden összefoglalva.

Ág. hitv. evang. vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Reif Pál.* Tankönyv és tananyag: mint az első osztályban.

Református vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Losonczi Lajos.* Tananyag és tankönyv: mint az első osztályban.

Izraelita vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Dr. Edelstein Bertalan.* Tankönyv és tananyag: mint az első osztályban.

Magyar nyelv. Hetenkint 5 óra. Tanár: a II. A-ban *Gagyhy Dénes*; a II. B-ben *Dr. Koczogh András.* Az első osztályban tanultak folytonos ismétlése mellett: a beszédrészek; ragozás, képzés, szóösszetétel; a beszédrészek a mondatban; a mondatok nemei; fő- és mellékmondatok nemei. Olvasmányok családról, szülőföldről, hazáról; közmondások, szólásmódok; leírások; történeti és mondai olvasmányok a görögök szabadságharcára vonatkozók. A verseket könyv nélkül tanulták. Havonkint két iskolai írásbeli dolgozat a tananyaggal kapcsolatban.

Német nyelv. Hetenkint 5 óra. Tanár: a II. A-ban és II. B-ben *Hennyey Emil.* Az alaktani ismeretek bővítése. A tanítás a direkt módszer szerint történt. Költemények, mesék, mondák. Az olvasmányokat könyv nélkül is megtanulták. Havonkint két iskolai írásbeli dolgozat.

Földrajz. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Németh József.* Európa és Ázsia leírása, tekintettel fontosabb termékeikre és népeikre.

Számtan. Hetenkint 4 óra. Tanár: a II. A-ban Dr. *Kresznerics Károly*, a II. B osztályban *Horváth Elemér*. A számolási műveletek ismétlése tizedes és közönséges törtekkel. Számolási rövidítések. Számtani műveletek korlátolt pontossággal. Az arányosság fogalma. A hármas szabály és a hozzá tartozó feladatok megfejtése egyszerű következtetések alapján. Arányok és aránypárok. Az aránypárok alkalmazása az egyszerű hármasszabályhoz tartozó feladatok megfejtésére. Százalékszámolás. Óráról-órára házi feladat, havonkint egy iskolai dolgozat.

Természetrajz. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Dr. Cserey Adolf*. Néhány őszkor virító növény. Majmok, tengeri emlősök, erszényesek. A madarak főbb csoportjai lakóhelyök szerint. Teknősbéka, gyík, kígyó, béka, szalamandra, gőte. Néhány nevezetesebb hal. Csigák, kagylók. A rovarok egyes csoportjainak főbb alakjai. A keresztes pók. A rák. A földi giliszta. Néhány gyümölcstermő és erdei fa, bokor és vadon termő lágyszárú növény.

Rajzoló geometria. Hetenkint 4 óra. Tanár a II. A és II. B osztályban *Orbán Gyula*. A síkalaktan ismétlése, különösen az egyenes vonalú idomok területszámítása. A stereometriai alaktan. A legegyszerűbb testek, ú. m. a kocka, hasáb, gúla, henger, kúp és gömb leírása. A síklapú testek hálóinak szerkesztése és készítése. A síklapú testek felülete és köbtartalma. Az egyszerűbb síklapú testek parallel perspectiv ábrázolása és árnyékolása.

Szépírás. Hetenkint 1 óra. Tanár a II. A-ban Dr. *Kresznerics Károly*, a II. B osztályban: *Girsik Géza*. Német folyóírás és rondírás.

Testgyakorlás. Hetenkint 2 óra. Tanár: L. *Sulyok János*. Az előbbi osztály gyakorlatainak ismétlésén kívül: Rendgyakorlatok: *a*) katonai rendgyakorlatokból szakaszban járás közben, rendek és kettősrendek alakítása, *b*) tornázási rendgyakorlatok: sorbontás legegyszerűbb nemei, ellen-, át-, körül- és kigyóvonulások. Szabadgyakorlatok: az I-ső osztályban végzett anyag nehezbítése, könnyebb ellentétes láb- és karmozdulatok is. Társas gyakorlatok, kötélhúzás különböző helyzetekből, futással is. Birkózás fogásért, versenybirkózás meghatározott fogással, botbirkózás. Kitartó futás ütemre 2—4 percig. Gyorsfutás 50 m. távolságra. Szergyakorlatok: A tanulók nagyságához mért magas-, távol- és mély ugrás. Gyakorlatok kibővítve az első osztályban használt szereken: a nyújtón és korláton támaszgyakorlatok feszített karokkal, alacsony gyűrűhintán fekvő támaszban és függő állásban. Kápás támfán felugrások támaszba, felülések, üléscserék. Futásból, ugrásokból és mászásból versenyzés. Játékok: Körfutás. Fehér fekete. Rabló pandur. Sas és kotló és az első osztályban átvett

játékok ismétlése. A labdázásból: Céldobás, róta, kifutó, pincsi. Kirándulások, menetgyakorlatok. Téli játékok. Úszás alapgyakorlatai fokozása szárazon és kisérletezés vízben.

A harmadik A) és B) osztályban.

Róm. katholikus vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Bajthay Péter.* Tankönyv: Róder Flórent. Újszövetségi biblia.

Görög keleti vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Nedelykovics Velimir.* Tankönyv: Milovánovics Mihály: Gör. kel. egyház keresztény katekizmusa középiskolák számára. Tananyag: a hitről, a hitvallás 12 ágazatának fejtegetése. A reményről, az imádságról általában, mint reményt gerjesztő eszközről és az Úr imádságáról, mint a többi imádságok mintájáról.

Ág. hitv. evang. vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Reif Pál.* Tankönyv: Bereczky S.: A ker. egyház története. Egyházi ének gyakorlása.

Református vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Losonczi Lajos.* Tankönyv: Szőts: Ref. keresztyén erkölcstan. Énekeskönyv. Murányi: Bibliai szemelvények könyve Tananyag: Ref. keresztyén erkölcstan. Egyh. ének és bibliaolvasás.

Izraelita vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Dr. Edelstein Bertalan.* Tankönyv: Goldberg—Büchler: Zsidó történet. Ünnepi imák gyakorlása és fordítása. Bibliafordítás: Mózes IV. k. 6., 8., 9—12. fejezetei. Zsidótörténet és irodalom: a babyloniai fogságtól a spanyol kiüzetésig.

Magyar nyelv. Hetenkint 3 óra. Tanár a III. A osztályban: *Gagyhy Dénes* III. B osztályban: *Dr. Koczogh András.* Rendszeres nyelvtan. A nemzeti történetre vonatkozó elbeszélések és költemények; kisebb novellák és rajzok. Szemelvények a hazafias és vallásos lira köréből; a költői olvasmányok könyv nélkül is. Havonkint 2 iskolai dolgozat az olvasottak alapján.

Német nyelv. Hetenkint 3 óra. Tanár a III. A osztályban: *Klimkó Károly* III. B osztályban: *Homonnai Imre.* A mondatrészek, mondatok, főleg az összetett mondatok. A beszédrészek használata. Költői és prózai olvasmányok. Kéthetenként iskolai dolgozat.

Francia nyelv: Hetenkint 5 óra. Tanár: a III. A osztályban. *Dr. Heller Bernát,* a III. B osztályban: *Koválik János.* Olvasási szabályok. A főbb alaktani változások, kivált a rendes ige, avoir, être, többesszám-, nőnemképzés és a névmások. Költői

és prózai olvasmányok. A költemények könyv nélkül is. Kéthetenkint iskolai gyakorlat.

Történelem. Hetenkint 2 óra. Tanár: a III. B-ben *Dr. Koczogh András*, a III. A-ban *Dr. Gedeon Gyula*. Magyarország történetének áttekintése a mohácsi vészig.

Földrajz. Hetenkint 2 óra. Tanár: a III. A-ban *Dr. Gedeon Gyula*, a III. B-ben *Orbán Gyula*. Afrika, Amerika és Ausztrália leíró földrajza, a jelentékenyebb országok és európai gyarmatok kiemelésével.

Számtan. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Horváth Elemér*, Összetett hármasszabály. Kamatszámolás; váltók leszámítása; arányos osztás. Egyszerűbb elegyítési feladatok megfejtése. Láncszabály. Érmeszámítás. Havonkint egy iskolai dolgozat; házi feladatok óráról-órára a végzett tananyaggal kapcsolatban.

Természettan. Hetenkint 2 óra. Tanár a III. A-ban és B-ben *Dr. Hankó Vilmos* Az anyag szerkezetéről. A mozgásokról és az erőkről. A szabad esés. A gépekről. A halmazállapotokról. A folyadékok nyomásából származó tünemények, az úszásról és a testek sűrűségéről. A levegő nyomásáról és az ezen alapuló eszközökről. A hő hatásai. A hőmérő, hőforrások, az égésről, jó és rossz hővezetők, hősugárzás. A fény terjedése, visszaverődése, törése és szórása. A mágnesség és elektromosság főbb tüneményei.

Rajzoló geometria. Hetenkint 2 óra. Tanár: a III. A-ban és III B-ben *Horváth Elemér* Konstruktiv planimetria. Egyenes vonalú idomok. Az egyenes vonalra és a szögre vonatkozó alapvető szerkesztések. Egyenes vonalú idomok szerkesztése és főbb tulajdonságaik ismertetése. A lépték ismertetése és használata. Másolás kongruencia és a hasonlóság alapján.

Szabadkézi rajz. Hetenkint 2 óra. Tanár: a III. A és B osztályban *Innocent Ferenc*. Diszítményi alaktan. Épitmények rajza a különböző stilfajokban, jellemzetes példákban, tömegtanítás elve szerint.

Testgyakorlás. Hetenkint 2 óra. Tanár: *L. Sulyok János*. Rendgyakorlatok: *a*) katonai rendgyakorlatokból az előbbi osztály gyakorlatainak ismétlése, rendek- és kettősrendekben való fejlődés és szakadozás; szabatos menetelés fabotokkal, a fegyverfogások ütemre; *b*) tornázási rendgyakorlatok: Az előbbi osztály gyakorlatainak ismétlése, kör-, szög- és csigavonulások. Szabadgyakorlatok: Az előbbi osztály gyakorlatainak ismétlése és kibővítése; gyakorlatok rudakkal, súlyzókkal és zablával. Birkózás mint az előző osztályban, de néha megadásig s versenybirkózás, kitartó futás 5—6 percig. Gyorsfutás 60 m. távolságra, mint verseny is. Szergyakorlatok: Gyakor-

latok az előbbi osztályban használt szereken tartósabb függésben és támaszban és még rohamdeszkán fel-le járások és szökdelések, átfutások, 3—4 lépéssel kar és lábgyakorlattal összekötve, át és oldalugrások, tekintettel a helyes testtartásra. Kápás támfán alapgyakorlatok bővítése és az átugrások, gyűrű hintán hintázáskor lendületvétel és leugrás gyakorlása. Játékok: Az I. és II. osztályban begyakorolt játékokon kívül: Üsd a harmadikat! Szökdelő kör. Fogoly. Labdajátékok: céldobás egymásra kölcsönösen, Futó-méta, Pincsi, Exkó, s 1 és $^1/_2$ kilós labdával füles labda hajítás és fogás. Kirándulások, menetgyakorlatok téli játékok. Az úszás előgyakorlatai vízben és fokozatos gyakorlása az egyszerű úszásnak.

A negyedik A és B osztályban.

Róm. katholikus vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár. *Bajthay Péter.* Tankönyv: Dr. Pokorny Emanuel: Kath. szertartástan:

Görög keleti vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Nedelykovics Velimir.* Tankönyv: Zsivánovics: „Liturgika" v. görög keleti szertartástan I. és II. rész.

Ág. hitv. Evang. vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Reif Pál.* Tankönyv és tananyag: mint a harmadik osztályban.

Református vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Losonczi Lajos.* Tananyag és tankönyv: mint a III. osztályban.

Izraelita vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Dr. Edelstein Bertalan.* Tankönyv és tananyag: mint a harmadik osztályban.

Magyar nyelv. Hetenkint 3 óra. Tanár a IV. A-ban: *Dr. Koczogh András,* a IV. B-ben *Homonnai Imre.* A stilus általános törvényei. A prózai és költői stilus sajátságai olvasmányok alapján. A hangsúlyos és időmértékes verselés. Kisebb prózai és költői olvasmányok régi és újabb íróinktól a tankönyvből. Arany Toldija (részben könyv nélkül). Kéthetenkint egy írásbeli dolgozat.

Német nyelv. Hetenkint 3 óra. Tanár a IV. A-ban: *Koválik János,* a IV. B-ben: *Homonnai Imre.* A rendszeres nyelvtan áttekintése, kitüntetve a magyar nyelvtantól való eltéréseket. Prózai és költői olvasmányok. A költeményeket könyv nélkül. Havonkint két iskolai dolgozat.

Francia nyelv. Hetenkint 5 óra. Tanár: IV. A-ban: *Dr. Heller Bernát,* IV. B-ben: *Dr. Bürner Sándor.* A mult évi alaktani anyag ismétlése. A rendhagyó igék. Beszélgetési gyakorlatok. Olvasmányok a könyv során, költemények (könyvnélkül is).

Kéthetenkint iskolai írásbeli dolgozat, rendesen az olvasmányok köréből.

Természettan. Hetenkint 2 óra. Tanár a IV. A és B-ben: *Jeanplong Győző*. Világrészek és Oceánok. A partvidék és a belföld tagozata. Forrás, csermely, patak, folyó, folyam. A folyamvidék; a tenger. Ár és apály. A levegő alkotó részei s ezek kapcsán néhány fontos elem és összetett test ismertetése. A levegő hőváltozásai. Az örökös hó határa; a glecser. A levegő mozgása. Légköri lecsapódások. A víz körútja. Tűzhányók és földrengés. A Földről. A Hold. A Nap. A naprendszer és az álló csillagok.

Történelem. Hetenkint 3 óra. Tanár: a IV. A-ban *Dr. Koczogh András* és a IV. B-ben *Németh József*. *a*) Magyarország története a mohácsi vésztől az 1867-iki kiegyezésig. *b*) Magyarország és Ausztria rövid politikai földrajza.

Matematika. Hetenkint 4 óra. Tanár: a IV. A-ban *Dr. Kresznerics Károly*, a IV. B-ben: *Girsik Géza*. Fizikai, számtani és geometriai ismeretekből kiindulva összeadás és kivonás egész számokkal; sokszorozás egész számokkal, kiterjeszkedve a kéttagúak négyzetének és köbének képzésére; osztás egész számokkal. Ugyanazon műveletsorozat törtszámokkal. Az elsőfokú egyenletek egy ismeretlennel. Aránylatok tana. Havonkint egy iskolai dolgozat; házi dolgozat óráról-órára a végzett tananyaggal kapcsolatosan.

Rajzoló geometria. Hetenkint 2 óra. Tanár az IV. A-ban *Girsik Géza* és a IV. B-ben *Horváth Elemér*. Konstruktiv planimetria. A körre vonatkozó alapvető feladatok. A kúpszeletek, cycloisok, a körevolvens s az Archimedes-féle csigavonal szerkesztése.

Szabadkézi rajz. Hetenkint 2 óra. Tanár a IV. A és IV. B-ben: *Innocent Ferenc*. Egyszerű stereometriai testek és testcsoportok szemlélet alapján való rajzolása.

Testgyakorlás. Hetenkint 2 óra. Tanár: L. *Sulyok János*. Rendgyakorlatok: *a*) katonai rendgyakorlatokból ismétlés, de nagyobb szabatossággal; *b*) tornázási rendgyakorlatokból: ellen-, kör- és kigyóvonulások gyors ütemben. Szabadgyakorlatok: szabad birkózás a jobb fogásért. Tartós futás 6—10 percig. Gyors futás 60 méter távolságra. Versenyugrások és futás. Szergyakorlatok: Az előbbi osztályban használt szereken betanult gyakorlatok kibővítése. A lovon és bakon alapgyakorlatok. Játékok: Az I—III. osztályban begyakorolt játékokon kívül: Párosfutás, kettős labdázás, füleslabda csapatban. Egyes játékokban verseny is. Kirándulások, menetgyakorlatok, téli játékok, úszás különböző formáinak gyakorlása.

Az ötödik osztályban.

Róm. kath. vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Bajthay Péter.* Tankönyv: Dr. Pokorny Emanuel: Katholikus Hittan.

Gör. kel. vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Nedelykovics Velimir.* Tankönyv: Zsivkovics Gergely: Egyháztörténelme.

Ág. hitv. Evang. vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Reif Pál.* Tankönyv: Bereczky: Bibliaismertetés.

Református vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Losonczi Lajos.* Tankönyv: Báthory: Egyháztörténet. Biblia. Tananyag: A ker. egyháztörténet a reformációtól napjainkig. Egyházi ének, bibliaolvasás.

Izraelita vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Dr. Edelstein Bertalan.* Tankönyv: Csukási-Schön: A zsidó nép és irodalom története. Biblia: Jeremiás próféta 1., 2., 7., 9., 17. fejezetei erkölcstani magyarázatokkal. Zsidótörténet: Maimuni korától a spanyol korszak végéig.

Magyar nyelv. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Gagyhy Dénes.* Olvasmányok fejtegetése alapján az írásművek szerkesztésének szabályai. Az egyes prózai műfajok elmélete szemelvényekkel. A grammatikai és stilisztikai szabályok folytonos gyakorlati ismétlése. Nagyobb olvasmányok: Kölcsey Paraenesise, Kazinczy és Berzsenyi felett tartott emlékbeszéde; Kossuth Lajos beszéde a haderő megajánlásáról; Deák Ferenc beszéde a felirati javaslatról, Szemelvények: Cserei Mihály, Mikes K., és Tinódi műveiből. A magánolvasmányt számon kértük. Havonkint írásbeli dolgozat.

Német nyelv. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Dr. Kálmán Miksa.* Olvasmányok alapján a nyelvtani és mondattani ismeretek folytonos ébrentartása és bővítése. Szemelvények Goethe, Schiller, Lenau és Heine költeményeiből. Az előadás német nyelven folyt. Havonkint egy iskolai dolgozat.

Francia nyelv. Hetenkint 4 óra. Tanár: *Koválik János.* Az alaktan rendszeréből: ige, főnév, melléknév, névmás. Le Corbeau et le Renard, La cigale et la fourmi. — La cloche. Les oiseaux. — Prière pour tous. Adieux de Marie Stuart. — Le bon gite. — Levelek. — Le tour de la France. (La Fontaine). A költemények könyv nélkül is Kéthetenkint iskolai dolgozat az olvasmányok köréből.

Történelem. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Dr. Gedeon Gyula.* A keleti népek, a görögök és rómaiak története, különös tekintettel a művelődési viszonyokra.

Matematika. Hetenkint 5 óra. Tanár: *Dr. Kresznerics Károly.* *a*) Algebra. Az elsőfokú két és három ismeretlennel bíró egyenleteknél a három általánosan használt feloldási mód. A gyökök tana, számolás gyökmennyiségekkel. A négyzet- és köbgyök kiszámítása. A tiszta és vegyes másodfokú egyenletek megoldása. *b*) Geometria. Az egyenes vonalú idomok egybevágósága, hasonlósága, területegyenlősége és mérése. A stereometria bevezető tételei: az egyenesek és síkok egymáshoz való helyzete; a lapszög és testszög.

Természetrajz. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Dr. Cserey Adolf.* Őszkor néhány virító növényen a növényrészek megismertetése; a virágos növények tagjai. Télen a mikroszkóppal való vizsgálat módszerei; a növények anatomiai szerkezete főbb vonásokban. A növények életfolyamata. A virágtalan növények kiválóbb csoportja vázlatosan. Tavaszkor az iskola kertjében és Buda környékén virító növények leírása a családok megállapításával, a családok rendszeres tárgyalása.

Vegytan és ásványtan. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Dr Hankó Vilmos.* A gáznemű vegyületeknél mutatkozó térfogat és súlyviszonyoknak kisérletekkel való bemutatása. Az atóm, molekula, elem, vegyület, keverék, vegysúly, vegytani valentia és aequivalentia, továbbá a különböző vegytani formulák értelmezése. Az elemek és vegyületek, vegytani tulajdonságaik szerint csoportosítva, kisérletekkel bemutattattak. A minőségi, mennyiségi, térfogatos színképelemzés alapelvei.

Szabadkézi rajz. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Innocent Ferenc.* Használati tárgyak természet után való rajzolása. Az ókori művészet ismertetése.

Testgyakorlás. Hetenkint 2 óra. Tanár: L. *Sulyok János.* Rendgyakorlatok: *a*) Katonai rendgyakorlatokból, az ismételteken kívül a szakaszban és oszlopban; gyors lépésben való mozdulatok és futólépésben fordulatok. Fabotokkal a fegyverfogások beosztás nélkül. *b*) Tornázási rendgyakorlatok; az I—IV. osztály gyakorlatainak kibővítése. Szabadgyakorlatok: 6 és 8 ütemes, törzs- és taggyakorlatok, súlyzók és a vasbot kézi szerekkel gyakrabban. Buzogány gyakorlatokból az alapgyakorlatok. Kitartó futás 8—10 percig. Gyorsfutás 100 méternyi távolságra. A szabad birkózásnak kezdete. Szergyakorlatok: Az I—IV. osztályokban begyakoroltak ismétlése és kibővítése, különös gonddal a helyes testtartásra. Akadály-ugrások. Mély ugrás másfél testmagasságra. Gyakorlatok hajlított támaszban a bakon, lovon és korláton. A quezített mászások. Lendülések, fel- és leugrások a magas és átugrások az alacsony nyújtón. A futásból, ugrásokból, mászásokból, valamint a birkózásból több ízben versenyzés. A támaszgyakorlatok

elemei gyűrűhintán. Játékok: Az I—IV. osztályban begyakorolt játékok nehezebb nemei, ismétlése és gyakorlása; bak-ugrás kölcsönösen. Füles labda. Hol a harmadik? Körróta. Labdacsata. Nagy kótya. Láncszakítás. Hosszú méta. Labda kergető. Füles labda verseny. Kirándulások, menetgyakorlatok, fegyverforgató gyakorlatok, téli játékok; úszás, fokozva a már elért eredményt.

A hatodik osztályban.

Róm. katholikus vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Bajthay Péter.* Tankönyv: Matuszka Miháiy: Ker. Kath. Erkölcstan.

Görög keleti vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Nedelykovics Velimir.* Tankönyv: Theodorovics Sebő: Dogmatika. Tananyag: Bevezetés. Dogmatika felosztása Az erkölcstannak a dogmatikától való függése. Az erkölcstannak fontossága és szüksége. Az erkölcstannak főalapjáról. A keresztény erkölcstan: jobb az emberi erkölcstannál. Isten törvényéről és annak teljesítéséről.

Evang. vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Reif Pál.* Tananyag és tankönyv: mint az ötödik osztályban.

Református vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Losonczi Lajos.* Tananyag és tankönyv: mint az V. osztályban.

Izraelita vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Dr. Edelstein Bertalan.* Tankönyv és tananyag: mint az ötödik osztályban.

Magyar nyelv. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Gagyhy Dénes.* A lírai, az epikai és a drámai költészet különböző fajai, szemelvények alapján. Havonkint írásbeli dolgozat. Magánolvasmányok: Petőfi, Tompa, Arany lírai költeményei. Arany balladái Szemelvények Homeros Iliásából. Vörösmarty: „Két szomszédvár“, Arany: „Buda halála“ és „Katalin“-ja. Sophokles: „Antigone“, Kisfaludy K.: „A kérők“. Shakespeare: „Julius Caesar“.

Német nyelv. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Dr. Jánosi Béla* Olvasmányok alapján a német nyelvtani és mondattani ismeretek. Próza: Die Theater der alten Griechen. — Goethe, Besteigung des St.-Gotthard. Das Chamonnytal. — Schiller, Wallenstein. — Verses művek: Uhland. Die verlorene Kirche. Des Sängers Fluch. — Heine, Belsazer. — Schiller, Die Kraniche des Ibykus. — Rückert, Geist und Buchstabe, Parabel. — Bürger, Das Lied vom braven Manne. — Goethe, Der Schatzgräber. — Grün. Der letzte Dichter. — Zedlitz, Die nächtliche Heerschau. — Chamisso, Das

Schloss Boncourt. Das Riesenspielzeug. Die Sonne bringt es an den Tag. — Herders Cid. Romanze 1—4, 14—16, 26—29, 32, 37, 42, 43, 46, 49, 52, 62, 63, 67, 69. Havonként iskolai írásbeli dolgozat.

Francia nyelv. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Dr. Heller Bernát.* Mondattan, főkép az igemódok és igeidők mondattana. La Grand' mère (Victor Hugo), Le Cor (Alfred de Vigny), Aywerillot (V. Hugo). La Chevalerie et ses institutions. Napoléon. Kéthetenkint írásbeli dolgozat. Franciaország középkori történetének köréből.

Történelem. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Németh József* A középkor és újkor története a vesztfáliai békéig.

Matematika. Hetenkint 4 óra. Tanár: *Jeanplong Győző* *a*) Algebra: A hatványozás általánosítása. (Negativ kitevők és alkalmazásuk a 10-es számrendszerre; tört kitevők.) Briggs-féle logaritmusok és alkalmazásuk. A számtani és véges mértani haladvány. *b*) Geometria: A körtan; a kör kerülete és területe. Síkháromszögtan: a hegyes szög függvényei, kapcsolatban a derékszögű háromszög kiszámításával. A szögfüggvények általános értelmezése. Szögek összegének és különbségének függvényei. A sinus-, cosinus- és tangenstétel s alkalmazásuk a háromszög megoldására. Néhány egyszerűbb föld- és magasságmérési feladat megoldása.

Természetrajz. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Dr. Cserey Adolf*, Az állati test; a typusok. Az egyes szervek és működésük, az ember megfelelő szervéből kiindulva. A gerincesek egyes osztályai és kiválóbb rendjei. A lágytestűek közül a lábasfejűek, a csigák és a kagylók. Az ízeltlábúak közül a rovarok, a pókok, százlábúak és rákok általában. A férgek közül a fontosabb gyűrűs-, fonal- és laposférgek. A tüskésbőrűek, tömlősök és véglények általában és egyes fontos fajok tüzetesebb tárgyalása.

Vegytan és ásványtan. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Dr. Hankó Vilmos.* Ásványként előforduló elemek. Nemfémes elemek és vegyületeik. Fémes elemek: ásványként előforduló oxidok és szulfidok. Ásványként előforduló sók. Elektrolizis. Ásványok megváltozása a természetben. Stöchiometriai feladatok megoldása. Az egyszerű és összetett alkotórészek felismerésének módjai. A Föld felszínének változásait előidéző tényezők.

Ábrázoló geometria. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Benda Jenő.* Orthogonális projekcio. A pont, az egyenes és a sík idomok ábrázolása két képsíkon egyszerűbb helyzeteikben. A térelemek ábrázolása és viszonylagos helyzeteikre vonatkozó feladatok, megfelelő árnyékszerkesztésekkel. Felező síkok. A tengelyre merőleges képsík. A kör projekciója a legegyszerűbb helyzetekben.

Szabadkézi rajz. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Innocent Ferenc.* Gipszmintákról való rajzolás. A középkori művészet ismertetése.

Testgyakorlás: Hetenkint 2 óra. Tanár: L. *Sulyok János.* Rendgyakorlatok: a katonai és torna-rendgyakorlatokból az előbbi osztályokban végzettek kibővítve, de futó lépésben is. Botokkal a fegyverfogások menetközben is. Szabadgyakorlatok: 6 és 8 ütemes törzs- és taggyakorlatok súlyzó, fabot, vasbot, buzogány és zabla kézi szerekkel. Kitartó futás 10—12 percig. Gyorsfutás 125 méternyi távolságra. A szabadbirkózásnak könnyebb nemei. Szergyakorlatok: Akadályugrások. Mély ugrás két testmagasságra. Támasz-gyakorlatok hajlított karral Nehezített mászások. Könnyebb összetett gyakorlatok. A rúdhinta és motolla alapgyakorlatai. Súlydobás magasba és távolba. Gyakorlatok összetett szereken, mint rohamdeszka-magasugrás, rohamdeszka-magasnyújtó, ló-bak, nyújtó-magasugrás. A versenyek szereken. Játékok: az előző osztályban átvett játékokat több ízben mint versenyt végezték. Kirándulások, menetgyakorlatok, téli játékok, fegyverfogások, céllövés, úszás.

A hetedik osztályban.

Róm. katholikus vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Bajthay Péter.* Tankönyv: Vincze Ambró—Szentes Anzelm: Ker. Kath. Egyháztörténet.

Görög keleti vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Nedelykovics Velimir.* Tankönyv: Theodorovics Sebő: Erkölcstan. Tananyag: Bevezetés. Erkölcstan és dogmatika közti különbség. Az erkölcstannak a dogmatikától való függése. Az erkölcstannak fontossága és annak szüksége. Az erkölcstannak főalapjáról. Keresztényi erkölcstan jobb az emberi erkölcstannál. Isten törvényéről és annak teljesítéséről.

Ág. hitv. evang. vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Reif Pál.* Tankönyv: Bereczky S. Magyar prot. egyháztörténet.

Református vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Losonczi Lajos.* Tankönyv: Farkas: Magyar prot. egyháztörténet. Biblia. Tananyag: az egész hit- és erkölcstan.

Izraelita vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Dr. Edelstein Bertalan.* A próféták hivatása. Vallási és erkölcsi eszmék. Ézsajás próféta könyvének tüzetes tárgyalása az eredeti szöveg alapján. Az 1., 2., 5., 6., 11., 12., 40., 42., 55. fejezetek fordítása erkölcstani magyarázattal.

Magyar nyelv. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Dr. Bürner Sándor*. A magyar nemzeti irodalom fejlődésének ismertetése 1820-ig. A tárgyalt írók műveiből magánolvasmányokat adtunk fel s róluk időnként, főleg az írásbeli gyakorlatban, beszámoltak a tanulók az előző osztályokban tanult főbb retorikai és poetikai anyagot az olvasmányokon röviden ismételtük. Havonkint egyszer írásbeli házi, vagy iskolai dolgozat.

Német nyelv. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Homonnai Imre*. Szemelvények az olvasókönyvből. Höfische Poesie. Artus-sage, Gral-sage, Karl-Sage. Nibelungenlied. Hermann und Dorothea. Minna von Barnhelm. Klopstock, Bürger, Lessing életének és működésének rövid ismertetése. Az előadás német nyelven folyt. Havonkint egy önálló írásbeli dolgozat.

Francia nyelv. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Koválik János*. Olvasmány: Corneille: Le Cid. Molière: Les femmes savantes. — Irodalomból: XVII. századról általában. Szalónok. Francia Akadémia. Descartes. — Corneille. Racine. Molière. Lafontaine. Boileau. Havonkint egy írásbeli dolgozat az olvasottak köréből vett tárggyal.

Történelem. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Dr. Gedeon Gyula*. *a*) Az új és a legújabb kor története a vesztfáliai békétől kezdve. *b*) Európa államainak s az Uniónak politikai földrajza

Matematika. Hetenkint 4 óra. Tanár: *Benda Jenő*. *a*) Algebra. A kamatos kamat és járadék számítás, kiterjeszkedve egyes fontosabb államkölcsönök ismertetésére. A végtelen geometria haladvány kapcsolatban a tizedes törtekkel. Az elsőfokú határozatlan egyenlet. A másodfokú függvény szélső értékei. A kombinációk tanának elemei. Kéttagúak pozitiv egész hatványai. *b*) Geometria. A hasáb, gúla, henger, kúp és gömb felszínének és köbtartalmának számítása. A gömbháromszögtan sinus és cosinus tétele és ezek alkalmazása a geografiai helyek távolságának meghatározására.

Vegytan és ásványtan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Dr. Hankó Vilmos*. Szerves vegyületek, felismerésük. Szénhidrogének. Izomeria. Petroleum. Paraffin. Oxigéntől mentes térből való desztillálás. Benzol, toluol, antracén, naftalin. Alkoholok. Ethylalkohol, erjedés, glicerin. Az alkoholok oxidálásának termékei: Étherek, zsirok. Zsiros olajok. Szappanok. Szénhidrátok. Ciánidok. Aminek. Mesterséges festékek. Alkalaidok. Glykozidok. Fehérjék. Égés. A növények és állatok táplálkozása.

Természettan. Hetenkint 4 óra. Tanár: *Jeanplong Győző*. Mechanika. Hangtan. Fénytan.

Ábrázoló geometria. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Girsik Géza.* Hajszálszögekre vonatkozó feladatok. Sík leforgatása, affinitás. Új képsíkok bevezetése. Egyszerűbb szögletes testek ábrázolása síkkal és egyenes vonallal való metszéseik és kifejtésük, megfelelő árnyék szerkesztések. Térelemek, síkidomok és egyszerűbb szögletes testek forgatása a képsíkra merőleges tengelyek körül.

Szabadkézi rajz. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Innocent Ferenc.* Természet után való rajz. Újabbkori jellegzetes műalkotások bemutatása.

Testgyakorlás. Hetenkint 2 óra. Tanár: L. *Sulyok János.* Rendgyakorlatok: *a*) katonás rendgyakorlatokból: a szakaszban az összes zártrendű gyakorlatok helyben, helyből és menetközben. Fegyverfogások rendes katonai fegyverekkel. Rendes katonai kiképzés a terepen is és lőgyakorlat. *b*) tornázási rendgyakorlatok: gyorslépésben való felvonulások. Szabadgyakorlatok: Összetett szabadgyakorlatok, gúlák, egyszerű buzogánygyakorlatok. A „Zabla"-gyakorlatoknál főleg körzések vétettek fel. Szabad birkózás. Gyorsfutás 150 méternyi távolságra. Tartós futás 12—15 percig. Szergyakorlatok: Akadályugrások. Támaszgyakorlatok bakon, nyújtón, lovon, korláton és mászószereken; függésben lendülettel könnyebb összetett gyakorlatok; gyakorlatok a gyűrű- és rúdhintán és összetett szereken. Az ugrások és futás-versenynél csapatversenyek voltak. Súlydobás négyszögből. Játékok: mint az V. és VI. osztályban s osztály-osztály ellen versenyzett. Kirándulások, menetgyakorlatok, téli játékok, céllövészet, úszás s műugrások.

A nyolcadik osztályban.

Róm. katholikus vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Bajthay Péter.* Tankönyv: Uhlyarik Jenő: Apologetika.

Görög keleti vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Nedelykovics Velimir.* Tankönyv: Zsivkovics Gr. Miklós: Görög keleti egyháztörténelem.

Ág. hitv. evang. vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Reif Pál.* Tankönyv és tananyag: mint a VII. osztályban.

Református vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Losonczi Lajos.* Tankönyv és tananyag: mint a VII. o.-ban.

Izraelita vallástan. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Dr. Edelstein Bertalan.* Tankönyv és tananyag: mint a hetedik osztályban.

Magyar nyelv. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Dr. Bürner Sándor.* A magyar nemzeti irodalomtörténet új korának ismertetése, irodalomtörténeti olvasmányokkal és a kiválóbb irodalmi termékek fejtegetésénél az előző osztályokban a műfajokról tanultak rövid ismétlésével. A magyar nyelvtan, poetika, stilisztika törvényeinek folytonos gyakorlati ismétlése. A magánolvasmányok tartalmát számon kértük. Havonkint írásbeli házi dolgozat.

Német nyelv. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Dr. Heller Bernát.* Olvasmányok: Das Lied von der Glocke (Schiller), Epilog zu Schillers Glocke (Goethe), Märchen (Uhland), Hermann und Dorothea (Goethe), Wallensteins Lager, Wallensteins Tod (Schiller). Szemelvények: Uhland, Heine, Lenau költészetéből. Házi olvasmány részletes tárgyalással: Die Piccolomini (Schiller). Havonkint írásbeli dolgozat az olvasmányok köréből.

Francia nyelv. Hetenkint 4 óra. Tanár: *Dr. Bürner Sándor.* Olvasmányok: Les Femmes savantes (Molière). L'huître et les plaideurs. La Fontaine. Le médecin malgré lui Molière. Le sous-préfet aux champs. Daudet. Les pigeons ennemis. Boyer. Le citadin. Coquelin. La poupée. Pailleron. Les bancs de la promenade. Jouy. — Chateaubriand: Atala. Irodalomból: A XVIII. századról általában. A szalónok. — A XIX. század irodalma: Chateaubriand. Havonkint egy dolgozat a francia irodalomtörténet köréből.

Filozófiai propedeutika. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Dr. Jánosi Béla.* A tapasztalati és kisérleti lélektan alapfogalmai. Az érzet, képzet, érzés és akarat, vonatkozással a történeti és irodalomtörténeti adatokra. A fogalom, az itélet s a következtetés különböző alakjai a tapasztalati életből, a történelemből, a szónoklattanból, a matematikai s a fizikai oktatás köréből merített példák alapján.

Történelem. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Németh József.* Magyarország oknyomozó története és politikai földrajza.

Matematika. Hetenkint 3 óra. Tanár: *Benda Jenő.* *a*) Algebra. Az algebra összefoglaló áttekintése. *b*) Geometria Analytikai geometria. Egyszerűbb kifejezések grafikus ábrázolása; a pont coordinátái, pontok távolsága. Az egyenesnek egyenlete és az idetartozó alapfeladatok megfejtése. A körnek egyenlete különféle alakjaiban; a körnek szerkesztése adott egyenlete alapján, a kör érintője és deréklójének meghatározása. A többi kúpszeletek, ú. m. az ellipsis, a hyperbola és a parabola egyenleteinek levezetése és ezek alapján a nevezett vonalak főbb tulajdonságainak megismertetése.

Természettan. Hetenkint 4 óra. Tanár: *Jeanplong Győző.* Hőtan. Elektromosság és mágnesség. A kozmografia elemei.

Ábrázoló geometria. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Benda Jenő.* Kúp, henger és gömb ábrázolása, síkkal és egyenes vonallal való átmetszéseik, érintő síkjaik, megfelelő árnyékszerkesztések. Összefoglaló ismétlés.

Szabadkézi rajz. Hetenkint 2 óra. Tanár: *Innocent Ferenc.* Természet után való rajz és festés. Magyar műalkotások ismertetése.

Testgyakorlás. Hetenkint 2 óra. Tanár: L. *Sulyok János.* Rendgyakorlatok: Katonai és torna-rendgyakorlatokból mindazon gyakorlatok, amelyek a középiskolába valók. Szabadgyakorlatok. Összetett szabadgyakorlatok, gúlák, csoportozatok befejezése. Szabad birkózás a megadásig. Svájci birkózás. Gyorsfutás 200 méternyi távolságra. Tartós futás 15—18 percig. Szergyakorlatok: Akadályugrások. Nyújtott és főleg hajlított támaszban gyakorlatok a bakon, lovon, nyújtón, korláton és a mászószereken, s összetett szereken. Szertornázásverseny már csapatokban is folyt. Játékok: mint az V., VI., VII. osztályban. Füleslabda verseny más intézetekkel is. Kirándulások, menetgyakorlatok, téli játékok. Úszás, műugrás és buvárúszás. A tanulók katonai kiképzésben is részesültek.

Írásbeli dolgozatok.

A magyar nyelvből.

V. osztály.

Séta a természetben. — A drégeli ostrom történeti forrásai.. — Honnan meríti az író a történeti anyagot? — A Felirati javaslat története. — Kossuth szónoki erejének hatása a negyvennyolcas események alakulására. — A Sárga Rózsa hőse. — Lényeges különbségek a regény fajai között. — Levél.

VI. osztály.

Nyári időtöltés. — A költészet helye a művészetek között. — A népköltészet sajátosságai. — Arany szépművészeti nézetei Vojtina Ars poeticája szerint. — Egy műballada tartalmi és alaki feldolgozása. — A népmesei motivumok vándorlása. — Az Odyssea cselekvénye és hőse. — Antigoné tragikumának elnevezése. — A költői leírás Petőfinél.

VII. osztály.

A „Hallotti beszéd“ mint szónoki mű. — Tinódi „Szondy históriájá“-nak és Arany „Szondy két apródjá“-nak összevetése. — Zrinyi és Szolimán jelleme. — A Zrinyiász szerkezete. — Leíró részletek Gyöngyösi „Kemény János“ c. művében. — Milyen koreszmék kifejezője Fazekas „Ludas Matyi“-ja? — Fanni hagyományai és a „Kesergő szerelem“ összevetése.

VIII. osztály.

Az olvasásról. — Iréne tragikuma. — Szép Ilonka. — Jósika; Abafi. — Kemény történeti jellemének méltatása. — Petőfi és Arany barátsága.

A német nyelvből.

V. osztály.

A tartalom ismertetése, vagy fordítás a következő olvasmányokból: Die Heideschenke. — Das gelbe Laub erzittert. — Die Lorelei. — Die olympischen Spiele. — Der Ring des Polykrates. — Die Heimkehr des Odysseus. — Die Bürgschaft. — Der Alpenjäger. — Mignon.

VI. osztály.

A tartalom ismertetése vagy fordítás a következő olvasmányokból: Chamisso, Das Riesenspielzeug. — Die Sonne bringt es an den Tag. — Schiller, Kraniche des Ibykus. (2 dolgozat.) — Uhland, Des Sängers Fluch. — Rückert Parabel. — Grün, Der letzte Dichter. — Herder, Cid (2 dolgozat.)

VII. osztály.

Die Einleitung des Nibelungenliedes. — Das christlich-ritterliche Element als Gewand des Nibelungenliedes. — Die historische Grundlage in Goethes Hermann u. Dorothea. — Das Verhältnis zwischen Mutter u. Sohn in Goethes Hermann u. Dorothea. — Hermann u. Dorothea. (Die Idee der Dichtung.) — Die Exposition in Minna von Barnhelm. — Telheims Charakter. — Die Handlung in Minna von Barnhelm.

VIII. osztály.

Die Entwicklung des Einzelnen und der Gesellschaft nach Schillers Lied von der Glocke. — Warum konnte Weimar Schiller den Seinigen nennen? (Nach Goethes Epilog zu Schillers Glocke.) — Wie hat Uhland das Märchen von Dornröschen auf die deutsche Dichtung angewendet? — Der weltgeschichtliche Hintergrund in Goethes Hermann und Dorothea. — Der Pfarrer in Goethes Hermann und Dorothea. — Gestalten und Typen in Wallensteins Lager von Schiller. — Die Anhänglichkeit der Truppenführer an Wallenstein, nach Schillers „Die Piccolomini.“ — Max und Thekla in Schillers Wallenstein.

Az 1912/1913-iki tanterv áttekintése.

Sorszám	Tantárgy	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Összesen
1	Vallástan	2	2	2	2	2	2	2	2	16
2	Magyar nyelv	5	5	3	3	3	3	3	3	28
3	Német nyelv	5	5	3	3	3	2	2	2	25
4	Francia nyelv	—	—	5	5	4	3	3	4	24
5	Történelem	—	—	2	3	3	3	3	3	17
6	Földrajz	3	3	2	—	—	—	—	—	8
7	Természetrajz (állat és növénytan)	2	2	—	—	3	3	—	—	10
8	Vegytan és ásványtan . .	—	—	—	—	3	3	2	—	8
9	Természettan	—	—	2	2	—	—	4	4	12
10	Matematika	4	4	3	4	5	4	4	3	31
11	Rajzoló és ábrázoló geom.	4	4	2	2	—	3	3	2	20
12	Szabadkézi rajz	—	—	2	2	2	2	2	2	12
13	Filoz. propedeutika . .	—	—	—	—	—	—	—	3	3
14	Szépírás	1	1	—	—	—	—	—	—	2
15	Testgyakorlás	2	2	2	2	2	2	2	2	16
	Összesen . .	28	28	28	28	30	30	30	30	232

III.

Az 1913/1914-iki iskolai évben használandó tankönyvek jegyzéke.

Az I. osztályban:

Balogh Péter: Magyar nyelvtan az I. osztály számára.
Dr. Négyesy László: Magyar olvasókönyv az I. osztály számára. (4. kiadás.)
Markovics—Hegedüs: Német nyelv-, olvasó- és gyakorló könyv. I. rész, (5. kiadás).
Márki Sándor: Földrajz a reáliskolák I. osztálya számára. (VII. kiadás.)
Dr. Bozóky Endre: Számtan a középiskolák I. oszt. számára.
Paszlavszky József: Kis természetrajz. I. rész.
Kreybig Lajos: Rajzoló geometria I. rész.
Vajda Pál: Szépírási minták (magyar-német egy füzetben).
Kogutowitz: Földrajzi iskolai atlasz. (9. kiadás.)

A II. osztályban:

Balogh Péter: Magyar nyelvtan a II. osztály számára.
Dr. Négyesy László. Magyar olvasókönyv. II. rész. (3. kiadás.)
Markovics—Hegedüs. Német nyelv-, olvasó- és gyakorlókönyv. II. rész. 2. kiad.
Dr. Márki Sándor: Földrajz a II. és III. osztály számára. (VI. kiadás.)
Bozóky Endre: Számtan a II. és III. osztály számára.
Paszlavszky József: Kis természetrajz. II. rész.
Kreybig Lajos: Rajzoló geometria. II. rész.
Vajda Pál: Szépírási minták (magyar-német egy füzetben.)
Kogutowitz: Iskolai atlasz. (16. kiadás.)

A III. osztályban:

Balogh Péter: Magyar nyelvtan a III. osztály számára.
Dr. Prónai Antal: Magyar olvasókönyv. III. rész.
Markovics—Hegedüs: Német nyelv-, olvasó- és gyakorlókönyv. III. rész.
Bartos—Chovancsák: Francia nyelvtan és olvasókönyv.
Dr. Koczogh—Dr. Takács: A magyar nemzet története. Középiskolák III. osztálya számára. (1. kiadás.)
Dr. Márki Sándor: Földrajz a II. és III. oszt. számára.
Bozóky Endre: Számtan a II. és III. osztály számára.
Kreybig Lajos: Konstruktiv planimetria a reáliskolák III. és IV. oszt. számára.
Dr. Hankó—Müller: Természettan a reáliskolák alsó osztályai számára.
Kogutowitz: Iskolai atlasz. (16. kiadás.)
Kogutowitz: Tiz térkép a magyar történelem tanításához.

A IV. osztályban:

Dr. Négyessy László: Stilisztika. (4. kiadás.)
Arany János: Toldi. Lehr A. magyarázataival. (12. kiadás.)
Markovics—Hegedüs: Német nyelv-, olvasó- és gyakorlókönyv. III. rész.
Bartos—Chovancsák: Francia nyelv és olvasókönyv.
Dr. Lutter Nándor: Betűszámtan. (13. kiadás.)
Kreybig Lajos: Konstruktiv planimetria a III. és IV. osztály számára.
Dr. Koczogh—Dr. Takács: A Magyar nemzet története 1867-ig. IV. osztály számára.
Dr. Hankó—Müller: Természettan a reáliskolák IV. oszt. számára.
Kogutowitz: Tiz térkép a magyar történelem tanításához.

Az V. osztályban:

Riedl Frigyes: Retorika és retorikai olvasókönyv. (4. kiadás.)
Markovics Sándor: Német olvasókönyv. V. rész.
Markovics Sándor: Rendszeres német nyelvtan.
Hofer Károly: Rendszeres francia nyelvtan. (4. kiadás.)
Hofer Károly: Gyakorlókönyv a rendszeres francia nyelvtanhoz.

Macher Ede: Francia olvasókönyv. I.
Dr. Mika Sándor: Világtörténet. I. rész.
Paszlavszky József: A növénytan kézikönyve. (3. kiadás.)
Dr. Hankó Vilmos : Chemia és ásványtan a reáliskolák felsőbb oszt. számára. I. kötet.
Dr. Lutter—Éberling : Betűszámtan. (13. kiadás.)
Babiák—Privorszky: Geometria, reáliskolák felsőbb osztályai részére.
Kogutowitz: Történelmi Atlasz I. rész.
Theisz Gyula : Francia-magyar szótár. (Segédkönyv.)

A VI. osztályban.

Riedl Frigyes: Poetika és poetikai olvasókönyv. (6. kiadás.)
Arany János balladái. (Ráth Mór kiadása.)
Markovics Sándor : Német olvasókönyv. V. rész.
Markovics Sándor: Rendszeres német nyelvtan.
Hofer Károly: Rendszeres francia nyelvtan. (4. kiadás.)
Hofer Károly: Gyakorlókönyv a rendszeres francia nyelvtanhoz.
Macher Ede: Francia olvasókönyv.
Dr. Mika Sándor: Világtörténelem. II. rész.
Paszlavszky József: Az állattan kézikönyve. (7. kiadás.)
Dr. Hankó Vilmos: Chemia és ásványtan a főreáliskolák felső oszt. számára. I. kötet.
Dr. Lutter—Éberling: Betűszámtan. (13. kiadás.)
Dr. Lutter Nándor : Logaritmus könyv.
Babiák-Privorszky: Geometria, reáliskolák felsőbb osztályai részére.
Dr. Klug Lipót : Ábrázoló geometria a VI—VIII. osztály számára.
Kogutowitz: Történelmi Atlasz. II. rész.
Theisz Gyula: Francia-magyar szótár. (Segédkönyv.)

A VII. osztályban.

Beőthy Zsolt: A magyar nemzeti irodalom története. I. rész. (7. kiadás.)
Dr. Heinrich Gusztáv: Deutsches Lesebuch. III. (7. kiadás.)
Markovics Sándor: Rendszeres német nyelvtan.
Hofer Károly: Rendszeres francia nyelvtan. (3. kiadás.)
Hofer Károly: Gyakorlókönyv a rendszeres francia nyelvtanhoz.

Dr. Mika Sándor: Világtörténelem. III. rész.
Dr. Hankó Vilmos: Chemia és ásványtan. II. rész: Organikus Chemia.
Dr. Lutter-Éberling: Betűszámtan. (13. kiadás.)
Dr. Lutter Nándor: Logaritmus könyv.
Babiák-Privorszky: Geometria, reálisk. felsőbb osztályai részére.
Dr Klug Lipót: Ábrázoló geometria a VI.—VIII. oszt. számára.
Dr. Szekeres Kálmán: Kisérleti fizika a középiskolák felsőbb osztályai számára. (11. kiadás.)
Kogutowitz: Történelmi Atlasz. III. rész.
Theisz Gyula: Francia-magyar szótár. (Segédkönyv.)

A VIII. osztályban:

Beőthy Zsolt: A magyar nemzeti irodalom története. I. rész. (7. kiadás.) II. rész. (6. kiadás.)
Dr. Heinrich Gusztáv: Deutsches Lesebuch. IV. (7. kiadás.)
Markovics Sándor: Rendszeres német nyelvtan.
Hofer Károly: Rendszeres francia nyelvtan. (3. kiadás.)
Hofer Károly: Gyakorlókönyv a rendszeres francia nyelvtanhoz.
Szitnyai Elek: Lélektan és logika. (2. kiadás.)
Varga Ottó: A magyarok oknyomozó története. (3. kiadás.)
Dr. Lutter-Éberling: Betűszámtan. (13 kiadás.)
Dr. Lutter Nándor: Logaritmus könyv.
Babiák-Privorszky: Geometria, reálisk. felsőbb osztályai részére.
Dr. Klug Lipót: Ábrázoló geometria a VI—VIII. oszt. számára.
Dr. Szekeres Kálmán: Kisérleti fizika a középiskolák felsőbb osztályai számára. (11. kiadás.)
Thibaut M.: Új magyar-francia és francia-magyar zsebszótár. (Segédkönyv.)

IV.

Rendkívüli tantárgyak.

A) Latin nyelv.

Tanár: *Dr. Kálmán Miksa.*

I. évfolyam. (V. osztály.)

Hetenkint 4 óra. Tankönyv: Schmidt A.: Latin olvasó és gyakorlókönyv reáliskolák számára és Schuszter A.: A latin alaktan rövid összefoglalása. Olvasmány: adomák, mondák, mesék. Ezzel kapcsolatban az alaktan; a mondattanból: az acc. c. inf. és nom. c. inf. Havonkint két írásbeli gyakorlat.

II. évfolyam. (VI. osztály.)

Hetenkint 3 óra. Tankönyv: Pirchala I.: Latin mondattan reáliskolák számára. Olvasmányok: a könyvben levő összes prózai olvasmányok. Költői szemelvények: Róma alapítása, Újév napja, Arion (Ovidius). Háború és béke (Tibullus). Ezzel kapcsolatban a mondattan. Havonkint egy írásbeli gyakorlat.

III. évfolyam. (VII. osztály.)

Hetenkint 3 óra. Olvasmány: Cicero: De imperio Gn. Pompei és In Catilinam I. Sallustius: Bellum Catilinae. Vergilius: Aeneis I. 1—11., II. 1—267. v. Az írók életrajza és műveik ismertetése; a nyelvtani ismeretek ismétlése és bővítése. Állami régiségek. Havonkint egy írásbeli dolgozat.

IV. évfolyam. (VIII. osztály).

Hetenkint 3 óra. Olvasmány: Tacitus: Agricola. Cicero: In Verrem IV. 1—29. Horatius: Satira I. 1., Od. I. 1., 3., 14., 20., 22. és 31., szemelvények az Ars poetica-ból. Házi olvasmány: Caesar: Bellum Gallicum I. és Phaedrus: Fabulae. Az írók életrajza és műveik ismertetése. Az alak- és mondattan ismétlése. Állami és magánrégiségek. Havonkint egy írásbeli dolgozat.

B) Egészségtan.

Hetenkint 2 órában. Tanár: *Dr. John M. Károly.* Tankönyv: Dr. Fodor József Egészségtana.

Tananyag a VII. osztályban: Bevezetés: az egészség és a betegségek jelentősége az egyes ember, valamint az egész nemzet életére nézve.

I. fejezet. A táplálkozás törvényei. A fontosabb élelmiszerek és azok hamisítása. A nyershús és az élősdi férgek. Az ivóvíz szerepe az emberi szervezet háztartásában. Szeszes italok — alkoholizmus.

II. fejezet. A lakás egészséges vagy egészségtelen voltának főbb tényezői. Lakás, talaj, talajvíz, egészséges építkezés és lakás, a szellőzés és fűtés nemei, csatornázás, köztisztaság, kórházak, elmegyógyintézetek és azok jelentősége, az iskola és annak berendezése.

III. fejezet. A test és a szellemi élet hygiénája. Testápolás. A napfény, a friss és tiszta levegő és a hidegvíznek, mint fizikális tényezőknek befolyása az egészségre. Az izmok gyakorlása és fejlesztése. A szellemi és testi munka. Kifáradás. Pihenés. Szórakozás. Józan életmód. Tisztaság, ruházat. Egészségi szempontból ártalmas foglalkozás és szórakozások.

Tananyag a VIII. osztályban: IV. fejezet. Fontosabb betegségek ismertetése. A tuberkulozis, annak terjedési módja és az ellene való védekezés. Az idegesség. A váltóláz. Meghűlésből származó bántalmak. A fertőző betegségek és a hatóságok s ez irányban való intézkedéseik. A védhimlőoltás. A veszettség. A hastyphus és az ivóvíz.

V. fejezet. Az első segély nyújtása. *a*) Sérülések. A test rázkódása. Ficamodás és törés. Sebesülések — vérmérgezés. *b*) Vérzések — a vérzés csillapítása. *c*) Eszméletvesztés (ájulás) gutaütés, eskor, mesterséges lélekzés. *d*) Napszurás, megfagyás, villámsújtás. *e*) Fulladás, mérgezések. Kötözési gyakorlatok, a mesterséges lélekzés bemutatása. Kórházak és a budapesti önkéntes mentőegyesület megtekintése.

C) Ének.

a) Műének. Tanár: *Rezik Béla.* Beiratkozott az év elején 134 tanuló.

Az I. csoport (kezdők) tananyaga: Zenei alapismeretek, a vonalrendszer, a violinkulcs, a hangjegyek nevei és értékei. A szünetjegyek. A páros és páratlan ütemnemek. A hangjegyek írása. Hangsorok fölépítése. Egyszólamú és kétszólamú dalok éneklése. Hallás és hangjegyek utánértelmezéssel.

A II. csoport (haladók) az »*Ifjúsági Kar*« tagjait képezték. A dalárdában négyszólamú vegyes karokat énekeltek részint szabadon választott népdalokból, részint Dr. Harrach József „Árion"-jából.

A III. csoport „Férfikar" a felsőbb osztályok növendékeiből alakítva; négyszólamú férfikardalok magyar „Apollo" gyűjteményből képezték tananyagát.

b) Templomi ének. A tiszt. kapucinus-atyák templomában ünnep- és vasárnapon tartott közös istenitisztelet alkalmával a katholikus tanuló-ifjúság egyszólamú egyházi énekeket énekelt. Egyházi énekkönyvül Bogisich „Őseink buzgósága" című imakönyvét használták.

D) Mintázás.

Három csoportban hetenkint 2—2, összesen 6 órában. Tanár: *Lantay Lajos* rendkívüli tanár és akadémiai szobrász. A tanításban IV—VIII. osztálybeli tanulók vettek részt. A kezdők leveleket és később diszítményeket, a haladók pedig klasszikus szobormű-részleteket mintáztak agyagból és a sikerültebbekről gipszöntvényt is készítettek.

E) Vegytani gyakorlatok

Hetenkint 2 óra. Tanár: *Dr. Hankó Vilmos.* A vegytani gyakorlatok egy évfolyamban, heti 2 órában tartattak. A tanítás díjmentes volt.

Az évfolyamban részt vett az V. osztály növendékei közül 15. Tananyag: Gyakorlatok, amelyek a fizikai, valamint a chemiai változások megkülönböztetésére szolgálnak. A közéletben ismert testeknek (konyhasó, cukor, homok, szóda, glaubersó, timsó stb.) magatartása az oldószerekkel (víz, borszesz stb.) szemben, a közönséges és magasabb hőmérsékletnél. Az oldásnál észlelhető jelenségek. Szeszpárologtatás. Kristályok készítése, növesztése; kristályok. Gipszlenyomatok készítése. Az oldatok keverése. Csapadék. Szűrés, dekantálás, kimosás. Preparatumok készítése (állandó fehér,

brémai zöld, krómsárga, berlini kék stb.). Desztillálás. Részletes lepárlás. Forráspont. Olvadáspont. Szublimálás. Gáznemű testek oldása. Az elemek magatartása a levegő oxigénjével szemben. A savaknak és fémeknek egymásra való hatása.

F) Gyorsírás.

1913. januárig taníttatott.

G) Műírás.

A tanítás két évfolyamban folyt, hetenkint 2 órában. Tanár: *Homonnai Imre.*

I. *évfolyam*: *Műírás.* Heti 1 óra. Tananyag: A közönséges rondírás. Írásjelek, számjegyek és különféle rövidítések. Frakturés góth-írás.

II. *évfolyam. Közönséges írás.* Heti 1 óra. Tananyag. A magyar és német kis és nagy betűk módszeres gyakorlása. Ütenyírás. Magyar és német folyóírás diktandó.

H) Vívás.

Az alsó osztályok külön, a felső osztályok szintén külön heti két órában vettek részt a vívásban. Tanár: Lekcsei *Sulyok János.*

Tananyag a kezdőknél: Vívóállás, tisztelgés, kardtartás, az összes vágások és védések, külön a láb- és kargyakorlatok (balkarral is). Támadás és védés párokban. Iskolavívás csoportban előrehaladással.

Haladók: Az alapgyakorlatok ismétlése rendszeres iskolázással. Bemondott vágások visszavágással, egyszerű cselezés, kardkötések. Pengeütéssel az összes vágások.

Módszer: Olasz iskola. Fegyver: Az alsó osztályokban rövid kis kard.

Fölszerelését minden résztvevő maga vette.

V.

Szertárak.

a) Fizikai szertár.

Vétel: Tantalus pohár. Kritikus hőmérséklet kimutatására szolgáló készülék. Kolbe kúp. Indukciós ellenállás. 2 db kapacitás szekrény. Antimon-bismut elem. Crookes-cső. Röntgen lámpa. Teclu lámpa.

Jelen állapot:

A) csoport:	Mechanika	264 db	6.083·61 K értékben.
B) „	Hangtan	96 „	1.837·40 „ „
C) „	Fénytan	164 „	3.539·25 „ „
D) „	Hőtan	83 „	1.586·30 „ „
E) „	Mágnesség	44 „	529·— „ „
F) „	Elektromosság	315 „	12.372·84 „ „
G) „	Kozmografia	16 „	3.786·50 „ „
H) „	Különfélék	114 „	221·01 „ „
	Összesen . . .	1096 db	29.955·91 K értékben.

Szertárőr h.: *Dr. Szekeres Kálmán.*

b) Geometriai rajzgyűjtemény.

Újabb beszerzések:

Háromoldalú hasáb, amely 3 egyenlő köbtartalmú gúlára bontható.

Gömbalakú fülke megvilágítása.

Köralakú födőlappal ellátott egyenes körhenger megvilágítása.

Fogóval ellátott táblavonalzó.

Jelen állapot:

I. A csoport:	Faminták	163 db	402·75 K értékben
I. B „	Bádogminták . .	17 „	168·69 „ „
I. C „	Sodronyminták . .	36 „	169·28 „ „
I. D „	Gipszminták . . .	29 „	18·00 „ „
II. „	Ábrázoló geometriai minták	125 „	1.394·12 „ „
III. „	Mérnöki műszerek	65 „	620·80 „ „
IV. „	Fali táblai rajzoláshoz való eszközök	43 „	303·30 „ „
V. „	Kézi rajzeszközök	9 „	90·40 „ „
VI. „	Könyvek és rajzok	2.321 „	1.441·70 „ „
VII. „	Különfélék	13 „	24·00 „ „
	Összesen . . .	2.821 db	4.633·04 K értékben

Szertárőr: *Benda Jenő.*

c) Mintázó gyűjtemény.

Jelen állapot:

283 gipszminta . . . . 810·09 K értékben.

Szertárőr: *Lantay Lajos.*

d) Szabadkézi rajzi szertár.

Újabb beszerzések: 5 módszertani mű (Wunderlich, Lukow, Landenberger, Huberich [2]) és 38 drb használati tárgy.

Jelen állapot:

I. csoport:	Figurális művek . . .	1.125 db	919·98 K értékben
II. „	Ornamentális, iparművészeti és építészeti művek	1.001 „	1.201·86 „ „
III. „	Virág-, táj- és állatfestészeti minták . .	75 „	343·58 „ „
IV. „	Gipszminták és használati tárgyak	323 „	1.478·13 „ „
	Összesen . . .	2.524 db	3.943·55 K értékben.

Szertárőr: *Innocent Ferenc.*

e) Természetrajzi szertár.

Egy díszes és bőséges szekrény szereztetett be: a herbariumok, növénytani formalin üvegpraeparatumok, a papirmaché minták, mikroskopiai praeparatumok befogadására. Ezzel a botanika is méltó és egységes helyet nyert gazdag szertárunkban.

A szertárőr következő formalin praeparatumokkal gyarapította a gyűjteményt: Fuligo septica, Calla aethiopica, Cicuta virosa; Linaria genistifolia; Lotus gracilis; Hyacinthus orientalis burkolt hagyma; Lilium candidum pikkelyes hagyma; Ficus termés; Taphrina pruni.

Vétel útján beszereztetett:

1. Vitis vinifera kucsmás virága.
2. Dianthus.

Egy modern nagy mikroskopiai állvány (stativ); polarisator, analysator, quarc- és csillámlemezek. Mikr. fedőlemezek, mindössze 250 korona vételárban.

A zoologiai borszesz praeparatumok felújíttattak, úgyszólván, fele részben, az üvegek hólyaggal lettek lekötve, a leesett praeparatumok újra felragasztattak.

Innocent Ferenc c. igazgató úr volt szíves fia által készített mikr. praeparatumokat az intézetnek ajándékozni.

Meg kell emlékeznünk még nem annyira jelentékeny, mint inkább kedves ajándékról, Ő csász. és kir. fensége *László főherceg* úr, sajátkezűleg fogott 6 drb tengeri sünnel (Echinus aculeatus) ajándékozta meg természetrajzi szertárunkat.

Jelen állapot:

I. Állattani tárgyak:			
A) csoport:	Csontvázak	160 db	1.124·— K értékben
B) „	Kitömött állatok	647 „	4.500·60 „ „
C) „	Spiritusz készítmények	364 „	1.294·65 „ „
D) „	Száraz készítmények	2.120 „	1.593·54 „ „
E) „	Fészkek és tojások	186 „	248·70 „ „
F) „	Működészítmények	23 „	368·30 „ „
G) „	Mikroszkopi készítmények	586 „	631·38 „ „
H) „	Képek	12 „	470·— „ „
		4.098 db	10.231·17 K értékben
II. Növénytani tárgyak:			
A) csoport:	Herbarium	160 db	233·80 K értékben
B) „	Spiritusz készítmények	40 „	40·— „ „
C) „	Száraz növényrészek	432 „	138·11 „ „
D) „	Működészítmények	89 „	638·70 „ „
E) „	Mikroszkopi készítmények	141 „	177·78 „ „
F) „	Képek	29 „	199·— „ „
		895 db	1.427·39 K értékben
III. Ásvány-földtani tárgyak			
A) csoport:	Ásványok	2.169 db	1.240·32 K értékben
B) „	Kőzetek	642 „	107·70 „ „
C) „	Őslények	720 „	244·— „ „
D) „	Működészítmények	575 „	206·78 „ „
E) „	Képek	61 „	144·40 „ „
F) „	Mikroszkopi készítmények	6 „	15·— „ „
		4.173 db	1.958·20 K értékben
IV. Eszközök:			
Eszközök		76 db	1.396·60 K értékben
	Összesen	4·249 db	15.013·36 K értékben

Szertárőr: *Dr. Cserey Adolf.*

f) Leltári kimutatás a testneveléshez szükséges felszerelésekről.

A) *Tornaszertár.*

I. Az 1912/13. évi szaporodás.

1. Ajándék útján:

1	drb	bambusz rúd ugráshoz (Eich H. IV. B. o. t. ajándéka)	1.—	K értékben.
1	„	bambusz rúd ugráshoz (a IV. B. oszt. ajándéka)	1.—	„ „
1	„	kefetartó tábla (Kliment III. A. o. t. ajándéka)	2.—	„ „
1	„	létszámjegyző tábla) (Klinszki III. A	—.50	„ „
20	„	kulcsjelző szám rézből) oszt. ajándéka	—.80	„ „
80	„	értéktárgyjelző szám fából (Fenyvesy III. B o. t. ajándéka)	—.80	„ „
1	„	irattartó doboz (Kertész VI. o. t. ajándéka)	—.40	„ „

2. Vétel útján:

14	drb	kis labda (à 50 fillér)	7.—	„ „
2	„	kis füleslabda (1 kilós à 6 korona) . .	12.—	„ „
2	„	nagyobb füles labda ($1^1/_2$ kilós à 8 korona)	16.—	„ „
1	„	sztopper	25.—	„ „

Összesen 124 drb szaporodás 66·50 K értékben.

II. Jelen állapot:

I. csoport: Függő szerek .	44 db	385·—	K értékben.
II. „ Fix „ .	196 „	1.288·90	„ „
III. „ Hordozható szerek . . .	213 „	1.979·60	„ „
IV. „ Kézi szerek . .	640 „	554·70	„ „
V. „ Játékszerek . .	155 „	377·30	„ „
VI. „ Különfélék . .	240 „	379·40	„ „
VII. „ Bútorok . . .	50 „	246·40	„ „
VIII. „ Irattár (oklevelek, képek, könyvek)	30 „	97·90	„ „
Összesen . .	1.568 db	5.309·20	K értékben.

B) Lövölde-szertár.

I. Az 1912/13. évi szaporodás.

Vétel útján:

50 drb töltő hűvely (à 50 fillér) . . . . . 25.— K értékben.
2 „ gyutacskiverő (à 40 fillér) . . . . . —.80 „ „

Összesen 52 drb szaporodás 25·80 K értékben.

II. Jelen állapot:

Összesen 545 drb. . . . . 289·07 K értékben.

C) Kezelés alatt álló leltári állomány.

A) Tornaszertár . . . . . 1.568 drb 5.309·20 K értékben.
B) Lövöldeszertár . . . . . 545 „ 289·07 „ „

Összesen: 2.113 drb 5.598·27 K értékben.

Szertárőr: *lekcsei Sulyok János.*

g) Történet-földrajzi szertár.

Ajándék: Magyarország a rómaiak alatt. Finály Gábortól. A V. K. Miniszt. ajándéka.

Újabb beszerzések:

Európa fali térképe. Ázsia fali térképe. Földrajzi jellemképek: A Volga, Ural, Tundra. A puszta.

Jelen állapot:

A) csoport. Történelmi fali térképek, atlaszok	29 rovatszám	30 db	738·— K értékben
B) „ Történelmi szemléltető eszközök	88 „	245 „	492·80 „ „
C) „ Földrajzi fali térképek, atlaszok	131 „	150 „	2.204·24 „ „
D) „ Földrajzi szemléltető eszközök	59 „	317 „	733·90 „ „
E) „ Nyelvtanítási szemléltető eszközök	10 „	15 „	162·— „ „
Összesen . . .	317 rovatszám	757 db	4.330·94 K értékben.

Képes levelező-lap gyűjteményünknek Ő csász. és kir. Fensége *József Ferenc főherceg úr* 80 db szép kivitelű képet ajándékozott, amelyekért ez úton is hálás köszönetet mondunk.

Kartonra húzott képeslap-csoportunk 70 db keretes kép. Így hazánk főbb tájainak és az európai kiválóbb városoknak képei állandóan kifüggeszthetők.

Az éremtár helyiség híján nem használható.

Szertárőr: *Németh József.*

h) Vegytani szertár.

Ajándék: *Dr. Preysz Kornél* egészségügyi felügyelő úr Preysz Mórnak — a nagynevű chemikusnak — gyűjtéséből 50 érdekes ásványt ajándékozott intézetünknek.

Jelen állapot:

I. csoport.	Eszközök	152 db	5.923·30 K értékben
II. „	Anyagok (vegytani preparátumok)	727 „	800·— „ „
III. „	Technologiai gyűjtemény	44 „	150·— „ „
IV. „	Ásványok, kőzetek	175 „	110·— „ „
	Összesen . .	1.098 db	6.983·30 K értékben

Szertárőr: *Dr. Hankó Vilmos.*

i) Könyvtár.

A) *Tanári könyvtár.*

1. Ajándékozott könyvek:

Vallás- és Közoktatásügyi Miniszteriumtól: Békefi emlékkönyv. Magyarország közoktatásügye 1911. és 1912-ben. Schönherr Gyula dr. emlékezete. Dr. Filarszky Nándor: Növény morphologia. Révai Nagy Lexikona. Dr. Supán Alexander. A fizikai földrajz alapvonalai. A reáliskolai tanítás terve és a reá vonatkozó utasítások.

Honvédelmi Miniszteriumtól: Kézikönyv a polgári ifjúságnak a katonai hivatásra való előkészítésére. Sárói Szabó Lajos: Honvédelem.

Budapest Székesfővárostól: Dr. Thirring Gusztáv: A magyar városok statisztikai évkönyve.

Szerzőktől, intézetektől, magánosoktól: Herber Spencer: Die Erziehung in geistlicher,sittlicher und gläublicher Hinsicht. Váczy János: Berzsenyi Dániel életrajza. (Innocent Ferenc ajándéka.) Dr. Velics Antal: Über die Mnemotechnik der Zukunft. (Szerző ajándéka). Kell Kornél: A sikér képződése. (Szerző ajándéka.)

Preysz Kornél egészségügyi felügyelő úr édesatyának *Preysz Mór* chemikusnak könyvtárából a következő munkákat ajándékozta iskolánk tanári könyvtárának:

H. E. Roscoe: Kurzes Lehrbuch der Chemie, Braunschweig 1867. Dr. K. Müller: Ansichten der Natur, Stuttgart 1855. A. Bernstein: Aus dem Reiche der Naturwissenschaft, Berlin 1861. M. Schlichting: Chemische Versuche, Kiel 1862. A. W. Hoffmann: Einleitung in die moderne Chemie, Braunschweig 1866. A. Martin: Repertorium der Galvanoplastik und Galvanostegie, Wien 1856. I. u. II. Dr. K. Stammer: Lehrbuch der Chemie und chemischen Technologie, Essen 1857. I. u. II. T. L. W. Bischoff: Die Gesetze der Ernährung des Fleischfressers, Leipzig u. Heidelberg 1860. Jussien: Die Botanik, Stuttgart 1844. I. u. II. M. D. Magnier: Huiles Minérales, Paris 1867. G. Lorinser: Taschenbuch der Flora Deutschlands und der Schweiz, Wien 1851. C. A. Wild: Praktischer Rathgeber, Frankfurt am Mein 1858. Dr. F. Schoedler: Das Buch der Natur, Braunschweig 1849. Dr. J. Frick: Physikalische Technik, Braunschweig 1850. Dr. C. R. Fresemius: Anleitung zur qualitativen chemischen Analyse, Braunschweig 1856. F. Wöhler: Praktische Übungen in der. chemischen Analyse, Göttingen 1853. Dr. K. Stammer: Chemisches Laboratorium, Giessen 1856. C. Vogt: Lehrbuch der Geologie, Braunschweig 1854. I. u. II. C. F. Rammelsberg: Handbuch der kristalgraphischen Chemie, Berlin 1855. Dr. P. A. Bolley: Handbuch der technisch—chemischen Untersuchungen, Leipzig 1861. Dr. C. G. Lehmann: Handbuch der physiologischen Chemie, Leipzig 1859. F. Hinterberger: Lehrbuch der Chemie, Wien 1854. F. Hinterberger: Lehrbuch der Chemie, Wien 1865. F. Siegmund: Untergangene Welten, Wien, Pest u. Leipzig 1877. Dr. H. Ludwig: Die natürlichen Wasser, Erlangen 1862. M. R. Pressler: Der Messknecht und sein Praktikum, Braunschweig 1862. Dr. H. Will: Anleitung zur chemischen Analyse, Leipzig u. Heidelberg 1859. Dr. A. Vogel: Der Torf, seine Natur und Bedeutung, Braunschweig 1859. R. Bunsen: Gasometrische Methoden, Braunschweig 1857. Dr. T. Oppler: Handbuch der Fabrikation mineralischer Oele, Berlin 1862. Német—magyar tudományos műszótár, Pest 1858. J. D. Tscheiner: Der Vogelfanger und Vogelwarter, Pest, Wien u. Leipzig 1866.

Fogadják az ajándékozók hálás köszönetünket.

2. Vett könyvek, illetmények:

Huberich: Handbuch des modernen Zeichenunterrichtes. Huberich: Illustrierte Lehrstoffsammlung. Wunderlich: Der moderne Zeichen- und Kunstunterricht. Luckow: Illustrierter Lehrstoff für den Zeichenunterricht. Landenberger: Neue Methode im Freihandzeichenunterricht. Andrássy Gyula: A magyar állam fenmaradásának okai. (I—III. kötet.) Brunhes: La géographie humaine. Flöricke: Kriechtiere und Lurche fremder Länder (Kosmos). Weule: Die Urgesellschaft. Encyklopädie der mikroskopischen Technik. (I—II. kötet.) Bernstein: Lehrbuch der organischen Chemie. Ochs: Einführung in die Chemie. Sanders: Wörterbuch der Hauptschwierigkeiten in der deutschen Sprache. Kazinczy Ferenc levelezése. (XIX—XX.) Hauptmann: Gesammelte Werke. (I—VI.) Rousseau: Oeuvres complète. (I—XIII.) Lanson Histoire de la littérature française. Boissier: Ciceron et ses amis. Margalit: Sententiae in classicis latinis. Gróf Széchenyi István naplója. Nietsche: A tragédia eredete. Shudy: Vorlesungen über ausgewählte Gegenstände der Geometrie. Webiher: The Theory of electricity and magnetisme. Gróf Széchenyi István külföldi utazásai. Hoek: Der Ichi. Möller: Zehn Minuten Turnen. Budapest cím- és lakásjegyzéke. Jordan: Cours d'analyse. Larreri: Elemente der Geometrie. Hanek: Mahleriscke Perspektive. Kövesligethy: Matematikai és csillagászati földrajz. Czánt: Téli alpinizmus és lábszánkózás. Görgey: Életem és korom. Gardner—Schmidt: A régi Athén II. Goldzieher—Heller: Előadások az iszlámról. Bain—Szemere: Neveléstudomány. (I—II.) Berger: Schiller, sein Leben und seine Werke. Müveltség könyvtára: Irodalomtörténet. Tolnai Világlexikona.

3. Folyóiratok.

A cél. A tenger. Akadémiai értesítő. Állattani közlemények. Annalen der Physik. Archaeologiai értesítő. Athenaeum. Beiblätter zu den Annalen. Botanikai közlemények. Budapesti Szemle. Egyetemes philologiai közlöny. Emlékbeszédek. Erdély. Értekezések a tört. társ. és nyelvtudományok köréből. Etnográfia. Néprajzi értesítő. Földrajzi közlemények. Földtani közlöny. Földtani évkönyv. Herkules. Hivatalos közlöny. Irodalomtörténeti közlemények. Jó egészség. Katonás nevelés. Középiskolai mat. lapok. Kosmos. Lehrproben und Lehrgänge. Literarisches Zentralblatt. Magyar chemiai folyóirat. Magyar írók élete. Magyar Figyelő. Magyar középiskola. Magyar nyelv. Magyar nyelvőr. Magyar pedagógia. Mat. és természettud. értesítő. Mathematikai és fizikai lapok. Monatshefte. Neues Handwörterbuch d. Chemie. Nyelvtudományi közlemények. Országos pedagógiai és tanszermúzeumi értesítő. Prometheus. Revue Critique. Revue des deux Mondes. Revue de Hongrie. Századok. Tanár-

egyesületi közlöny. Természettudományi közlöny. The Fortnightly Review. Történeti szemle, Uránia. Zeitschrift *a)* für d. analitische Chemie. *b)* f. d. mathemat. u. naturw. Unterricht *c)* f. Mathematik u. Physik. *d)* f. d. Realschulwesen. *e)* f. d. physikalischen und chemischen Unterricht.

Jelen állapot.

	Mű	Kötet	Érték		Ez évi gyarapodás			
					mű	kötet	érték	
			K	f			K	f
A) Pedagógia és filozófia	384	808	3.080	70	6	10	27	70
B) Történelem	453	1.168	4.878	20	4	8	54	—
C) Földrajz, statisztika	279	809	3.614	60	2	2	44	—
D) Mennyiségtan	480	727	1.568	92	10	10	91	92
E) Nyelvtudomány	731	1.665	7.062	40	24	65	147	50
F) Természetrajz	459	888	2.609	20	4	6	101	—
G) Természettan	295	766	3.332	30	1	1	21	60
H) Vegytan	167	317	1.913	20	2	2	22	80
K) Vegyes	264	795	1.542	58	3	4	33	68
Összesen . . .	3.512	7.943	29.602	10	56	108	544	20

Könyvtáros: *Dr. Gedeon Gyula.*

B) *Ifjúsági könyvtár.*

1. Ajándékul kapott könyvek.

A Vallás- és Közokt. magyar kir. Miniszteriumtól. Csengey Gusztáv, A mocsarak királya. — *Babos László* I. A) oszt. tanulótól: Arndt, Sagen und Schwänke von Rübezahl. — *Flatt Ágost* VIII. oszt. tanulótól: Heine, Uhland, Lenau költeményeiből. — *Machán Márk* VIII. oszt. tanulótól: Chateaubriand, Atala. — Meunier, Histoire de la littérature française. — *Klement Károly* VIII. oszt. tanulótól: Das Nibelungenlied. — *Kraemer Imre* VIII. oszt. tanulótól: Chateaubriand, Atala. — Heinrich Gusztáv: Magyar elemek a német népköltészetben. — Lessing, Minna von Barnhelm. — *Petrovics Szvetozár* VIII. oszt. tanulótól: Heine, Uhland, Lenau. — Lessing, Minna. — *Sipos Károly* VIII. oszt. tanulótól: Chateaubriand, Atala. — Voltaire, Siècle de Loius XIV., — Aurbacher, Ein Volksbüchlein. — Lessing, Laokon. — Kemény, Inhaltsangaben der dramatischen Literatur. — Schiller, Teil. — *Toma-*

soff Marcel VIII. oszt. tanulótól: Kemény, Inhaltsangaben. — *Ulrich Dezső* VIII. oszt. tanulótól: Niebelungenlied, Gudrun. — Lessing, Minna. — *N. N.*-től Arany, Buda halála.

Fogadják az ajándékozók intézetünk ifjúságának igaz köszönetét.

2. Folyóiratok.

Juventus. — Le Tour du Monde.

3. Vétel útján szerzett könyvek.

Gárdonyi G., Az öreg tekintetes. — Abafi Aigner, Magyarország lepkéi. — Ady Endre verseiből. — Williams Archibald, Korunk találmányai, A modern technika nagy alkotásai. — Bozóky E., Az elektrotechnika. — Brehm E. A., Az északi sarktól az egyenlítőig. — Darvai M., Üstökösök és meteorok. — Dickens, Két város. — Eötvös, A falu jegyzője. — Eötvös, A Karthausi. — France, A fehér kövön. — Gárdonyi, Egri csillagok. — Gárdonyi, A Bor. — Ilosvay, A chemia alapelvei. — Ostwald, Feltalálók, felfedezők, nagy emberek. — Reinach S. A művészet kis tükre. — Tóth B., Magyar ritkaságok. — Wartha V., Az agyagipar technologiája. — Akantisz. — Rozsnyai, A sakkjáték kézikönyve. Alexander-Lenhossek, Az ember. — De Amicis, A szív. — Barátosi Balogh-Benedek, Három székely diák. — Berget Alfonz, Léghajózás és repülés. — Buchböck, Az Ion-elmélet. — Bulwer, Pompéji pusztulása. — Cholnoky-Kövesligethy, A világegyetem. — Przseválszky, Zajzánból Khámin át Tibetbe. — Dickens, Copperfield. — Daudet, Tarasconi Tartarin. — Donászy F., Egy magyar diák élete Mátyás király korában. — Donászy, Rejtélyek a történelemből. — Donászy, Tengereken innen, tengereken túl. — Donászy F., Tholdi Miklós. — Gárdonyi G., Pöhölyék. — Häntzschel, Erfindungen und Experimente 3 köt. — Firdúszi, Zál és Rudabé. — Gáspár F., A föld körül I., II., V., VI. — Hankó, Universum I., III., III., V., VI., VI. — Herczeg F., Arianna. — Herczeg, Bizáncz. — Herczeg, Déryné ifjasszony. — Herczeg, Az első fecske stb. — Herczeg, Kéz kezet mos, Az első vihar. — Herczeg F., Napnyugati mesék. — Jókai, Dekameron, I—III., Jókai, Az élet komédiásai, 2 köt. — Jókai, Erdélyi képek. — Jókai, Hétköznapok. — Jókai, A Kőszívű ember fiai I—III. — Jókai, Szomorú napok. — Mikszáth, Nemzetes uraimék. — Molnár F., A Pál-utcai fiúk 2 pld. Protzen, Dreissig Jahre auf dem Wasser. — Rákosi Viktor, egy tutaj története. — Rákosi, Kóborlások. — Rákosi, Utazás a holdba és egyéb történetek. — Richard, Oceánográfia. — Scott Walter, Durward

Quentin. — Bocs Bálint, Tányértalpú koma a repülőgépen. — Tóth Rezső, Budapesti séták. — Vámbéry Á., Utazásai Ázsiában. — Verne, Bombarnac Klaudius. — Verne, A bundák hazája. — Verne, Világfelfordulás. — Hollós, Pfeifer, Klupáthy, A technika vívmányai. 2 köt. — Jókai, Fekete gyémántok. — Jókai, Mire megvénülünk. — Jókai, Törökvilág Magyarországon 2 k. — Arany János, Buda halála. — Berzsenyi D. válogatott versei. — Jókai, A kétszarvú ember, Az egyptusi rózsa, koronát szerelmért, A Hargita, A kalmár és családja, Petki Farkas leányai, Háromszéki leányok, A két szász. — Kisfaludy S., Himfy, A boldog szerelem. — Szemák István, Ifjúsági könyvtárjegyzék. — Les Annales politiques et litéraires 1909. 2 k. — Jókai, Egy az Isten. 2 k. — Jókai, A kőszívű ember fiai. 2 k. — Jókai, Politikai divatok. — Jókai, A régi jó táblabírák. — Jókai, Szegény gazdagok. — Hankó, Chemia a mindennapi életben. 3 pld. — G. Freytag, Gesammelte Werke 22 k. — Jókai, Egy magyar nábob. — Jókai, Kárpáthy Zoltán. — Ferenczi Zoltán, A magyar irodalom története 1900-ig. — Széchenyi eszmevilága. — Fazekas, Ludas Matyi. 10 pld. — Heine, Uhland, Lenau költeményeiből 10 pld. — Dézsi L., Tinódi Sebestyén.

Az ifjúsági könyvtár ez idei gyarapodása 105 szám, 180 kötet.

Az ifjúsági könyvtár őrei: *Dr. Jánosi Béla* és *Dr. Heller Bernát.*

VI.

Jelentés a „Révai Önképzőkör“ 1912/13. tanévi működéséről.

A „Révai Önképzőkör“ ebben az iskolai évben 1912. szept. 30-án alakult meg *Dr. Koczogh András* tanár úr vezetése alatt. A körnek soha nem volt még annyi tagja, mint az idén. 96-an iratkoztak be, s ez a szám a négy felső osztály tagjai között következőképpen oszlott meg: a VIII. oszt.-ból 24, a VII. oszt.-ból 30, a VI. oszt.-ból 24 s az V. oszt.-ból 18.

A tisztikar a következőképen alakult meg:

Elnök: *Lovászy László* VIII. o. t.
Alelnök: *Emmer József* VIII. o. t.
Titkár: *Klement Károly* VIII. o. t.
Főjegyző: *Sebők Győző* VIII. o. t.
Aljegyző: *Weichherz Ferenc* VII. o. t.
Pénztáros: *Pongrácz György* VIII. o. t.
Főkönyvtáros: *Huszka László* VIII. o. t.
Segédkönyvtáros: *Lueff Ferenc* VIII. o. t.
Alkönyvtáros: *Möller István* VII. o. t.
Ellenőr: *Vendl Miklós* VII. o. t.

Tartottunk egy alakuló-, egy dísz-, 11 rendes- és egy záró-gyűlést. A kör egy ülésén Szűcs Ernő tanár úr is jelen volt.

Körünk különösen három irányban fejtett ki munkásságot, ú. m. szépirodalmi, természettudományi művekkel és szavalatokkal. Legintenzívebb volt a munka a természettudományok terén, ami egyfelől a reáliskolai oktatás eredménye, másrészről az önképző-körnek határozottan fejlődésére vall.

Szépirodalmi előadásokat tartottak: Fodor J. VIII. o. t. és Kéri P. VIII. o. t. (Madách és „Az ember tragédiája“); Lovászy L. VIII. o. t. (A modernizmusról); néprajzi előadást pedig Fodor J. VIII. o. t. tartott (Karcolatok a nép hitéről és szokásairól).

Természettudományi értekezést írtak, ill. szabad előadásokat tartottak: Klement K. VIII. o. t. (A repülésről); Véssey László VIII. o. t. (1. A fotografálás és a művészet. 2. A fotografálásról.); Paál Z. VII. o. t. (A fény hatása a növényekre); Weichherz F. VII. o. t. (A víz chemiája és fizikája: 5 ciklusban); Möller J. VII. o. t. (Egy és más az állat pszichológia köréből).

A természettudományokon kívül matematikával is foglalkoztunk. Emmer J. VIII. o. t. Az integrál számítás és alkalmazása, Kéri P. VIII. o. t. pedig A harmadfokú egyenlet gyökei és a Cardan képlet c. értekezését mutatta be az önképzőkörnek.

Eredeti verses műveikkel kiváltak Gáspár J. VII. o. t. (Diadalmenet, Anyám sirjánál, Higyj, remélj, szeress.): Vendl M. VII. o. t. (Melyik a szebb?); Klár D. VI. o. t. (Sejtelem) és Szabó P. VIII. o. t. (A cigány, Emlékezés.).

Szavaltak: Lovászy L. VIII. o. t., Turchán E. VIII. o. t. Mettelka O. VII. o. t., Vámos Zs. VII. o. t., Nádai J. VII. o. t., Gaizler B. VII. o. t. és Répássy L. VII. o. t.

Műfordítással Fodor J. VIII. o. t. foglalkozott.

Zeneműveket Kovachich VII. o. t., Kertész A. VI. és Szabó P. VIII. o. t. adtak elő.

Ezen munkásságból különösen említést érdemel Lovászy L. VIII. o. t. „A modernizmusról“ és Weichherz F. VII. o. t. „A víz chemiája és fizikája“ című kisérletekkel bemutatott szabad előadása, amelyeket élénk eszmecsere követett.

A benyújtott műveket, ill. előadásokat, szavalatokat stb. bírálták: Balogh L. VIII. o. t., Emmer J. VIII. o. t., Fodor J. VIII. o. t., Huszka L. VIII. o. t., Kéri P. VIII. o. t, Klement K. VIII. o. t., Lovászy L. VIII. o. t., Lueff F. VIII. o. t., Pongrácz Gy. VIII. o. t., Schulhoff Ö. VIII. o. t., Sebők Gy. VIII. o. t., Szücs P. VIII. o. t., Turchán E. VIII. o. t., Szabó P. VIII. o. t., Gáspár J. VII. o. t., Mettelka O. VII. o. t., Vámos Zs. VII. o. t., Vendl M. VII. o. t. és Weichherz F. VII. o. t.

A kör 1912. nov. 1-én az intézet elhunyt tanárának *Kovács Mihálynak* emlékünnepély keretében síremléket állított. Kovács Mihály hosszú ideig volt körünknek vezető tanárja. Mivel sírja teljesen elhagyatott állapotban volt, úgy az önképzőkör, mint az egész tanuló ifjúság és a tanári kar hálás kötelességet vélt teljesíteni, amidőn a kiváló tanárnak, az ifjúságot atyai szeretettel gondozó pedagógusnak és a szeretett kartársnak emléket állított. A síremlék felállítása alkalmával a tanári kar részéről Dr. Koczogh András, az önképzőkör vezető tanára, az ifjúság részéről pedig Fodor J. VIII. o. t. mondottak beszédet, amelyekben különösen az elhunyt tanárnak, az ifjúság iránt érzett odaadó szeretetéről emlékeztek meg. Az emlékünnepélyen az ifj. énekkar, gyászdalokat énekelt.

*

A körünk által *„Erzsébet királyné emlékére“* november 19-én rendezett ünnepély műsora:

1. „Erzsébet ének.“ Énekli: az ifj. énekkar.
2. „Ünnepi beszéd.“ Tartja: Lovászy László VIII. o. t.
3. Wagner: „Trauermarsch.“ Zongorán előadja: Emmer József VIII. o. t.
4. *a)* Gadard: „Berceuse de Jacquelin.“ *b)* Schumann: „Träumerei.“ Hegedűn előadja: Szabó Pál VIII. o. t., zongorán kiséri: Kertész Árpád VI. o. t.
5. Sajó Sándor: „Erzsébet.“ Szavalja: Turcsán E. VIII. o. t.
6. „Ének Erzsébet napra.“ Énekli: az ifj. énekkar.
7. Gade: „Symphonie E-dur“ Andante. Zongorán előadják: Pongrácz Gy. VIII. o. t. és Kertész Á. VI. o. t.
8. Radó Antal: „Éji látogatás.“ Szavalja: Gaizler B. VII. o. t.
9. Offenbach: „Barcarolle Hoffmann meséiből.“ Előadja: az ifj. zenekar.
10. „Hymnus“ Énekli: az ifj. énekkar.

*

Dr. Koczogh András vezető tanár úr nevenapján, november 30-án díszgyűlést tartottunk a következő műsorral:

1. „Üdvözlő dal.“ Énekli: a férfikar.
2. „Felköszöntő.“ Tartja Lovászy László VIII. o. t.
3. Lingalée: „Fantasie Pastorole.“ Hegedűn előadja: Szabó Pál VIII. o. t.
4. Endrődi Sándor: „Visszavárlak.“ Szavalja: Turcsán Ernő VIII. o. t.
5. *a)* „Primitialy magyar“ I., *b)* „Bercsényi nótája.“ Előadják: I. hegedűn: Kovachich Károly VII. o. t., II. hegedűn: Szabó Pál VIII. o. t., violán: Steinhausz Tibor VII. o. t., cellón: Kertész Árpád VI. o. t.
6. „Novella.“ Írta és felolvassa: Fodor Ignác VIII. o. t.
7. „Soló Concert. II.“ Hegedűn nelőadja: Steinhausz Tibor VII. o. t., zongorán kiséri: Jeaplong Győző tanár úr.
8. Ábrányi Emil: „Királyok násza.“ Szavalja: Lovászy László VIII. o. t.

*

A *március 15-iki* szabadságünnepet a kör a következő műsorral ünnepeltek meg:

1. Hymnus. Énekli: Az ifjúsági énekkar.
2. Petőfi S.: „Nemzeti dal.“ Szavalja: Mettelka Oszkár VII. o. t.
3. Ünnepi beszéd. Tartja: Lovászy László VIII. o. t.

4. Liszt F.: „Rapsodie Hongroise XV“. Zongorán előadja: Méri I. VI. o. t.
5. Farkas I.: „Utolsó honvéd.“ Szavalja: Turcsán Ernő VIII. o. t.
6. Reinhold: „Impromptu.“ Zongorán előadja: Pongrácz Gy. VIII. o. t.
7. „Magyar zászló“. Énekli: Az ifjúsági énekkar.
8. Doppler: „Fantasie hongroise.“ Fuvolán előadja: Krizanec V. o. t.
9. Váradi A.: „Régi könyv.“ Szavalja: Gaizler B. VII. o. t.
10. Mozart: „Concert V.“ Hegedűn előadja: Horváth S. VI. o. t.
11. Szózat. Énekli: Az ifjúsági énekkar.

*

Június 8-án, *a koronázás évfordulóján* rendezett ünnepélyünknek a műsora a következő volt:

1. Hymnus. Énekli: Az ifjúsági énekkar.
2. Ünnepi beszéd. Tartja: Vendl Miklós VII. o. t.
3. Lortzing: „A fegyverkovács“. Énekli: Bisi Gyula VII. o. t., zongorán kiséri: Bojár Pál V. o. t.
4. Sajó Sándor: „Az utolsó magyar.“ Szavalja: Mettelka Oszkár VII. o. t.
5. Népdalok: *a*) Török bársony süvegem. *b)* Ez a legény. Énekli: Az ifjúsági énekkar.
6. Ábrányi Emil: „Mi a haza.“ Melodráma. Előadják: Lovászy László VIII. o. t. és Kaffka A. I. a) o. t., zongorán kiséri: Bojár Pál V. o. t.
7. Hubay Jenő: „Poëmes hongrois.“ Hegedűn előadja: Kovachich Károly VII. o. t., zongorán kiséri: Kertész Árpád VI. o. t.

*

A kiválóbb műveket, költeményeket és szavalatokat az idén is megjutalmaztuk.

Dr. Szekeres Kálmán igazgató úr 20 koronás aranyat tűzött ki a legjobb fizikai munkára. A pályadíjat *Weichherz Ferenc* VII. o. t. nyerte el „A szikratáviratozás“ c. művével.

Dr. Cserey Adolf tanár úr pályadíját, egy 10 koronás aranyat szintén Weichherz Ferenc munkája — „Az idegrendszer anatomiája“ — nyerte el.

Szabó Pál VIII. o. t. „A hét halász“, *Vendl Miklós* VII. o. t. pedg „A biblia“ c. költeményével nyert 10 koronás aranyat.

A legjobb szavalók az idén *Lovászy László* VIII. o. t., az önképzőkör ifjúsági elnöke és *Mettelka Oszkár* VII. o. t. voltak. Mindkettő 10 koronás aranyat nyert.

Hálás köszönetet mondunk e helyen *Dr. Szekeres Kálmán* igazgató úrnak, aki körünket nemcsak anyagilag, hanem tanácsával és jóindulatával is állandóan támogatta, valamint *Kertész Árpád* úrnak, aki ünnepélyeinkre szíves volt a műsort kinyomtatni.

Klement Károly,
az önképzőkör titkára.

VII.

Jelentés a gyorsírókör 1912/13 tanévi működéséről.

A gyorsírókör ezidei működésének legelső mozzanata fájdalmat okozott mindannyiunknak. Kiváló tanárelnökünk, *Dr. Privorszky Alajos*, az intézettől megválva, körünk vezetőhelyéről is eltávozott. Helyét *Szücs Ernő* tanár úr, a „Magyar Gyorsírók Egyesületé"-nek alelnöke foglalta el, kinek vezetésével az október 23-ki alakuló ülésen 34 tag jelenlétében a következő tisztikar választatott meg:

Ifj. elnök: *Turcsán Ernő.*
Titkár: *Klement Károly.*
Jegyző: *Tánczos Béla.*
Aljegyző: *Pikler János.*
Könyvtáros: *Berta Magó István.*
Alkönyvtáros: *Lukács László.*
Pénztáros: *Horchler Henrik.*
Bírálók: *Kéri Aladár, Sebők Győző, Szabó Pál.*

A kör tartott havi gyűléseket, melyeken a haladók és kezdők megvizsgáltattak, a tisztviselők pedig jelentéseiket tették.

Gyűléseinknek legfontosabb tárgya egy gyorsírási ünnepély rendezésének kérdése volt, amelynek érdekében kifejtett lelkes munkánkat azonban vezetőtanár urunknak váratlan, súlyos megbetegedése megszakította.

Az év vége felé azután minden munkánkat a gyorsírási kiállítás érdekében fejtettük ki, amelyen körünk könyvtárával, kiadványaival, sztenogrammokkal, gyönyörű kiállítású albummal, gyorsírási rajzokkal vesz részt. A kiállítási anyag rendezését Fodor Ignác vállalta magára.

Végezetül kedves kötelességet vélek teljesíteni akkor, amidőn őszinte köszönetünket fejezem ki sok éven át kedves tanárelnökünknek, *Dr. Privorszky Alajos*-nak, aki a kiállítás költségeire 10 K-t adományozott.

Klement Károly
a kör titkára.

VIII.

Jelentés a testnevelésről.

A) A „Testgyakorló-Kör“ 1912/13. tanévi jelentése.

Körünk — *L. Sulyok János* tanár vezetése alatt — 1912. okt. 8-án tartotta alakuló ülését 99 rendes taggal a felső és 144 pártoló taggal az alsó osztályokból.

A tisztikar következőkép választatott meg:

Ifjúsági elnök: *Sebők Győző* VIII. o. t.
„ alelnök: *Turcsán Ernő* VIII. o. t.
„ titkár: *Lovászy László* VIII. o. t.
„ pénztáros: *Weichherz Ferenc* VII. o. t.
„ ellenőr: *Huszka László* VIII. o. t.

Rendes választmányi tagok lettek: Balog Lajos VIII., Berta-Magó István, Gaizler B., Horchler Henrik VII., Križanec Kálmán VIII., Mettelka Oszkár VII., Nikič Tivadar, Pirkhoffer Gyula, Pongrácz György, Szüts Pál, Schulhoff Ödön VIII., Wallenburger Árpád VII. *Póttagok:* Gáspár Jenő, Gáll Henrik, Kollár Kálmán, Möller István, Schóber János VII. és Steiner Jenő VIII. o. tanulók.

Az egyes szakosztályok következőkép alakultak meg:

Torna: vezető: Sebők Gy., segédvezetők: Szüts Pál, Turcsán E., Sevcsik J., Huszka L. VIII. o., jegyző: Schober János VII. o. t.

Vívás, céllövés: vezető: Turcsán E., segédek: Nikič Tivadar VIII. és Mettelka Oszkár VII. o. t., jegyző: Balogh Lajos VIII. o. t.

Atletika, játék: vezető: Rosenberg Géza VIII., segédjei: Kollár Kálmán VII. és Hegedüs Péter VI. o. t., jegyző: Gáspár Jenő VII. o. t.

Téli sport, turisztika: vezető: Emmer József, segédei: Pongrácz György és Huszka L., jegyző: Schulhoff Ödön VIII. o. t.

Uszás: vezető: Náday Jenő VII., segédei: Križanec Kálmán VIII. és Gaizler Béla VII., jegyző: . . . . . .

A működést illetőleg reményünk, amelyet a mult évben megalakult körünkhöz fűztünk, teljes mértékben valóra vált. Tagjaink az ifjúsági vezetők önálló működése mellett minden téren a legjobb eredményeket érték el.

A *torna szakosztály* — tanárelnökünk felügyelete alatt — összesen 28 órát tartott s átlag 40 tag jelent meg óránkint. Fősúlyt a továbbképzésre fektetett a vezetőség; ez irányban jó hatással volt a több ízben történt kölcsönös látogatás a Barcsay-utcai és a kegyesrendi főgimnáziumok ifjúsága és tagjaink között.

A torna-szakosztály ez évi működését a június hó 15-én a B. B. T. E. csarnokában tartott dísztornázással fejezte be. Ez ünnepségen *Ő cs. és kir. Fensége Auguszta főhercegasszony* és gyermekei: *József Ferenc főherceg, Zsófia* és *Magdolna főhercegnők* és kiséretük: *Majthényi Anna* udvarhölgy és *Kratochwil Károly* vezérkari százados tüntették ki körünket legmagasabb megjelenésükkel. Ő Fenségét *Auguszta* főhercegasszonyt az intézet nevében Dr. Szekeres Kálmán igazgató, Dr. Jánosi Béla c. igazgató, László kir. herceg osztályfőnöke és Sulyok János tornatanár fogadták. A tanuló ifjúság részéről *Ő Fenségét* László kir. herceg üdvözölte, s társai nevében átnyújtotta az ifjúság virágcsokrát. O Fenségeik és a nagyszámban megjelent közönség érdeklődéssel kisérték és tetszéssel fogadták a változatos műsor egyes számait. Ő Fensége magas elismerését nyilvánította körünk vezető tanárelnökének, aki a szépen sikerült mutatványokat betanította.

Ez alkalommal tiszteletteljes hálával adózunk Ő Fenségeiknek ünnepélyünkön való legkegyesebb megjelenésükért; hálás köszönettel vagyunk az ifj. ügyét szívén viselő igazgatónknak, Dr. Szekeres Kálmán védnökünknek, tanár-elnökünknek és a tanári karnak fáradozásaikért, végül pedig megköszönjük az ünnepély valamennyi résztvevőjének a szorgalmat és kitartást, amelyet a dísztorna sikere érdekében kifejtettek. Elnökünk iránt érzett ragaszkodásunkat, szeretetünket fejeztük ki az ünnepélyen átnyújtott babérkoszorúval is, amelyet az ifj. elnök adott át nevünkben rövid beszéd kiséretében.

A *dísztorna sorrendje* következő volt:

I. Közös tag-szabadgyakorlatok, zenére. Vezette: a tanár-elnök. Résztvett benne 40 tan.

II. Az I. *A.* oszt. játéka. (Bokor és a nyúl). Vezette: László kir. herceg. Résztvett benne 22 tan.

III. Két korláton együttes gyakorlatok. Vezette: Sebők Gy. ifj. elnök. Résztvett benne 20 tan.

IV. Alsó osztályok körgyakorlata, zenére. Vezette: a tanár-elnök. 21 működő.

V. Felső osztályok játéka (Labdakergető). Vezette: Turcsán E. ifj. alelnök. Játszott: 22 tan.

VI. Összetett verseny nyújtón, korláton és szabadgyakorlatból.

VII. Kisebbek paisgyakorlatai. Vezette: a tanár-elnök. Működők: 48. tanuló.

VIII. Felső osztályok zablagyakorlatai, mintacsapat, zenére. Vezette: a tanár-elnök, végezte: 16 növendék.

IX. Gúla. Résztvett benne 75 tanuló.

Sajnáljuk, hogy a végzett növendékek korlát-akadémiája Erdődy Imre vezető betegsége miatt elmaradt, némi kárpótlást nyújtott 9 versenyző tornászunk a szabadon választott korlát-gyakorlatokkal. A versenyben 1. Sebők Gyula VIII. o. t., 14·25 ponttal, 2. Sevcsik István és Szüts P. VIII. o. t., 13·50 ponttal, 3. Kail Géza V. o. t. lett.

Az ünnepség fénypontja a kicsinyek körgyakorlata és a nagyobbak zabla-mintacsapata s a feledhetetlen képet nyújtó, sikerült gúla-csoportozat voltak.

A tornacsarnok díjtalan átengedéséért a B. B. T. E. elnökségének, a rendezésben való résztvevésért Bartalits Aladár egyleti gazda úrnak, a bíráskodásért Bély Mihály igazgató és Németh József tanár uraknak fejezzük ki köszönetünket e helyen is. Úgyszintén köszönettel örökítjük meg nevét Kertész József úrnak is, úgy a mult évi, mint az idei csinos műsor és jegyek kinyomtatásáért.

Nagyon szép eredménnyel vettek részt tornászaink a VIII. ker. áll. főgimnázium versenyén, ahol a korlátversenyben 8-an vettek részt; 1. lett Kail Géza V. o. t., 3. Sevcsik István VIII. o. t.

Vívás, box, birkózás: Vívóink sem maradtak mögötte tornászainknak. Ügyességüket házi versenyünkön mutatták be a tagok, melyet március hó 1-én tartottunk meg, előkelő közönség érdeklődése mellett. Ez alkalommal rendeztük ugyancsak a box- és birkózó-versenyünket is, melyek mindegyikén nagy készséget árultak el a működők. A box-iskolában kitünt Hegedüs P. VI. o. t. s a vívás- és birkózásban Max György.

A verseny lefolyása a következő volt:

1. Kezdők iskola-vívása. Résztvett: 30 tanuló. Vezette: a tanár-elnök.
2. Kezdők versenye: 1. Borsos B. IV. o. t., 10 pontal, 2. Pongrácz Gy. VIII. o. t., 8 ponttal, 3. Csáky Erik IV. o. t., 7·5 ponttal és Fekete S. III. o. t., 7·5 ponttal.
3. Haladók versenye: 1. Horchler Henrik VII. o. t., 4 győzelem, 16 adott tus, 2. Novotny Gábor V. o. t., 3 győzelem, 11 adott tus, 3. Ceiner László IV. o. t., 3 győzelem, 11 adott tus.
4. Haladók és képzettek iskola-vívásában résztvettek 14-en. Vezette: Balogh Lajos VIII. o. t.
5. Képzettek versenye: 1. Max Gy. VI. o. t., 4 győzelem, 12 adott tus, 2. Mettelka Oszkár VII. o. t., 3 győzelem, 11 adott tus.
6. Boxoló iskola. Résztvettek 8-an Vezette: Hegedüs P.

7. *a*) Pehelysúlyban győztes: 1. Langer Frigyes VI. o. t. 2. Rotthauszky József VI. o. t. *b*) Középsúlyban győztes: 1. Kézdi-Kovács Lóránd VI. o. t., 2. Som Imre VI. o. t. *c*) Nehézsúlyban győztes: 1. Hegedüs P. VI. o. t., 2. Schwabl Rezső VI. o. t.
8. Birkózásban: *a*) Pehelysúlyúak közül győztes: 1. Langer F. VI. o. t. 2. Weichherc József VII. o. t. *b*) Középsúlyúak közül győztes: 1. Táncos B. V. o. t., 2. Novotny G. V. o. t. c) Nehézsúlyúak közül győztes: 1. Max Gy. VI. o. t., 2. Schwabl R. VI. o. t.

Tagjaink mindhárom sportágban rendszeresen gyakoroltak szakszerű felügyelet mellett s bár kezdők vagyunk e téren, az elért eredmény mindazonáltal kielégítő.

A jelzett verseny díszes sorrendjét az intézet volt növendéke *ifj. Hoffbauer Károly* rajztanárjelölt, s róla a klisét édesatyja *id. Hofbauer Károly* készítette ill. ajándékozta. Fogadják érte hálás köszönetünket. Úgyszintén köszönetet mondunk Hámos Nándor tanár, Kottra B. főhadnagy s Horváth P. százados uraknak a bíráskodásért.

Céllövés. Körünk a céllövést is művelte. Az intézetünkben fennálló tanfolyamban résztvevők közül kerültek ki a magánszorgalomból foglalkozók. Az intézetközi nagy versenyen kívül házi céllövő versenyt is rendeztünk a budai polgári lövöldében, amelyben a VIII-ból 14-en, a VII-ből 17-en, a VI-ból 19-en vettek részt. A gyutacslövés előmérközésében azonban összesen 10 növendék nevezett be, kik közül a döntőben 100 lépésre könnyű tölténnyel a fenti létszám indult. Bírói tisztségeket *Pogány Géza* honvédszázados úr elnöklete alatt Jellenek Antal, Graváts Tivadar, Zintl János, Iván János, Strausz István voltak szívesek elvállalni, kiknek e helyen is köszönetet mondunk. E versenyünkön Dr. Szekeres Kálmán igazgató úr helyett *Dr. Jánosi Béla* c. igazgató úr jelent meg, aki buzdító szavak kíséretében hirdette ki a verseny végén az eredményt. Köszönettel tartozunk még az egyesületnek a helyiség átengedéséért, a verseny rendezésében való közreműködéséért és a három első díj adományozásáért.

A verseny a következő eredménnyel végződött.

Intézeti	első:	Lovászy László VIII.	4	találattal 35	kör.
„	második:	Beke Ferenc VII.	4	„ 33	„
„	harmadik:	Som Imre VI.	4	„ 32	„
A VIII. versenyéből	első:	Baruch Nándor	4	„ 31	„
„ „ „	második:	Szüts Pál, Emmer József, és Sevcsik István	4	„ 30	„
A VII. „	első:	Kovachich Károly	4	„ 30	„
„ „ „	második:	Mettelka Oszkár és Szeitz Kázmér	4	„ 29	„
„ „ „	harmadik:	Répássy Lajos	4	„ 26	„

A VI. versenyéből első: Soltész István 4 találattal 30 kör.
„ „ „ második: Schwabl Rezső 4 „ 28 „
„ „ „ harmadik: Gillemot Ernő és Nemetsek Károly 4 „ 26 „

Túrisztika, hó- és jégsport. E tereken is nagy haladást értünk el. Szorgalmasan kirándultak a tagok s *összesen 72 túrát* tettek a tanár urak által vezetett kirándulásokon kívül teljesen önállóan.

A vezetésben: Schulhoff Ö., Emmer J., Szűts P. VIII. o., Pál Z., Szeitz K. VII. o., Silek A., Céh J. VI. o., Novathy G., Udvarhelyi V., Schwabl R. és Frimml J. V. o. tanulók tüntek ki.

Leginkább a budai, Pilisi hegycsoportokat keresték fel, de ellátogattak a Vértes és a Nógrádi hegységekbe is igen gyakran egy-két napos túráikon.

Egyesek nagy előszeretettel űzték még a sziklamászást is az Oszoly és a Kétágú hegy változatos alakulatain.

A szakosztály versenyt is rendezett március 17., 18. és 20-án. Ebben főkép a tájékozásra fektettük a fősúlyt s így a gyaloglási képesség csak másodsorban jött számba.

A felső osztályok versenye 2 napra terjedt. Útirány volt: Csillaghegyen át az Árpád-fürdőtől Üröm, Borosjenő, Nagykevély, Csobánka, Sikárosi puszta, Dobogókő, Hutaszentlélek, Esztergom. E versenyben 1-ső Schulhoff Ö. VIII., 2-ik Emmer J. VIII., 3-ik Huszka S. VIII. és Hegedűs T. VI. o. tan. lettek.

Az alsó osztályok versenyében 1-ső Tideman S. IV., 2-ik Buday G. III. és 3-ik Fridrich A. III. o. tan. lett. Ezek útiránya: a Lövöldétől Guggerhegyen át, Hidegkút, Solymár, Borosjenő, Kiskevély, Csobánka, Pomáz volt.

Tömegesen űztük a szánkósportot s kb. 25 tag a skiezést.

Az egyleti pályákon korcsolyáztak tagjaink s a M. A. C. ifj. versenyén 1-ső díjat nyert Eich Róbert IV. o. t., a B. B. T. E. versenyén pedig Szűts és Huszka VIII. o. tanulók. Néhányan jéghockeyt is játszottak.

Atlétika, játék. Sajnos növendékeinket atlétikával tömegesen nem foglalkoztathattuk, mivel pálya nem állt rendelkezésünkre. De vezető tanár urunk minden tőle telhetőt megtett, hogy e sportág se maradjon kihasználatlanul. Versenyzőink tudásukat a Tavaszmező-utcai gimnázium, a Röser kereskedelmi és a mi házi versenyünkön mutatták be. Különösen dicséretre méltó szerepléseért: Gáspár Jenő VII. o. t., *aki 183 cm.-es magasugrásával ifj. orsz. rekordot állított be.*

A Tavaszmező-utcai gimnázium versenyén: magasugrásból 1. Gáspár Jenő 170 cm., 2. Schober Ferenc 165 cm.

A Röser kereskedelmi versenyén: magasugrásból 1. Gáspár Jenő 179 cm., 2. Schober Ferenc 162 cm.; távolugrásból 2. Sebők Győző 6·47 m.; súlydobásból 1. Gáspár Jenő 11·55 m. 2. Sebők Győző 10·39 m.

Házi versenyünk eredménye a következő:

50 m.-es síkfutás I. A) 1. Cserna, 2. Csima, 3. Kozma, 4. Takáts.
50 „ „ I. B) 1. Wiser, 2. Paulovics, 3. Kis Ervin.
60 „ „ II. A) 1. Fényes, 2. Schummy, 3. Fischer.
60 „ „ II. B) 1. Rosenberg, 2. Halász.
70 „ „ III. A) 1. Gál, 2. Buday.
70 „ „ III. B) 1. Weisz, 2. Schlesinger.
80 „ „ IV. A) 1. Péceli, 2. Opprecht.
80 „ „ IV. B) 1. Nuszbaum, 2. Vajda.

100 m.-es síkfutás nyiltverseny: 1. Wolf János (VI. ker. keresk.) $11^4/_5$ mp., 2. Rosenberg Géza (II. ker. főreál), 3. Nádas Adolf (III. ker. gimn.).

Magasugrás handicap verseny: 1. Schober Ferenc 186 cm. (7 cm. e.), 2. Gáspár Jenő 183 cm. (ser., ifjúsági rekord), 3. Kollár Kálmán és Répássy Jenő 172 cm. (20 cm. e.)

Súlydobás handicap verseny: 1. Schmidt Géza 11·37 m. (3·25 m. e.), 2. Gáspár Jenő 11·35 m. (ser.), 3. Schober Ferenc 11·33 m. (3·15 m. e.).

Távolugrás osztály verseny: V. o. 1. Kail Géza 4·96 m., VI. o. 1. Hegedűs Péter 5·34 m., VII. o. 1. Hiesz Imre 5·65 m., VIII. o. 1. Sebők Győző 6·05 m.

800 m.-es síkfutás zártverseny: 1. Gaizler Béla, 2. Preysz Gyula, 3. Križanec Kálmán.

4×100 m.-es staféta: 1. Tavaszmező-utcai főgimn. (Matolcsy, Aczél, Schwarc, Pajor), 2. II. ker. főreál.

E helyen fejezzük ki köszönetünket a *M. A. K. vezetőségének* a pálya átengedéséért és a közreműködő bíráknak is.

Erős tréninget folytattak továbbá footballistáink is a Vérmezőn, míg az alsóbb osztályok a Városmajor tisztásain játszottak. Nyilvános mérkőzéseket ez évben nem tartottunk, mert pálya nem állott rendelkezésünkre.

Úszás, evezés. Az úszást mérsékelt díj fizetése mellett a Rudas-fürdő úszócsarnokában űzték növendékeink. S noha e téren egy kis hanyatlás állott be, mégis tagjaink kitettek magukért, úgy az V. ker. és VII. ker. gimnáziumok versenyén mint az 1912. november 10-én *Dr. Erődi Béla* tanker. kir. főigazgató úr védnöksége alatt a Rudasfürdő uszodájában tartott I. országos úszó versenyünkön. Ez alkalommal kellett volna a Tétényi-emlékversenynek is lebonyolításra kerülnie, melyre intézetünknek az előző években való védés folytán előjoga volt. A M. U. Sz. azonban a hatáskörén kívül álló versenyre fennhatóságot akart gyakorolni, amennyiben

hitelesítési jogot vindikált magának a kiírásnál. Körünk az iskolán kívül álló testületnek versenyünk rendezésébe való avatkozást el nem fogadhatta, hanem megtartotta versenyét Tetmayer-verseny nélkül, amely verseny nagyszámú közönség jelenlétében igen szépen sikerült.

Részletes eredmények a következők:

I. 80 m. úszás V—VIII. o. t. részére: 1. Breslmayer Román IV. k. g. idő 51⁴/₅ mp., 2. Breslmayer Pál IV. k. g., 3. Schumacher Barcsay-u. g. Wenk előbb indulás miatt diszkvalifikáltatott. (6 ind.)

II. 60 m. mellúszás handicap: 1. Raáb Antal IV. k. g. (3 mp. h.) és Bessenyei Dezső Barcsai-u. g. (5 mp. h.) holtv., idő 55 mp. (7 ind.)

III. Főverseny 50 y.: 1. Vojnits Miklós IV. k. g., idő 28 mp., 2. Kunst Ferenc II. k., 3. Breslmayer Pál IV. k. g. (3 ind.)

IV. I—II. oszt. versenye 40 m.: 1. Kövecses György IV. k. g., idő 34⁴/₅ mp., 2. Molnár Sándor IX. k. g., 3. Vámossy Tibor IX. k. g., 4. Mandelik Károly II. k. reál. (17 ind.)

V. 80 m. hátúszás handicap.: 1. Emmer József II. k. r. (0 hátr.) idő 1 p. 16 mp., 2. Vándor Ernő VII. k. g. (5 mp. h.), 3. Kovács György VII. k. g. (3 mp. h.)

VI. 60 m. sprint handicap: 1. Wenk János IV. k. g. (8 mp. h.) idő 46³/₅ mp., 2. Breslmayer Pál IV. k. g. (5 mp. h.), 3. Haász Rezső VI. k. g. (3 mp. h.) (7 ind.)

VII. III—IV. oszt. versenye 40 m.: 1. Burián Bäbi IV. k. g. idő 27¹/₅ mp., 2. Kronberg Sándor IV. k. g., 3. Péczely Géza II. k. r. (11 ind.)

VIII. 3×40 m. staféta: 1. IV. k. g. (Wenk, Breslmayer, Vojnits) idő 1 p 22 mp., 2. VII. k. g. (Bessenyey, Vándor, Haasz), 3. II. k. r. (Nádai, Emmer, Gáspár).

IX. 200 m. úszás: 1. Granistädten Jenő V. k. g. idő 2 p 44 mp., 2. Tóth László IX. k. g. (3 ind.)

X. 3×40 m. sprint staféta handicap: 1. IX. k. g. (Pusztafi, Kiss, Tóth) idő 1 p 23 mp. (5 mp. h.), 2. II. k. (Kunszt, Nemes, Kunszt). (1 mp. h.)

Köszönetet kell mondanunk e helyen is Németh József és Antos Mihály tanár uraknak és Bartkó Miklósnak, akik szívesek voltak a rendezőségben közreműködni.

Az *evezést* bérelt csónakokon űztük, előreláthatólag e sportágban még szebb idők köszöntenek ránk.

Az a hatalmas fejlődés, amelyről idei működésünk tanuskodik, lekcsei Sulyok János vezető tanárelnökünk fáradozásainak köszönhető.

Körünk ezidén beruházásokat is eszközölt és a sporteszközöket a tagok rendelkezésére bocsátva mindenképen igyekezett a tagok helyzetén könnyíteni, hogy minél olcsóbban és könnyebben

jussanak szükséges cikkekhez. Vagyoni helyzetünk is javult, mert a tavalyi 406·09 K alaptőkével szemben 613·48 K egyenleggel végeztük ez évet.

Választmányi ülést összesen nyolcat tartott a kör s évzáró ülésünket június hó 27-én tartottuk, melyen a volt tisztikar fölmentésével a szünidei működő bizottságba Weichhercz F., Nádai, Horchler H., Schóber J. és Gáspár Jenőt választottuk.

Működésünket az ifj. elnök búcsú s a tanárelnök buzdító szavai fejezték be.

Lovászy László,
a kör titkára.

B) Az intézet általános testnevelése.

I. Torna, atletika és játék.

A szokásos rangsor megállapítása alapján ez évben is 10—12-es csapatokba osztottak a tanulók létszámához mérten osztályonkint; az elsők: *osztályvezető*, *4 csapatvezető* és *4 helyettesi* rangot töltöttek be.

Az osztályozásnál (nyújtón, korláton, lovon, gyűrűn, mászórúdon, nagyobbaknál kötelen; továbbá magas- és távolugrásból s szabadgyakorlatból) előre megállapított gyakorlatokat végeztek a növendékek, melyek a félévben és év végén előírás szerint megtoldva nehezíttettek.

Az így nyert pontegységekhez (gyakorlatonkint 1—5 egység értékben) még az erőpontfelvétel és a testmérések szolgáltak kiegészítésül testi fejlettség címén s az évközben tanusított szorgalomhoz mérten, a félévi és évvégi osztályzatot eredményezték.

Általában minden osztályban az osztálytornázást folytattuk s csapatokban csakis az osztálytornázásban átvett anyagot ismételték gyakorlás céljából.

A csapatvezetők azonban külön kiképzésben is részesültek s így kellő előkészülettel teljesíthették kötelességüket.

A módszerben a fokozatosságot tartottuk szem előtt; fősúlyt helyeztünk a légzőszervek fejlesztésére, a szabályos állás, járás elsajátítására; általában a szép testtartásra. Atletikai gyakorlatoknál a testi épség mindenkori megóvása végett az eredményt is legjobban fokozó legcélszerűbb eljárásokat követtük; tekintettel a nagy létszámra: az alapgyakorlatok képezték a főanyagot. Egyes rátermettek továbbképzését a Testgyakorló kör teljesítette.

Tornában — az alsóbb osztályokban főképen függésben és fekvő támaszban végeztünk gyakorlatokat.

Támaszban a hátgerinc görbülésének megakadályozása céljából csakis a felső osztályok gyakoroltak.

Ugrásokkal és lendületes gyakorlatokkal a bátorságot igyekeztünk felkelteni s játékoknál, valamint az alaki gyakorlatoknál az egyéni alárendeltséget, szabadgyakorlatoknál pedig a szabatos és szép mozdulatot céloztuk.

Az ugràsokat szereken és szerekről, sőt természetes akadályokon át is gyakoroltuk a kirándulásokon a terepen.

A svéd rendszert a magyar vérmérséklethez alkalmazva — mint nagyon is alkalmasat — leginkább a szabadgyakorlatok keretében öleltük fel, s mint elsőrangú szereket a rácsot (svédlétra) és a tornapadot használtuk.

A játékot űztük a rendes órákon is, de leginkább a külön játékdélutánokon a szabadban az idényhez alkalmazkodva.

A játékdélutánokon egy-egy osztály két egymásutáni órában (összesen 12 csoportban) vett részt, kirándulás alkalmával pedig két osztály az összevont 4 órában.

Ez alkalmakkor főkép az önállóságra törekedtünk; a tanulók a csapatvezetők intézkedése mellett a játékot is szabadon választhatták.

Legnagyobb kedvvel a füleslabdázást, körbe rótlát, duplexet; kisebbek még a nemzetest űzték. Az osztályok egymás között s válogatott csapatok más intézetek csapataival mérkőztek és úgy a füles- mint a rúgólabdázásban.

A testi fogyatkozásban szenvedők foglalkoztatására gondot fordítottunk, alkalmas módon résztvettek a közös munkában különösen a játékban.

Egyszersmind lépést tettünk a külön foglalkoztatásra is, amelyet a jövő tanévben az iskolaorvos felügyelete mellett óhajtunk rendszeresíteni.

Fölmentés leginkább szívbaj és sérv miatt történt; az I-ső félévben 26 rendes és 6 részleges, a II-ikban 25 rendes és 8 részleges fölmentés volt.

A címben foglalt testgyakorlati nemekben általában igen szép eredményt ért el az ifjúság, miről az ifj. testgyakorló kör jelentése számol be.

Az osztályok külön vizsgája az osztályozásban merült ki, mert helyiségünk ünnepélyek rendezésére teljesen alkalmatlan.

Nagy köszönettel vettük tudomásul a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ama rendeletét, amellyel a középiskolai tanulókat sportegyletektől eltiltotta. E rendeletért elsősorban ifjúságunk tartozik hálával a középiskolák ügye legfőbb vezetőjének, mert ő fogja ezután élvezhetni egy rendszeres testnevelés áldásos gyümölcseit, ő fog örülhetni egy testben és lélekben ép, tiszta ifjúságnak. Reméljük, hogy ez etikai szempontból

oly fontos rendelet csak kezdete, egy nagy reformmozgalomnak, amelynek kifejlése az iskolákban szervezendő testgyakorló körök működése szihelyéül megfelelő csarnokot és játszóteret bocsát rendelkezésre.

Intézetünknek ez évben a Magyar Athletikai Klub és a Budai Torna-Egylet engedte át a pályáját, amelyért e helyen is köszönetünket fejezzük ki.

II. Úszás, korcsolyázás, szánkózás.

Az úszást növendékeink úgyszólván magánszorgalomból űzték; az előgyakorlatokat azonban a rendes tornaórákon tanulták.

Megnehezítette ez ágban való fejlődést az is, hogy a főváros eltörölte a Rudasfürdőben eddig élvezett kedvezményt.

Mindazonáltal körülbelül 250 tanuló űzte intenzívebben az úszást s bár ezidőszerint ebben kiváló eredményt nem érhettünk el mégis a fejlődő gárda haladását tekintve, reménnyel nézhetünk a jövő elé.

A korcsolyázást a budai és a margitszigeti jégpályákon űzték a növendékek. Utóbbin kedvezményes árban, amelyért fogadja a vezetőség hálás köszönetünket.

Versenyzőink, mint a testgyak. kör tagjai szerepeltek. A szánkózás, skizést a budai hegyekben, a város által kijelölt pályákon űztük. Mindkettőben nagy kedvvel, nagy számban vettek részt.

Kirándulások alkalmával gyakran rögtönzött versenyeket is tartottunk s a skizésben kiváló eredményt értek el egyesek.

III. Céllövés.

A céllövésben ez évben, a multhoz viszonyítva is fényes eredményt ért el az ifjúság, amiről alábbi részletes kimutatás és a testgyakorló kör jelentése ranuskodik.

Nagy kedvvel foglalkoztak azonkívül a vele kapcsolatba hozott tereptani (térképolvasás, tájékozódás, térkép alkalmazás) tudnivalókkal a legszükségesebb katonai rendgyakorlatokkal s fegyverfogásokkal is.

E célra kedvezményes árban saját használatra térképeket szerezhettek be az ifjak s azonkívül az osztálytermekben még külön rendelkezésre állanak Budapest és környéke lapjai.

A kiképzésben most is a VI., VII. és VIII. osztályok vettek részt hetenkint 1—1 órában, meghagyva játékra a második kijelölt órát.

A gyutacslövést a tornateremben, kedvező időben az udvaron végeztük. Ennek befejeztével április hónapban éleslövésre a Nagytétényi katonai lövöldébe mentek, ahol a verseny is lejátszódott.

Gyutacslövésben az eredmény a következő volt:

A VIII-ik osztályban: 1-ső Szüts P. 98·4%-kal, 2-ik Sebők Gy. 90·—%-kal, 3-ik Sevcsik I. 83·3%-kal, 4-ik Balogh L. 82·—%-kal, 5-ik Szávits I. 80·—%-kal. A VII-ikben 1-ső Gaál H. 68·4%-kal, 2-ik Hauer L. 66·2%-kal, 3-ik Beke F., Gaizler B. és Répássy S. 60%-kal, 4-ik Müller I. 56%-kal, 5-ik Wendl M. 54%-kal. A VI-ikban 1-ső Jilek A. 86·6%-kal, 2-ik Cortez N. 82·8%-kal, 3-ik Wiegand K. 80%-kal, 4-ik Céh I. 77·1%-kal, 5-ik Nemetsek N. 76·5%-kal. Azonkívül a 3 osztályban 78%-ot ért el = 1, 77·3%-ot = 1, 77·1-at = 1, 76·5-öt = 1, 76·3-at = 1, 76-ot = 1, 75·3-at = 1, 73·3-at = 1, 72-őt = 1, 71·4-et = 1, 70 = 1, 68·5 = 1, 68 = 1, 67 = 2, 66·6 = 2, 66·5 = 2, 64·4 = 1, 64 = 1, 63 = 3, 62 = 1, 60 = 5, 57·5 = 1, 57·1 = 3, 56 = 3, 55·5 = 1, 54·2 = 1, 53·5 = 1, 53·3 = 1, 53·1 = 1, 51 = 1, 50 = 1, 48·2 = 1, 48 = 1, 47·5 = 2, 47 = 2, 46·6 = 1, 46 = 1, 45·7 = 1, 44 = 2, 43·1 = 1, 43 = 1, 42 = 1, 38 = 1, 30·1 = 1, 13·1 = 1 növendék.

A gyutacslövésben elért eredmény alapján éles lövéshez kijelöltetett a VIII-ból 23, VII-ből 26, a VI-ból 35, összesen 84 tanuló, résztvett a VIII-ból 21, VII-ből 26, a VI-ból 32, összesen 79 tanuló, befejezte a VIII-ból 20, VII-ből 24, a VI-ból 31, összesen 75 tanuló.

Az éles lövést ez évben először a Nagytétényi katonai lövöldében végezték ifjaink, 100, 200, 300, 400, 500 lépésre lőttek különböző testhelyzetekben nagy és kis tancéltáblára és alakokra.

A VIII-ban	21	lövő	428	lövéssel	361	találatot
„ VII-ben	26	„	576	„	443	„
„ VI-ban	31	„	796	„	572	„

Összesen 1800 lövésből 1376 találatot értek el, létszámhoz mérten 76·44%-ot.

Lőállások szerint pedig a következőkép oszlott meg:

100	lépésre	316	lövésből	esett	296 találat	= 91·21%
200	„	316	„	„	291 „	= 90·8 „
300	„	308	„	„	281 „	= 91·2 „
400	„	308	„	„	286 „	= 92·8 „
500	„	172	„	„	110 „	= 63·9 „
400 l. alakra		380	„	„	112 „	= 29·4 „

A versenyben *11 intézet 800 növendéke között*, ez évben *első helyet vívtak ifjaink.* 1-ső *Pirkhoffer Gy.* VIII. o. t. lett 23 találattal, aki a *Honvédelmi Minisztérium* értékes aranyóráját

nyerte el. Rajta kívül győztesek lettek még Szeitz K. VII,, Turcsán E. VIII., Gillmot E. VI., Céh J. VI., Kirchmann A. VI., Kollár L. VII., Szüts P. VIII., Fröchlich A. VII., Schulhoff Ö. VIII., Langer B. VI., Hegedűs G. VI., Jilek A. VI., Schwabl VI. oszt. tanulók. A győztesek mindegyike értékes emléktárgyat és azonkívül díszes érmeket kaptak s így intézetünk 14 növendéke foglalt helyet az összes 50 díjazott tanuló között. Gyakorló lövésben Beke F. VII. o. t. lett az összes között az első, jóllehet a versenyben nem győzött. Növendékeink általában igen szép eredményt értek el, ezért köszönettel tartozunk fáradhatlan buzgalmukért úgy *Pogány Géza* m. kir. honvédszázados, valamint *Kottra Béla* honv. főhadnagy uraknak és a nagyszabású támogatásért a nagym. *Honvédelmi Miniszter* úrnak.

IV. Vívás.

A vívásban ez évben szép számban, összesen 33-an vettek részt. A kimutatás az eredményről, valamint az átvett tananyagot a rendkív. tárgyak rovataiban külön, a versenyeredményt pedig a kör jelentése foglalja magában.

Vívóvizsgát nem tartottunk külön, mert a kitolódott köri dísztorna erősen igénybe vette a vívókat is. Haladásukról a versenyen számoltak be.

Az eredmény jónak mondható s a kedv fokozott volt mindvégig. Mint újítást kiemelem, hogy növendékeink gyakran összemérték erejüket a kegyesrendi főgimn. tanulóival kölcsönös felkeresés alkalmával s így ezzel is gyarapították tudásukat.

V. Kirándulás.

Kirándulásainkon fő elv a környék megismerése s míg egyrészt előzetes oktatásban a hasznos tudnivalókról értesültek az ifjak, másrészt ők megbeszélésekben és fényképfelvételekkel mindenkor beszámoltak tapasztalataikról, utazásaikról.

A katonás neveléssel kapcsolatban térképhasználat, tájékozódás műszerekkel és anélkül s más gyakorlati tudnivalók képezték az oktatás anyagát. Terepasztalon terveket játszottak le s nem egyszer élénk vita tárgyát képezte egy-egy végrehatás mikéntisége.

Alkalmi előadásokon a helyes útbeosztásról, célszerű ruházkodésról, étkezésről különböző terepeken végezhető működésről, uti tervek készítéséről szereztek tájékoztatást.

Németh József, Cserey Adolf és Girsik Géza tanárok is gyarapították e téren az ifjúság ismeretét s támogattak a cél elérésében, amelyért fogadják köszönetemet az ifjúság nevében is!

Egyesek a sziklamászásban rendszeres iskolázásnak vetették alá magukat s a legújabb cserkészet által felölelt gyakorlatias célt nagy kedvvel tűzték ki feladatul.

Külön köszönetet mondok még a Magyar Turista Egyletnek is, mert a Dobogókői menház kedvezményes használatát több ízben biztosította számunkra.

A testgyakorlás terén különösen kiváltak: László kir. herceg, Zboray, Kaffka G., Szűts Gy.. Mikó I. Schmid, Halász, Hegedűs, Rosenberg, Árkai, Oszoly, Lózsi, Renkei, Hitzinger II. Sebők, Holló, Szlávik, Ádám, Buday Gy., Kövesi, Reuss E., Somódy, Cserháti, Szalóky, Homola III. Burnáty, Goldberger, Lozzy H., Opprecht, Bozsay, Búcz, Vajda, Csáky, Várady I. IV. Kail S. Szente, Reiman, Kálmán, ifj. Molnár, Lengváry, Táncos, Hochholtzer, Nóvotny, Türk, Pelle V. Alm, Hegedüs, Kirchman, Krizauec, Horváth Gy., Max, Som, Varga, Weichherz VI. Berta, Gaizler, Gáspár Horchler, Náday, Preysz S., Répássy, Schóber F.. Schóber I., Wendl, Weichherz, J. VII. Balogh, Emmer, Huszka, Lovászy, Pirkhoffer, Rosenberg, Schulhoff, Sebők, Szűts, Sevcsik, Turcsán VIII. oszt. tanulók.

Lekcsei Sulyok János,
tanár elnök.

IX.

A tanulók segélyezése.

A) Ösztöndíjak.

A budapesti II. kerületi állami főreáliskolának tanulói számára következő ösztöndíjak vannak alapítva:

1. A Nagy Márton-féle alapítványból három 300 koronás ösztöndíj. Az alapítványi levél értelmében elsősorban az alapító rokonai tarthatnak igényt ez ösztöndíjakra; ilyenek nemlétében a békésmegyeiek, kivált körösladányiak, továbbá az Esztergom vármegyebeliek, kivált a bajnai, vagy tokodi születésűek. Ilyenek nemlétében e reáliskola más növendékei is részesülhetnek ez ösztöndíjakban. Ez ösztöndíjakat a tanári testület ajánlatára a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter adományozza. A Nagy Márton-féle ösztöndíjakat élvezik: *Kviatkofszky Vilmos* III. B), *Hofbauer Ottó* V.' és *Klement Károly* VIII. oszt. tanulók.

2. Az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztári alapítvány 240 koronás ösztöndíja, amelyet e reáliskolának olyan érdemes tanulója nyerhet el, aki az egykori Buda főváros területén született. Ez ösztöndíjat a tanári testület hármas ajánlatára az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár választmánya adományozza. Ez ösztöndíjat élvezi *Poldrugáts Jenő* VII. oszt. tanuló.

3. A Dr. Say Móric-féle alapítványból két, eredetileg 100 koronás ösztöndíj, amelyek minden évben Móric napján, szeptember 22-én jó magaviseletű és előmenetelű, szegény sorsú, keresztény tanulóknak adatnak ki. Az ajánlási jogot a budapesti II. kerületi állami reáliskolának tanári testülete, az adományozási jogot Budapest székesfőváros Tanácsa gyakorolja. A Dr. Say-féle ösztöndíjakat élvezik: *Kollár Kálmán* VII. és *Széman Pál* VIII. osztályú tanulók.

4. A Dr. Schenzl Guidó-féle alapítványból egy 200 koronás ösztöndíj, amelyek minden évben két részletben az alapítónak születés- (szeptember 28.) és nevenapján (március 31.)

az adományozási jogot a reáliskolának tanári testülete gyakorolja a nm. Vallás- és Közokt. m. kir. Miniszter jóváhagyása mellett. Pályázhatnak jó magaviseletű és előmenetelű, szegény sorsú, keresztény tanulók. A Dr. Schenzl-féle ösztöndíjat jelenleg *Vendl Aladár* VII. oszt. tanuló élvezi.

5. 50 éves jubileumi alapítvány. Alapították 1906. május 7.-én az intézet volt tanárai és növendékei a budapesti II. ker. áll. főreáliska 50 éves jubileumának alkalmából. Az alapítvány összege 4000 korona 4%-os Magy. Földhitelintézeti záloglevélben elhelyezve. Az adományozás joga a tanári testületet illeti. Segélyt ez évben *Kéri Aladár* VIII. osztályú tanuló kapta nyári fürdői gyógykezelésére.

6. Mayer József alapítvány. Alapította özv. Mayer Józsefné, sz. Pentz Georgina felejthetetlen férjének bold. Mayer Józsefnek, a II. ker. áll. főreáliskola volt igazgatójának emlékére. Az alapítvány 4000 korona névértékű Magyar Korona Járadék Kölcsönkötvény. A kamatokat minden tanév végén takarékpénztári könyvben magyar honos, szegénysorsú, jó magaviseletű és előmenetelű tanuló kapja vallás különbség nélkül. Az adományozás joga a tanári testületet illeti. Ez ösztöndíjat e tanévben *Horchler Henrik* VII. oszt. tanuló kapta.

Ezeken kívül e reáliskolának jóviseletű, szorgalmas tanulói még a következő ösztöndíj-, illetőleg segélydíjakra tarthatnak számot:

a) Rudolf koronaherceg alapítványának 210 koronás ösztöndíját a budapesti II., IV. vagy VIII. kerületi reáliskolának egy érdemes tanítványa nyerheti el. Jelenleg más reáliskolának tanulója élvezi.

b) A Szilágyi István-féle alapítványból budapesti születésű szegénysorsú mesteremberek és kézművesek jó viseletű és kielégítő előmenetelű gyermekei, ha a fővárosban lévő valamely reáliskolába, polgári iskolába, ipariskolába vagy az iparrajziskolába járnak, évi 160 korona *segélydíjban* részesülhetnek. Az 1912/3. tanév végén e reáliskolának 2 tanulója kapott Szilágyi-féle segélydíjat és pedig *Lózsi Hágó* IV. B. és *Nemetschek Nándor* VI. oszt. tanulók.

A lefolyt 1912/3. tanévben még a következő tanulók részesültek ösztön- és segélydíjakban:

Kont Ipoly II. B. oszt. tanuló Báró Eötvös József-féle 200 koronás ösztöndíjban.

Szente Tibor V. oszt. tanuló Rósa Lajos-féle 450 koronás ösztöndíjban.

Horváth László VI. oszt. tanuló Posta szövetkezeti 200 koronás ösztöndíjban.

B) Segítő alap.

Az 1912/13. tanévben a meglevő készletből és új beszerzésekből használatra kapott:

az	I. A.	osztály	9	tanulója	68	tankönyvet,
az	I. B.	„	20	„	109	„
a	II. A.	„	16	„	81	„
a	II. B.	„	16	„	79	„
a	III. A.	„	16	„	98	„
a	III. B.	„	13	„	92	„
a	IV. A.	„	12	„	61	„
a	IV. B.	„	8	„	59	„
az	V.	„	16	„	118	„
a	VI.	„	15	„	119	„
a	VII.	„	16	„	74	„
a	VIII.	„	14	„	61	„

Össszen 171 tanuló 1016 tankönyvet.

Az *Egyesült Budapest Fővárosi Takarékpénztár* ez évben is 100 koronát adományozott a segélyző alapnak.

A segítő alapra még adakoztak:

Novák Vilmos érettségizett	10·00 K
Kell Kornél mérnök	5·00 „
X. Y.	8·00 „
A. B.	6·48 „

A segítő alap könyvtára gyarapításához Gagyhy Dénes tanáron kívül könyvadományaikkal növelték: Láng F. I. A) o., Almási J., Balkay L., Batáry L. és P., Szászy J. I. B) o., Lukász V. II. A) o., Cserháti S., Erlinger V., Kliment J., Richtárszky L. II. B) o., Steller J. III. A), Nussbaum A. III B) o. tanulók.

Fogadják a t. adakozók az intézet őszinte és hálás köszönetét.

X.

A budapesti második kerületi állami főreáliskola

tanuló ifjúságának

ÉRDEMSOROZATA

az 1912/3-iki iskolaév végén.

Az érdemsorozatban használt számjegyek értelme és fokozata.

Fokozat	Tanulmányi előmenetelre nézve	Magaviseletre nézve
1	Jeles	Jó
2	Jó	Szabályszerű
3	Elégséges	Kevésbbé szabályszerű
4	Elégtelen	Rossz

Figyelmeztetés. Az 1883 : XXX. törvénycikk 11. §-a alapján :

1. A következő felsőbb osztályba csak az a tanuló léphet, aki az előbbi osztály rendes tantárgyaiból, nem számítva ide a szépírást és a testgyakorlatot, legalább is elégséges osztályzatot nyer.

2. Azon tanulónak, aki egy tantárgyból kapott elégtelen osztályzatot, az intézet tanári testülete megengedheti, hogy amaz osztályzat kijavítása végett a következő iskolai év kezdetén vizsgálatot tehessen, kivéve abban az esetben, ha e mellett magaviselete „kevésbbé szabályszerű“ vagy „rossz“.

3. Ha valamely tanuló két tantárgyból bukott, az „osztályismétlésre utasíttatik"; ugyancsak az osztályt ismétli oly tanuló, aki csak egy tárgyból kapott elégtelen érdemjegyet, de e mellett magaviselete „kevésbbé szabályszerű" vagy „rossz". A tanuló az igazgatóság útján a tankerületi kir. főigazgatóhoz folyamodhatik javító-vizsgálati engedélyért, (1894. évi 19.781. sz. miniszteri rendelet); a folyamodványok július 5-ig nyújtandók be.

4. Ha valamely ismétlő tanuló két vagy több tantárgyból bukott, az „az 1887. évi 49.715. sz. a. kelt miniszteri rendelet alapján az osztályt többé nem ismételheti."

5. Aki kettőnél több tárgyból kapott elégtelen osztályzatot, az javítóvizsgálatra semmi esetre sem bocsátható.

6. Ha valamely tanuló a vizsgálatokat betegség vagy egyéb fontos ok miatt le nem teheti, vagy megszakítani kénytelen, az a tanári testülethez folyamodhatik a következő tanév kezdetén tartandó pótló vizsgálatra való engedélyért. A betegség igazolására hatósági vagy hatóságilag megerősített orvosi bizonyítványt kell mellékelnie. A pótló vizsgálat csak teljes vizsgálat lehet.

7. A javító, nemkülönben a pótló vizsgálatot is rendesen azon tanintézetben kell a tanulónak letennie, amelyben az elégtelen tanjegyet kapta, illetőleg a vizsgálatot elmulasztotta. Indokolt esetekben a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter megengedi, hogy e vizsgálatok más intézetben tétessenek le.

8. A javítóvizsgálati engedélyért a tankerületi kir. főigazgatóhoz címzett folyamodványok legkésőbb július 5-ig az igazgatóságnál benyújtandók; e folyamodványokhoz a f. évi iskolai bizonyítvány is melléklendő.

9. A javító és pótlóvizsgálatokat f. évi augusztus hó 30-án szombaton, d. u. 3 órakor fogjuk megtartani.

I. *A)* osztály.

OSZTÁLYFŐNÖK: DR. JÁNOSI BÉLA.

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Matematika	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
	László kir. herceg	l. külön lapon									
	Babos László	2	3	3	3	3	4	3	3	3	2
	Bánó Zoltán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Benkő Pál	3	3	4	3	2	3	3	3	1	2
5	Bogsch István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Bokody Zoltán	2	2	2	2	2	3	3	2	2	1
	Buday Elemér	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1
	Csapó Rezső	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2
	Cserna Sándor	2	3	3	2	2	2	3	2	2	2
10	Csima Béla	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1
	Dorschner Róbert	1	1	1	1	2	1	2	1	2	1
	Dziki Ervin	1	2	1	1	2	1	1	1	1	1
	Egei István	1	1	2	1	1	1	2	1	2	1
	Görgey Tivadar	2	2	3	1	1	3	3	2	2	1
15	Hastó Sándor	2	3	3	3	2	3	3	2	2	2
	Hidvéghy Géza	3	3	4	3	3	3	4	3	3	2
	Illés Aladár	1	3	3	3	2	3	3	3	2	2
	Istók János	2	2	3	3	2	3	3	3	1	2
	Jancsó Vilmos	2	3	3	3	2	3	3	2	1	2
20	Jasznigi Alfréd	1	2	1	2	2	2	3	2	m	2
	Kafka Albert	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1
	Kafka Gusztáv	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1
	Kántor István	2	2	3	1	2	2	2	1	2	1
	Kántor Pál	2	2	1	2	3	2	2	2	3	1

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Mathematika	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
25	Kiss Kovács Árpád	2	3	4	3	3	3	3	3	2	2
	Kozma Aurél	1	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Kreszlbauer Gyula	2	3	3	2	2	2	2	2	2	1
	Landesz Béla	2	3	3	2	2	2	3	2	2	2
	Lantos Iván	2	2	3	2	3	2	1	1	1	2
30	Lengyel József	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Littke István	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1
	Mader Marcell	1	2	2	1	1	2	2	1	1	1
	May Ottó	2	2	3	2	2	3	2	2	3	1
	Molder Gyula	2	3	4	3	3	3	3	1	2	1
35	Mühlroth János	2	3	1	2	2	2	2	2	2	2
	Nedelkovics István	1	2	2	2	2	1	2	1	1	1
	Perger János tdjm.	1	2	3	1	1	1	2	1	2	1
	Posch Gábor tdjm.	1	2	2	1	2	1	2	1	2	1
	Rolf Aladár	1	2	3	3	2	2	3	2	2	2
40	Schäffer János	1	2	3	1	2	1	2	2	1	1
	Schedel Emil	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1
	Schenker János	3	2	3	3	2	2	2	2	1	1
	Schieszer Ferenc	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2
	Szüts György	2	2	2	2	2	1	2	2	1	1
45	Tikatsch Tibor	3	3	3	3	3	3	4	3	2	2
	Wohl György	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1
	Zboray László	1	2	2	2	2	1	2	1	1	1

Kimaradtak: Pákoszdy Károly ism., Udránszky Elemér.

Vizsgálatlanul maradt magántanuló: Palkovich Lajos.

Összesen: 50.

I. *B)* osztály.

OSZTÁLYFŐNÖK: ORBÁN GYULA.

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Számtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
	Adler Zsigmond ism.	3	3	3	4	3	3	4	3	1	2
	Árvay István	3	2	3	3	3	3	2	2	2	2
	Balogh János	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
	Baranyai Béla	1	1	2	1	2	2	2	2	2	1
5	Braun István	3	4	3	4	3	4	4	3	1	2
	Facskó János	2	3	4	3	3	2	3	3	2	1
	Fischer Frigyes	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1
	Fischer Izsó	3	4	3	4	3	3	3	2	3	2
	Franasovich Frigyes	2	3	3	3	3	4	3	2	2	1
10	Gelléri Miklós	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1
	Gromusz Pál	3	4	3	3	3	4	3	2	2	1
	Hangel Andor	1	3	2	2	2	2	2	2	2	1
	Hangel László ism.	1	2	3	2	2	2	2	2	2	2
	Hankó László	2	2	2	3	2	3	3	2	2	1
15	Hegedüs György	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Hitzinger Gyula	2	4	4	4	4	4	4	2	1	1
	Hitzinger József	2	2	3	3	2	3	3	1	1	1
	Hoffmann Pál	2	3	1	2	3	3	3	3	1	2
	Huhn Ferenc	3	3	3	2	3	3	3	2	m.	2
20	Huhn Márton	3	3	3	2	3	3	3	3	2	2
	Ifkovics László	3	4	4	—	3	—	4	3	3	2
	Illés Elemér	2	2	2	1	2	2	2	1	2	1
	Kaposi Sándor	1	2	1	3	2	3	2	2	2	1
	Kappel József	2	3	1	3	3	3	3	2	2	1
25	Kirchmajer Károly	3	3	3	2	3	3	3	2	3	2
	Kis Emil	3	4	4	4	3	4	4	2	2	2
	Kis Gyula	2	3	3	3	3	3	3	2	1	2

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Számtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
	Kohn Ferenc	3	4	3	3	3	3	3	2	2	2
	Kovartsik Lajos	2	2	2	3	3	3	3	3	3	1
30	Križanovič János	2	2	1	2	3	2	1	1	2	1
	Kronstein Ferenc	2	3	1	3	3	3	3	2	2	1
	László István	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2
	Lengyel István	2	2	1	3	3	2	2	1	2	1
	Lőrincz Ernő	3	3	3	4	3	3	3	3	2	2
35	Mandelik János ism.	3	3	3	3	3	4	3	3	1	1
	Mandelik Károly ism.	3	3	3	3	3	4	3	2	1	2
	Mikó Pál	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Molnár Tivadar	3	3	4	3	3	4	3	3	3	2
	Paulovits Gyula	2	3	3	2	3	3	2	1	2	1
40	Prindl Ödön	2	3	3	3	3	4	3	3	1	2
	Protzer Gyula	1	3	3	3	3	3	3	2	2	2
	Reinitz Béla	3	4	3	3	3	4	4	3	3	3
	Rónai Sándor	3	3	3	3	3	4	3	3	1	2
	Róny István	3	4	3	3	3	3	2	1	2	1
45	Rosenzweig Gyula	2	3	3	4	3	2	4	3	3	2
	Ruszina Vilmos	2	3	2	3	3	2	2	2	2	1
	Schaupner Nándor	2	2	3	2	3	3	2	2	3	1
	Schön Tibor	2	2	3	1	1	2	2	2	2	1
	Seer István	3	3	3	3	4	3	3	3	3	1
50	Sitz László	3	3	4	4	3	4	4	3	3	2
	Sugár István	2	3	3	3	3	2	2	2	3	1
	Szedlacsek József	2	3	2	4	3	3	3	3	2	2
	Sztinka Gyula	2	3	2	3	3	4	4	2	3	2
	Teichmann Ferenc	1	2	1	2	1	2	2	1	3	1
55	Türk Béla	3	3	3	2	2	3	3	2	1	2
	Viszkok János	2	3	3	3	3	3	2	1	2	1
	Wieser László	2	3	2	3	2	2	2	2	2	1
	Zerkovitz Fülöp	3	4	4	3	4	3	4	3	3	2

Kimaradtak: Hörnyéki Pál, Nagy Sándor.

Magántanulók: Fekete Gábor, Lichtmann László.

Összesen: 62.

II. *A)* osztály.

OSZTÁLYFŐNÖK: DR. KRESZNERICS KÁROLY.

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Számtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
	Árkay Bertalan	1	2	2	2	2	1	2	2	1	1
	Beck Ferenc	1	1	1	2	2	1	2	1	2	1
	Berger József	2	3	2	3	3	2	2	3	2	1
	Bydeskúty Aladár	2	3	3	3	3	3	4	3	2	2
5	Csepreghy Zoltán	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Dobrovszky János	2	3	4	3	3	3	3	3	2	2
	Donaberger Dezső	3	3	3	3	3	3	3	1	3	1
	Ehrlich Ottó	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Fényes Iván	1	1	3	2	1	2	2	2	1	1
10	Feuereisen Szilárd	1	1	2	2	2	2	2	2	m.	1
	Fischer György	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2
	Hacker Ferenc	2	2	3	3	3	3	3	2	2	1
	Hiesz János	3	3	3	3	3	3	4	3	1	1
	Holeczek Jenő	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2
15	Huszár Lajos	1	3	3	2	3	3	2	2	1	1
	Huszár Sándor	2	3	3	2	3	3	3	3	1	1
	Jakab Árpád	1	2	2	2	1	2	2	2	2	1
	Kardhordó Zoltán	2	3	3	2	2	2	1	2	2	1
	Kaufmann Oszkár	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2
20	Kaynár Elemér	1	2	2	2	2	1	2	2	2	1
	Kovács Gusztáv	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Lang Felix	2	2	2	2	2	1	2	2	1	1
	Ledermayer György	2	3	3	3	2	2	2	2	1	1
	Lózsi Károly	1	1	2	1	2	1	2	1	1	1

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Számtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
25	Lukács Andor	2	1	2	1	2	1	1	1	2	1
	Mártonfi Zoltán	1	2	3	3	2	3	2	1	1	1
	Miskey Lajos	2	2	3	3	2	3	2	3	1	1
	Mrazovics Ferenc	1	2	2	2	2	2	2	1	2	1
	Murarik Pál	3	4	3	4	3	4	4	3	2	2
30	Nemetschek Géza	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Oszoly Kálmán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Palágyi István	3	4	4	3	3	3	3	3	m.	2
	Popelka Endre	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Rehák Sándor	1	2	2	2	2	3	3	3	1	1
35	Rosenzweig Géza	1	3	2	2	2	1	3	2	2	1
	Roxin János	1	2	2	1	2	2	2	2	1	1
	Rustinszky János	3	3	3	3	3	3	4	3	1	1
	Schumy Felix	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Schwartz Lázár	1	3	4	3	3	2	3	3	2	1
40	Sebők József	1	2	1	2	3	2	1	1	2	1
	Silbermann László	1	2	2	2	2	1	2	2	2	1
	Stefunka József	1	4	4	4	3	3	3	3	m.	2
	Strauber József	2	3	1	2	3	3	2	2	2	1
	Szalféter Ede	2	3	2	3	2	3	3	2	3	1
45	Szőnyi Gyula	1	2	2	2	1	2	2	2	3	1
	Takáts István	1	2	1	2	2	1	2	2	1	1
	Tasch Emil	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Telkes Ferenc	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1
	Vimmer Béla	2	3	3	3	3	3	4	3	m.	1
50	Weisz Ödön	1	3	3	3	3	3	2	2	1	1
	Zsák Ottó	2	2	3	2	2	2	2	2	2	1

Magántanuló: Csöppüs Imre.

Összesen: 52.

II. *B)* osztály.

OSZTÁLYFŐNÖK: HENNYEY EMIL.

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Számtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
	Almási István	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Balkay László	1	2	3	3	2	2	1	1	2	1
	Basch Gyula	1	2	3	2	2	2	2	2	3	2
	Batáry Lajos	2	3	3	3	2	3	3	1	1	1
5	Batáry Pál	1	2	3	3	2	2	2	2	2	1
	Bruck Ferenc	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Budaházy Zoltán	1	2	3	3	2	2	2	2	2	1
	Csermák Károly	3	3	4	3	3	3	4	3	2	3
	Deák Ferenc	1	2	4	3	3	3	3	2	3	1
10	Fingenauer Béla	1	2	3	3	3	3	4	3	2	1
	Forster Károly	1	3	3	2	2	3	3	2	1	2
	Földes Dezső	1	1	1	2	2	1	2	2	1	1
	Georgievics Sándor	2	3	3	3	3	4	4	2	2	1
	Gerőfi György	1	1	1	2	3	2	2	2	2	1
15	Görbicz Gyula	3	3	3	4	3	4	3	3	2	1
	Görgey Zoltán	2	2	3	1	1	2	3	3	1	1
	Halász Károly	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Hegedüs Géza	3	3	4	3	3	4	4	3	1	2
	Herqui Frigyes	2	3	2	3	2	2	3	2	2	1
20	Hitzinger Dénes	1	3	2	3	3	3	3	2	1	1
	Hronek József	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2
	Jakobi Lajos	1	3	3	3	3	3	3	1	2	2
	Kalmár Nándor	3	3	3	3	3	3	3	1	2	1
	Kappel Rezső	1	3	3	3	3	2	3	1	2	1

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Természetrajz	Számtan	Rajzoló geometria	Szépírás	Testgyakorlás	Magaviselet
25	Katona Dezső	1	1	2	2	2	2	2	2	m	1
	Klaber Dezső	1	3	2	3	2	3	3	2	2	1
	Kollár Dénes	1	1	1	2	3	2	2	2	2	1
	Kont Ipoly	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1
	Korein József	3	3	4	4	4	4	4	3	1	2
30	Köhler Miklós	2	3	4	3	2	3	3	3	2	1
	Kunz Ferenc	2	2	2	3	2	3	3	2	1	2
	Littke Jenő	vizsgálatlan									
	Martinidesz Béla	2	2	2	3	2	2	2	2	2	1
	Mayer László	2	1	2	2	2	3	3	3	2	2
35	Meitner László ism.	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Mészáros Pál	3	4	4	4	4	4	4	2	2	1
	Opprecht Nándor	2	2	3	2	2	3	2	3	1	1
	Palluch Gyula	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3
	Pikler József	1	1	2	2	2	2	1	3	m	1
40	Polóny Imre	1	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Renkey Gyula	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Réti Jenő	2	4	3	3	3	3	3	2	2	1
	Reuss László	2	2	2	2	3	2	2	2	1	1
	Rónai Ernő	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
45	Rosenberg Gusztáv	2	3	3	3	3	4	3	2	1	1
	Schmid Mihály	1	2	1	2	2	2	3	2	1	1
	Szászy István	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1

Kimaradtak: Fischer Kálmán, Klinszky Gyula, Privorszky Károly.

Magántanuló: Jovánovics Borivoj.

Összesen: 51.

III. *A)* osztály.

OSZTÁLYFŐNÖK: HORVÁTH ELEMÉR.

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történet	Földrajz	Természettan	Mathematika	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet
	Ádám József	2	2	3	3	2	1	2	3	3	2	1	2
	Balogh István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Bárdos Jenő	1	1	2	1	2	1	2	2	2	3	2	1
	Bayer Jenő ism.	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	2	2
5	Blau Imre	1	2	3	2	1	1	2	2	2	2	1	1
	Boros Ádám	1	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	1
	Buday Gyula	1	3	2	3	1	1	2	2	3	2	1	2
	Csáki Keresztély	1	2	2	4	1	2	2	3	2	2	1	1
	Czibulka Aurél	2	2	3	3	2	1	2	3	2	3	2	1
10	Dögl Jenő	2	3	2	3	3	2	2	3	2	2	1	1
	Faczuna Pál	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Fekete György	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
	Friedl Jenő	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	1
	Fridrich Aladár	2	2	2	3	1	1	2	2	2	2	1	1
15	Gál Ferenc	3	3	3	3	3	2	2	3	3	3	1	2
	Georgievics Miklós	3	3	3	3	1	2	3	3	3	2	1	2
	Gráfi Károly	3	3	2	3	3	3	2	3	3	3	3	1
	Hahn Ede	2	3	3	3	2	1	3	3	2	2	3	1
	Hochholtzer Miklós	2	4	4	4	3	3	2	4	3	3	2	1
20	Hocz Kálmán	2	3	3	2	3	3	2	3	3	2	1	2
	Horváth Tivadar	2	3	4	3	2	2	2	3	3	2	2	1
	Kárász László	1	3	2	1	2	2	2	2	2	2	3	1
	Kidál Vilmos ism.	2	3	3	3	2	2	2	3	3	2	1	2
	Kollár Gyula	1	1	3	1	1	1	1	2	2	1	1	1

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történet	Földrajz	Természettan	Mathematika	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet
25	Konok Péter	1	2	3	2	1	1	1	2	2	1	2	1
	Kövesi László	3	3	3	2	3	3	3	3	3	1	1	2
	Láng Frigyes	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
	Máder Pál	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Mannas István	1	2	3	3	2	2	3	3	2	2	m	1
30	Mártonfi István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Mayer István	2	2	1	3	1	1	1	2	2	1	2	1
	Miszler Jenő	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	m	1
	Reinbrecht Mihály	3	3	3	4	3	3	2	3	3	3	2	1
	Reisinger Ágoston	3	3	4	3	2	2	2	3	3	3	m	2
35	Reuss Endre	2	1	1	1	2	1	2	1	1	2	1	2
	Schäffer Miksa	2	3	2	2	1	1	2	2	2	2	2	1
	Schreyer Géza	3	3	3	3	2	3	2	3	2	2	1	2
	Singer Kurt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	m	1
	Somody Pál	3	3	4	3	2	3	3	3	3	3	1	2
40	Szabó József	2	3	3	2	3	3	2	2	2	1	1	1
	Szlávik Tibor ism.	3	3	4	3	4	4	3	4	3	3	1	2
	Szücs Árpád	1	2	4	3	1	2	2	3	3	3	1	2
	Tiringer István	3	3	4	3	2	2	3	3	3	3	2	1
	Tischler Emil	2	3	2	3	2	2	2	3	3	2	1	1
45	Valentin István	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	1	1
	Weiss Arnold	1	2	1	1	2	1	2	2	3	3	2	2
	Weisz Mózes ism.	2	3	4	3	3	3	3	3	3	3	2	2

Kimaradtak: Grandits Gyula, Krausz Zsigmond, Schwarz Ferenc.

Magántanulók: Haas László, Klein Lajos, Pakot Géza.

Összesen: 53.

III. *B)* osztály.

OSZTÁLYFŐNÖK: KOVÁLIK JÁNOS.

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történet	Földrajz	Természettan	Mathematika	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet
	Angyal Alfréd	1	3	1	3	2	3	2	3	2	2	1	2
	Baumfeld Dezső	3	4	3	4	3	3	3	3	3	3	2	2
	Bekker Ákos	3	4	3	3	3	3	2	4	3	3	2	2
	Branauer Róbert ism.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
5	Cserháti Sándor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Csima László	1	2	2	1	2	2	2	2	2	1	1	1
	Delkin Guidó	3	3	3	3	2	3	2	4	3	4	2	2
	Durst Rezső	2	3	2	2	3	3	3	2	3	3	1	1
	Erlinger Valter	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	3	1
10	Filip Alfréd	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	1	2
	Flory Ottó	2	3	2	1	2	3	2	2	2	1	2	1
	Fuchs Frigyes	2	3	2	2	3	1	3	3	2	2	2	2
	Gáll Ede	2	2	1	3	2	3	3	4	3	2	1	2
	Haltenberger Tibor	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
15	Holló Aurél	1	2	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1
	Homola Lajos	2	3	3	2	3	2	2	2	2	2	1	1
	Kliment István	2	2	2	2	1	2	2	3	2	2	1	1
	Kollár Sándor	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	2	1
	Kövér Lajos	2	3	3	3	2	3	2	3	3	3	1	2
20	Kviatkofsky Vilmos	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Linzbauer Ferenc	3	3	3	4	3	4	3	3	3	3	1	2
	Mader Miklós	2	3	3	2	2	2	2	3	3	3	2	1
	Németh László	1	2	2	1	2	1	2	2	2	1	2	1
	Pintér Viktor	2	3	3	3	3	2	2	3	2	3	2	1
25	Pusztai József	2	2	2	2	2	3	2	3	2	2	1	1

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történet	Földrajz	Természettan	Mathematika	Rajzoló és ábrázoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet
	Reidner Oszkár	1	1	1	2	1	1	2	2	2	1	2	1
	Reischl Ferenc	1	2	1	1	2	1	2	2	2	2	3	1
	Ries Géza	1	2	2	3	2	2	2	2	2	2	1	1
	Scharf Aladár	3	3	3	3	3	4	3	4	3	3	3	1
30	Schien Ferenc ism.	3	4	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2
	Schlesinger Egon	1	1	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1
	Schwabl Béla	3	4	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2
	Sebők Vilmos	4	3	3	4	3	4	3	4	4	3	1	2
	Sehr József	3	4	3	4	3	4	3	4	3	3	1	1
35	Spányi Ernő	2	3	3	3	2	2	3	3	3	3	2	2
	Szalóki Zoltán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Vancsura László	2	3	3	3	3	1	2	3	3	3	1	1
	Waller Richard	1	1	1	2	1	2	2	2	2	1	3	1
	Weiss Oszkár	2	2	3	3	2	2	2	3	3	2	1	1
40	Zelenka Lajos	1	2	3	2	2	2	2	3	3	2	2	1

Kimaradtak: Privorszky Dezső, Sitz Ferenc.
Magántanulók: Gál Olivér, Kürti Géza.
Meghalt: Richtárszky József.

Összesen: 45.

IV. *A)* osztály.

OSZTÁLYFŐNÖK: DR. KOCZOGH ANDRÁS.

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történet	Természettan	Mathematika	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet
	Adler Pál	3	3	3	3	3	4	3	3	3	2	1
	Bajkay Pál	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Benedek Róbert	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1
	Burnáty István	1	3	2	2	3	3	3	3	3	1	1
5	Csizmazia László	3	2	4	1	2	3	3	3	3	2	2
	Czeiner László	1	1	2	3	2	3	3	2	3	2	1
	Fekete Sándor	1	2	3	1	2	1	2	2	3	1	1
	Fenyvesi Zoltán	2	1	2	1	1	2	1	1	1	2	1
	Fischle János	2	2	3	3	3	2	3	2	2	1	1
10	Goldberger Ödön	1	2	3	3	2	3	3	3	1	1	1
	Haas László	3	3	3	4	3	4	3	3	3	3	1
	Hofbauer Rezső	2	2	3	3	3	4	3	3	1	2	1
	Horváth Béla	2	2	2	2	2	3	3	3	3	m	1
	Horváth Károly	1	2	3	3	2	3	3	2	1	2	1
15	Hudeczek József	3	3	1	1	3	3	3	3	1	3	2
	Imrek Kálmán	2	3	3	3	2	3	3	3	3	1	1
	Józsa György	3	3	4	4	3	3	4	4	3	2	1
	Klein Lajos	3	1	4	1	1	2	1	3	3	2	2
	Kliment Emánuel	2	2	1	3	2	2	3	2	1	1	1
20	Klinszky Ferenc	3	3	3	2	3	3	3	3	3	1	1
	Kovács Antal	1	1	2	3	1	3	3	3	2	2	1
	König József	2	3	3	2	2	3	3	3	3	2	1
	Krachenfelser Vilmos	1	1	2	1	1	2	2	1	1	1	1
	Lazetzky Rezső	3	3	2	4	3	3	3	3	1	1	1

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történet	Természettan	Mathematika	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet
25	Lehel Andor	2	3	2	2	3	3	3	3	1	2	1
	Lózsi Hugó	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Maschauser László	1	1	2	1	1	3	2	2	2	2	1
	Merzlanovich János	2	3	2	3	3	4	3	3	3	1	1
	Nagy Imre	3	3	3	3	3	3	4	4	2	1	2
30	Opprecht Károly	2	2	3	3	2	2	2	2	3	1	1
	Péczely Géza	2	2	2	3	2	3	2	3	2	1	1
	Steller Sándor	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
	Szijarszky János	3	3	3	4	3	3	4	4	3	1	1
	Weisz Gyula	1	2	3	2	2	3	3	2	2	2	1

Kimaradtak: Granditsch Ödön, Gruber Ernő.

Összesen: 36.

IV. *B)* osztály.

OSZTÁLYFŐNÖK: HOMONNAI IMRE.

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történet	Természettan	Mathematika	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet
	Aich Hubert	2	3	3	3	3	3	3	2	1	3	1
	Balog György	3	3	4	3	3	3	2	1	2	1	1
	Bán Lajos	1	3	3	2	3	2	3	3	3	2	1
	Bászler Béla	1	3	3	3	2	2	2	2	2	1	1
5	Beck Ferenc	2	3	2	3	2	3	3	3	2	2	1
	Beranek Ferenc	1	3	3	3	3	3	4	3	3	1	1
	Bokodi Gyula	2	2	3	3	3	2	2	3	2	2	1
	Borsos Béla	1	3	4	3	3	2	2	2	2	1	2
	Bozzay Jenő	2	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1
10	Búcz Béla	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Csermák Sándor	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2
	Eschenbach Ernő	3	3	4	4	3	5	3	3	3	2	1
	Farkas Imre	3	2	3	3	3	2	3	3	3	1	1
	Földes Hugó	1	3	3	3	3	3	4	3	3	1	1
15	Friedl István ism.	vizsgálatlan										
	Fuchs György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Gebhardt Gyula	1	2	2	2	1	2	1	2	2	1	1
	Grabits Kornél	3	3	3	4	3	3	4	4	2	2	2
	Hankó Gyula	2	1	1	2	2	3	3	2	2	2	1
20	Hiesz Sándor	2	3	3	3	3	3	4	3	2	2	1
	Jancsó Ferenc	2	3	3	3	3	2	3	2	2	2	1
	Kirch Rudolf	2	3	2	3	3	2	3	3	3	2	1
	Krén Ferenc	1	3	2	3	2	2	2	2	1	1	1
	Kutassy József	1	2	2	3	1	2	1	2	2	1	1

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történet	Természettan	Mathematika	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet
25	Kuzmann András	1	1	1	2	1	2	2	1	1	1	2
	Kuzmann Győző	2	1	1	2	1	2	3	2	1	1	1
	Mlaker György	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
	Nemetschek Béla	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Neuschlosz Ernő	3	3	3	3	2	3	2	3	3	2	2
30	Nussbaum László	3	3	3	4	3	3	4	4	3	1	3
	Osoha László	1	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1
	Politzer Ferenc	1	3	3	4	3	3	3	3	3	2	1
	Stern László	2	2	2	3	1	1	1	1	2	2	1
	Teleki Ernő	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	1
35	Teutsch Hermann	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	1
	Tiedemann Sándor	2	3	2	3	3	3	2	3	3	2	1
	Vajda Jenő	2	2	2	2	2	3	2	2	2	1	1
	Várady József	2	2	2	4	3	3	2	2	1	1	1
	Várady László	3	2	2	3	2	3	3	2	1	2	1
40	Witt Lajos	2	2	3	3	2	3	4	4	3	1	2
	Zecher László	2	3	4	3	3	3	3	2	1	1	1

Kimaradt: Sitz Géza, Sitz Károly.

Magántanuló: Gróf Zichy Endre.

Összesen: 44.

V. osztály.

OSZTÁLYFŐNÖK: DR. GEDEON GYULA.

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történet	Természetrajz	Vegy- és ásványtan	Matematika	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet
	Berger Ferenc	3	3	3	3	3	2	3	3	2	2	1
	Betz Jenő	3	3	2	2	3	2	2	3	2	2	1
	Bojár Pál	3	2	2	2	2	3	2	3	2	2	2
	Cserhalmi György	1	3	3	3	2	2	2	3	2	1	1
5	Czencz István	3	3	3	3	4	3	3	3	3	2	2
	Englerth Gusztáv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Erdélyi Alajos	2	3	3	2	2	3	2	3	3	2	1
	Faragó János	2	3	3	3	3	3	2	3	3	2	1
	Fodor Sándor	2	2	2	2	2	3	3	3	3	2	1
10	Friml Miklós	2	3	1	2	3	2	2	2	3	1	1
	Frühauf István	1	3	3	2	2	3	2	1	2	2	1
	Gedenk Emil	3	3	1	3	4	3	3	3	3	1	2
	Hegedüs Aladár	3	3	3	3	2	3	2	3	3	1	2
	Heiling Elemér	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1
15	Hercz Miksa	2	2	2	3	3	2	3	2	3	2	2
	Hiesz Géza	3	3	2	4	3	2	3	3	2	1	1
	Hochholtzer Rezső	2	3	2	3	4	3	2	4	3	1	2
	Hofbauer Ottó	2	3	2	2	2	3	2	3	1	m	1
	Höfle Mátyás	2	1	1	1	1	2	2	3	3	2	1
20	Hönigh Géza	1	2	1	1	1	2	2	2	2	1	1
	Kail Géza	1	2	2	3	2	3	2	2	3	1	1
	Kálmán József	3	3	3	2	4	4	3	3	3	1	2
	Kopáchy László	2	2	3	3	3	3	2	3	1	m	1
	Kovachich Jenő	2	2	3	3	2	3	2	3	1	1	1

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történet	Természetrajz	Vegy- és ásványtan	Mathematika	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet
25	Križanec Károly ism.	2	2	2	3	1	3	3	3	2	1	1
	Ladányi Gyula	2	3	3	3	3	2	2	2	2	1	1
	Lengváry István	1	2	1	1	1	2	2	2	2	1	1
	Lukas Vilmos	3	3	2	4	3	2	3	3	3	m	2
	Mettelka Ernő	3	4	2	4	3	3	3	3	2	3	1
30	Molnár László ism.	2	3	4	4	2	3	3	3	2	1	1
	Molnár László	2	1	2	3	2	1	2	2	1	1	2
	Morell László ism.	3	3	2	3	3	2	3	3	3	3	2
	Murarik Kálmán	2	3	2	3	3	2	2	3	3	2	2
	Neubrand Béla	3	3	2	2	1	3	2	3	2	1	1
35	Novotny Gábor	2	3	3	3	2	3	3	3	2	1	2
	Pelle János	1	2	3	3	1	2	2	3	2	1	1
	Pikler János	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	1
	Posch József	2	3	2	4	4	3	2	3	3	1	1
	Reimann Richárd ism.	3	3	2	3	3	3	2	3	2	1	1
40	Riedl Alfonz	1	2	2	3	2	3	2	3	2	1	1
	Schmidt Géza	3	2	4	4	3	3	3	3	2	1	2
	Schnablegger Ferenc	2	3	2	1	1	3	2	3	2	1	1
	Szente Tibor	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Táncos Béla	2	2	3	3	2	2	2	3	2	1	1
45	Türk Andor	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
	Udvarhelyi Vilmos	1	3	2	3	1	2	2	3	3	2	1
	Vengriczky Gyula	2	3	3	3	2	1	2	3	1	2	1
	Wukschitz Frigyes	3	3	3	4	3	3	3	3	3	2	2
	Zárda Gyula	vizsgálatlan										

Kimaradt: Illés Mihály.

Összesen: 50.

VI. osztály.

OSZTÁLYFŐNÖK: GAGYHY DÉNES.

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történet	Természetrajz	Vegy- és ásványtan	Mathematika	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet
	Alm Gyula	2	2	3	2	3	2	2	2	3	3	1	3
	Braun Jenő	1	1	2	2	2	2	2	3	3	3	1	1
	Cortez Alfréd	1	1	1	2	1	1	2	2	1	2	1	1
	Czéh József	1	1	2	2	1	2	2	2	2	3	2	1
5	Fejér Gyula	1	1	2	1	1	1	1	1	2	2	1	1
	Fuchs Ferenc ism.	2	3	2	2	3	3	3	3	2	3	m.	2
	Gillemot Ernő	1	2	2	3	2	2	2	2	2	2	m.	1
	Hegedüs Péter	1	3	8	4	3	2	2	3	3	3	1	1
	Hanke Henrik	2	3	1	1	2	3	3	3	3	3	m	1
10	Horváth Gyula	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	1	2
	Horváth László	1	1	2	1	1	2	2	2	2	2	1	1
	Jilek Antal	3	3	3	4	3	3	2	3	3	3	1	2
	Kertész Árpád	1	1	1	1	2	2	2	2	1	2	1	2
	Kirchmann Árpád	2	3	3	3	3	2	2	2	2	3	1	1
15	Kis Rikárd	3	3	2	2	2	3	2	2	2	2	3	2
	Klár Dezső	3	2	3	3	2	3	3	3	2	3	3	2
	Kovács Lóránt	2	2	3	2	2	2	2	3	3	1	1	1
	Köhler Géza	1	2	3	3	2	3	2	2	3	3	2	1
	Kristyory Lehel	vizsgálatlan											
20	Langer Frigyes	3	3	3	4	3	2	3	3	3	3	2	2
	Máder László	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
	Max György	1	3	2	2	3	3	2	3	3	3	1	2
	Méri István	vizsgálatlan											
	Nemetschek Nándor	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	1	1

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történet	Természetrajz	Vegy- és ásványtan	Mathematika	Rajzoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet
25	Philipp Ferenc	2	1	1	2	2	2	2	1	1	2	2	1
	Ramaseder Béla	2	2	3	3	3	2	2	3	2	2	2	1
	Reisinger Károly	2	3	3	4	3	3	3	3	3	3	1	1
	Rothauszky József	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Schwabl Rezső	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	1	1
30	Schwarcz Gyula	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Smák István	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Soltész István	1	1	2	1	2	2	2	2	2	2	1	1
	Som Imre	3	3	3	4	3	3	3	4	3	3	1	1
	Soulavy Károly	2	3	2	3	3	2	3	3	3	3	3	1
35	Takács István	2	2	3	2	3	3	3	4	3	3	3	2
	Varga László	1	1	2	2	1	2	2	2	1	2	1	1
	Vuits Fedor	1	2	2	3	2	2	2	3	3	3	1	1
	Weichherz József	1	2	2	2	1	1	1	2	2	2	1	1

Kimaradtak: Virágh Gábor, Wiegandt Károly

Magántanulók: Opprecht József, Seibriger Emil.

Összesen: 42.

VII. osztály.

OSZTÁLYFŐNÖK: DR. BÜRNER SÁNDOR.

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történet	Vegy- és ásványtan	Természettan	Mathematika	Ábrázoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet
	Beke Ferenc	2	2	1	2	1	1	2	2	1	1	2	1
	Bekič Sándor	1	3	3	3	2	3	3	3	3	3	m	1
	Berta-Magó István	3	3	4	3	2	2	2	3	3	2	1	1
	Csanádi Sándor	3	4	4	4	3	3	3	4	3	2	3	2
5	Fröhlich Árpád	1	3	3	3	1	2	3	3	3	2	2	1
	Gaizler Béla	3	3	2	2	1	2	3	2	2	3	1	1
	Gáll Henrik	1	2	2	2	1	2	2	2	1	2	2	2
	Gáspár Jenő	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2
	Hastsek Antal	2	3	2	3	1	2	3	3	3	1	2	1
10	Hauer László	2	3	4	3	1	2	3	3	3	3	2	1
	Hiesz Imre	2	3	2	2	2	2	3	3	3	2	m	1
	Horchler Henrik	1	2	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1
	Kirchmayer László	1	2	3	3	1	2	2	3	3	2	1	1
	Kollár Kálmán	1	1	2	2	1	2	1	1	1	2	1	2
15	Kovachich Károly	2	3	3	3	2	2	2	3	3	2	2	1
	Massek Lajos	3	3	3	3	1	2	3	3	3	2	2	1
	Mettelka Oszkár	1	3	2	3	2	2	2	3	3	1	2	1
	Möller István	1	3	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1
	Nádai Jenő	2	3	3	3	3	3	2	3	3	2	1	1
20	Ormai Jenő	3	4	4	4	3	3	3	3	2	2	2	2
	Paál Zoltán	3	4	3	3	3	2	3	3	3	3	2	2
	Poldrugáts Jenő	1	3	1	2	2	1	2	2	2	2	2	1
	Preysz Gusztáv	3	4	3	3	3	2	3	3	3	3	1	2
	Preysz Gyula	2	3	3	3	3	2	3	3	3	2	m	2

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történet	Vegy- és ásványtan	Természettan	Matematika	Ábrázoló geometria	Szabadkézi rajz	Testgyakorlás	Magaviselet
25	Reisner Oszkár	2	3	3	3	2	2	3	3	3	3	2	2
	Répássy Lajos	2	3	3	2	2	2	3	3	3	3	1	2
	Riva József	3	4	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2
	Röper János	1	3	3	2	1	2	3	2	3	3	1	1
	Schober Ferenc	2	4	3	3	2	2	3	3	3	3	1	2
30	Schober János ism.	3	3	2	3	2	2	2	3	3	3	1	2
	Seitz Kázmér	3	4	3	3	3	2	3	3	3	2	m	2
	Steinhausz Tibor	2	2	1	2	1	2	2	2	3	3	m	1
	Toegel Henrik	3	4	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
	Vámos Zsigmond	3	4	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2
35	Vendl Miklós	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1
	Weichherz Ferenc	1	2	1	2	1	1	2	2	3	2	1	1

Kimaradtak: Blosz Ede, Martiny Miklós, Wallenburger Gusztáv.

Magántanulók: Bisi Gyula, Jánoska Árpád, Sevcsik István, Zobb Péter.

Összesen: 43.

VIII. osztály.

OSZTÁLYFŐNÖK: BENDA JENŐ.

	A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történet	Természettan	Mathematika	Ábrázoló geometria	Szabadkézi rajz	Philos. propaedeutika	Testgyakorlás	Magaviselet
	Balog Lajos	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	1	1
	Baruch Nándor	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1
	Bucsek Károly	2	3	3	3	2	2	3	3	3	2	m	1
	Chilik Jenő	2	3	2	3	3	2	2	2	2	2	1	1
5	Emmer József	2	3	2	3	3	2	2	2	3	1	1	1
	Fodor Ignác	1	2	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1
	Huszka László	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1	1
	Kéri Aladár	1	2	2	2	1	2	1	1	2	1	m	1
	Klement Károly	1	2	2	1	2	2	2	1	2	1	m	1
10	Kovács György	2	4	3	4	4	3	3	3	3	3	2	2
	Križanec Kálmán	1	3	3	3	3	2	3	3	2	2	1	1
	Lovászy László	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
	Lueff Ferenc	1	3	2	3	2	1	3	3	2	2	1	1
	Nikić Tivadar	1	3	1	3	3	3	3	3	3	3	m	1
15	Pirkhoffer Gyula	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1
	Pongrácz György	1	3	1	3	2	2	2	2	2	1	1	1
	Rosenberg Géza	2	4	3	4	3	3	3	3	2	3	1	1
	Schulhof Ödön	1	2	1	3	1	1	1	1	2	1	1	1
	Sebők Győző	2	2	2	2	1	2	2	2	3	1	1	1
20	Sevcsik István	1	3	3	4	3	2	3	3	3	3	1	1
	Steiner Jenő	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
	Szabó Pál	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2	m	1

A tanuló neve	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történet	Természettan	Mathematika	Ábrázoló geometria	Szabadkézi rajz	Philos. propaedeutika	Testgyakorlás	Magaviselet
Szávits István	1	2	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1
Széman Pál	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1	m	1
25 Szűts Pál	2	3	3	3	3	2	2	2	2	2	1	1
Turcsán Ernő	1	2	3	2	2	2	2	2	3	2	1	1
Véssey László	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	m	1

Magántanulók: Faludy Károly, Jänisch Béla, Lineberger József, Sebes Pál, Zollschau Ede.

Vizsgálatlan maradt magántanuló: Madéle János.

Összesen: 33.

Rendkivüli tantárgyak.

A tanuló neve	Osztály, amelybe jár	Előmenetele	A tanuló neve	Osztály, amelybe jár	Előmenetele
Latin nyelv.					
I. évfolyam.			Takács István . .	VI.	3
			Varga László . .	„	3
Czencz István . .	V.	2	Weichherz József	„	1
Faragó János . .	„	3			
Friml Miklos . .	„	2			
Hegedüs Aladár .	„	1	III. évfolyam.		
5 Heiling Elemér .	„	1			
Hochholtzer Rezső	„	3	Hauer László . .	VII.	2
Ladányi Gyula .	„	3	Nádai Jenő . . .	„	3
Murarik Kálmán .	„	2	Poldrugats Jenő .	„	2
Pikler János . .	„	2	Reisner Oszkár .	„	2
10 Schnablegger Ferenc	„	1	5 Steinhausz Tibor .	„	3
Tánczos Béla . .	„	3	Vámos Zsigmond	„	4
Udvarhelyi Vilmos	„	2	Vendl Miklós . .	„	1
			Weichherz Ferenc	„	2
II. évfolyam.					
			IV. évfolyam.		
Fuchs Ferenc . .	VI.	2			
Hegedüs Péter ..	„	*	Fodor Ignác . .	VIII.	1
Horváth László .	„	2	Kéri Aladár . . .	„	1
Klár Dezső . . .	„	3	Klement Károly .	„	2
5 Ramaseder Béla .	„	2	Schulhof Ödön .	„	2
			5 Szabó Pál . . .	„	2
* Vizsgálatlan maradt.			Széman Pál . . .	„	1

	A tanuló neve	Osztály, amelybe jár	Előmenetele		A tanuló neve	Osztály, amelybe jár	Előmenetele
	Egészségtan.						
	Beke Ferenc . .	VII.	1	20	Balog Lajos . . .	VIII.	1
	Berta Magó . . .	„	1		Baruch Kázmér .	„	1
	Fröhlich Árpád .	„	1		Bucsek Károly .	„	1
	Gaizler Béla . .	„	1		Chilik Jenő . . .	„	1
5	Gáll Henrik . . .	„	1		Emmer József . .	„	1
	Hauer László . .	„	1	25	Huszka László .	„	1
	Hiesz Imre . . .	„	1		Kovács György .	„	1
	Horchler Henrik .	„	1		Krizauer Kálmán .	„	1
	Kirchmayer László	„	1		Lovászy László .	„	1
10	Kollár Kálmán . .	„	1		Nikic Tivadar . .	„	1
	Mettelka Oszkár .	„	1	30	Pirkhoffer Gyula .	„	1
	Möller István . .	„	1		Sebők Győző . .	„	1
	Répássy Lajos . .	„	1		Steiner Jenő . .	„	1
	Riva József . . .	„	1		Szávits István . .	„	1
15	Röper János . .	„	1		Szüts Pál	„	1
	Schober Ferenc .	„	1	35	Turcsán Ernő . .	„	1
	Seitz Kázmér . .	„	1		Véssey László .	„	1
	Vámos Zsigmond	„	1		Rosenberg Géza .	„	1
	Weichherz Ferenc	„	1				
	Mintázás.						
	Reuss László . .	II.	2	20	Klinszky Ferenc .	IV.	1
	Reuss Endre . .	III.	3		Zeher László . .	„	1
	Mártonfi István .	„	2		Bászler Béla . .	„	1
	Hoiz Kálmán . .	„	2		Krén Ferenc . .	„	1
5	Tischler Emil . .	„	2		Borsos Béla kim.	„	—
	Szabó József . .	„	1	25	Bán Lajos . . .	„	3
	Horváth Tivadar .	„	2		Stern László kim.	„	—
	Kárász László . .	„	2		Murarik Kálmán kim.	V.	—
	Reinbrecht Mihály	„	2		Posch József . .	„	1
10	Somody Pál . .	„	2		Hiesz Géza . . .	„	1
	Láng Frigyes . .	„	2	30	Frühauf István kim.	„	—
	Kidál Vilmos . .	„	2		Hochholzer Rezső kim.	„	—
	Mader Miklós . .	„	2		Klár Dezső . . .	VI.	3
	Vancsura László .	„	2		Méri István . . .	„	3
15	Filip Alfréd kim. .	„	—		Mettelka Oszkár .	VII.	1
	Fenyvesi Zoltán .	IV.	2	35	Berta-Magó István	„	1
	Horváth Károly .	„	2		Vámos Zsigmond kim.	„	—
	Lasetzky Rezső .	„	1		Martiny Miklós kim.	„	—
	Merszlanovich J. .	„	2		Huszka László	VIII.	1

	A tanuló neve	Osztály, amelybe jár	Előmenetele		A tanuló neve	Osztály, amelybe jár	Előmenetele
	Mű- és szépírás.						
	Hocz Kálmán . .	III. A)	1		Schien Ferenc .	III. B)	2
	Reinbrecht Mihály	„	2		Sebők Vilmos . .	„	2
	Reisinger Ágoston	„	2		Vancsura László .	„	3
	Cserháti Sándor .	III. B)	1	20	Aich Hubert . .	IV. B)	2
5	Delkin Guidó . .	„	3		Beranek Ferenc .	„	2
	Filip Alfréd . . .	„	3		Bokody Gyula . .	„	1
	Gál Ede	„	1		Borsos Béla . . .	„	1
	Haltenberger Tibor	„	2		Eschenbach Ernő	„	3
	Homola Lajos . .	„	2	25	Farkas Imre . . .	„	2
10	Kollár Sándor . .	„	1		Dancsó Ferenc .	„	2
	Kviatkofsky Vilmos	„	1		Mlaker György .	„	2
	Linzbauer Ferenc	„	3		Teutsch Hermann	„	2
	Németh László .	„	1		Tiedemann Sándor	„	1
	Pintér Viktor . .	„	2	30	Osoha László . .	„	1
15	Ries Géza . . .	„	2		Cortez Alfréd . .	VI.	1
	Scharf Aladár . .	„	3		Kirchmann Árpád	„	1
	Műének.						
	Bogsch István . .	I. A)	1		Schedel Emil . .	„	1
	Csapó Rezső . .	„	2		Schenker János .	„	1
	Cserna Sándor . .	„	2		Schisser Ferenc .	„	2
	Csima Béla . . .	„	1		Zboray László . .	„	1
5	Dorschner Róbert	„	1	20	Braun István . .	I. B)	1
	Dziki Ervin . . .	„	1		Grómusz Pál . .	„	1
	Egei István . . .	„	1		Hegedűs György .	„	1
	Hidvégi Géza . .	„	3		Ifkovits László . .	„	1
	Jancsó Vilmos . .	„	2		Kappel József . .	„	1
10	Jáonigi Alfréd . .	„	1	25	Kaposi Sándor . .	„	1
	Kaffka Albert . .	„	1		Kis Emil	„	2
	Kaffka Gusztáv .	„	1		Kis Gyula . . .	„	3
	Kis Kovács Árpád	„	1		Kovarcsik Lajos .	„	2
	Lantos Iván . . .	„	1		Mandelik János .	„	2
15	Lengyel József . .	„	1	30	Mandelik Károly .	„	1

	A tanuló neve	Osztály, amelybe jár	Előmenetele		A tanuló neve	Osztály, amelybe jár	Előmenetele
					Műének.		
	Paulovics Gyula .	„	2		Halász Károly . .	„	1
	Prindl Ödön . .	„	3		Hronek József . .	„	1
	Reinitz Béla . . .	„	2		Jakobi Lajos . . .	„	1
	Rónai Sándor . .	„	1		Kalmár Nándor .	II. B)	1
35	Rosenzweig Gyula	I. B)	1	70	Kláber Dezső . .	„	2
	Schaupner Nándor	„	1		Korein József . .	„	2
	Szeer István . . .	„	2		Kuncz Ferenc . .	„	1
	Sitz László . . .	„	2		Martinidesz Béla .	„	1
	Szedlacsek József .	„	1		Mészáros Pál . .	„	1
40	Wieser László . .	„	2	75	Réti Jenő	„	1
	Balogh János . .	„	1		Rosenberg Gusztáv	„	1
	Árkai Bertalan . .	II. A)	1		Schmidt Mihály .	„	1
	Berger József . .	„	2		Giorgievics Miklós	III. A)	1
	Dobrowszky János	„	2		Hahn Ede	„	2
45	Fischer György .	„	2	80	Horváth Tivadar .	„	1
	Hisz János . . .	„	2		Manás István . .	„	1
	Jakab Árpád . . .	„	1		Csima László . .	III. B)	1
	Kovács Gusztáv .	„	1		Delkin Guidó . .	„	2
	Láng Félix . . .	„	1		Filip Alfréd . . .	„	2
50	Lédermajer György	„	1	85	Máder Miklós . .	III. B)	1
	Lózsi Károly . .	„	1		Ries Géza . . .	„	1
	Mártonfi Zoltán .	„	1		Scharf Aladár . .	„	2
	Mrazovics Ferenc .	„	1		Józsa György . .	IV. A)	1
	Murárik Pál . . .	„	2		Lehel Andor . .	„	3
55	Popelka Endre . .	„	2	90	Maschauser László	„	1
	Schumi Félix . .	„	1		Bászler Béla . .	IV. B)	2
	Sebők József . .	„	1		Bokodi Gyula . .	„	1
	Silbermann László	„	1		Borsos Béla . .	„	1
	Weisz Ödön . . .	„	2		Butz Béla . . .	„	2
60	Almásy István . .	II. B)	1	95	Farkas Imre . .	„	1
	Deák Ferenc . .	„	1		Fuchs György .	„	1
	Fingenauer Béla .	„	1		Hisz Sándor . .	„	1
	Forszter Károly .	„	1		Teutsch Hermann	„	1
	Georgievics Sándor	„	1		Váradi József . .	„	1
65	Görbitz Gyula . .	„	1	100	Váradi László .	„	1

A tanuló neve	Osztály, amelybe jár	Előmenetele	A tanuló neve	Osztály, amelybe jár	Előmenetele

Vegytani gyakorlatok.

	Betz Jenő . . .	V.	1		Kopáchy László .	V.	1
	Cencz István . .	„	2	10	Kovachich Jenő .	„	1
	Cserhalmi György	„	1		Ladányi Gyula .	„	1
	Englerth Gusztáv	„	1		Lengváry István .	„	1
5	Erdélyi Alajos .	„	1		Novotny Gábor .	„	2
	Faragó János . .	„	1		Türx Andor . . .	„	1
	Frühauf István .	„	1	15	Wengritzky Gyula	„	1
	Hegedüs Aladár .	„	1				

A tanuló neve	Osztály, amelybe jár	Szorgalma	Osztályzata	A tanuló neve	Osztály, amelybe jár	Szorgalma	Osztályzata

Vivás.

A) csoport.

Alsó osztályok.

	Kezdők:				Haladók:			
	Buday Gyula .	III. A)	1	1	Cajner László .	IV. A)	1	1
	Csáky Erik . .	„	1	1	Balogh György .	IV. B)	1	1
	Fridrich Aladár .	„	1	1	Búcz Béla . . .	„	1	1
	Gráfi Károly . .	„	3	2	Neuschloss Ernő	„	1	2
5	Mayer István . .	„	1	1				
	Reuss Endre . .	„	1	1				
	Baumfeld Dezső	III. B)	2	2				
	Delkin Guidó .	„	3	2				
	Durst Rezső . .	„	1	2				
10	Flóry Ottó . . .	„	1	2				
	Borsos Béla . .	IV. A)	1	1				
	Fekete Sándor .	„	1	1				
	Goldberger Ödön	„	1	1				
	Horváth Károly .	„	2	2				
15	Péczely Géza . .	„	1	1				
	Tiedemann Sándor	IV. B)	1	2				

A tanuló neve	Osztály, amelybe jár	Szorgalma	Osztályzata	A tanuló neve	Osztály, amelybe jár	Szorgalma	Osztályzata

Vívás.

B) csoport.

Felső osztályok.

Kezdők:				Haladók:			
Faragó János .	V.	2	2	Novotny Gábor .	V.	2	1
Szente Tibor . .	„	1	1	Riedl Alfonz . .	V.	2	2
Pongrácz György	VIII.	1	2	Max György . .	VI.	1	1
Steiner Jenő . .	„	2	2	Soltész István .	„	2	1
				5 Weichherz József	„	1	1
				Horchler Henrik	VII.	1	1
				Mettelka Oszkár	„	2	1
				Weichherz Ferenc	„	1	1
				Balogh Lajos .	„	1	1

XI.

Statisztikai kimutatás.

1. A tanulók számának alakulása az iskolai év folyamán.

Osztály	Nyilvános tanulók											Magántanulók	
	Az iskolai év folyamán						Az osztályvizsgálatról elmaradt	Június, illetőleg május hóban osztályvizsgálatot tett	Pótló osztályvizsgálatot tett	Összesen osztályvizsgálatot tett	Fölvétetett	Osztályvizsgálatot tett
	Fölvétetett	magántanuló lett	önként kimaradt	tanács folytán távozott	kizáratott	betegség következtében meghalt	baleset					fiú	fiú
I. A)	49	—	2	—	—	—	—	—	47	—	47	1	—
I. B)	60	—	2	—	—	—	—	—	58	—	58	2	2
I.	109	—	4	—	—	—	—	—	105	—	105	3	2
II. A)	51	—	—	—	—	—	—	—	51	—	51	1	1
II. B)	50	—	3	—	—	—	—	1	46	—	46	1	1
II.	101	—	3	—	—	—	—	1	97	—	97	2	2
III. A)	51	1	3	—	—	—	—	—	47	—	47	3	3
III. B)	45	2	2	—	—	—	1	—	40	—	40	2	2
III.	96	3	5	—	—	—	1	—	87	—	87	5	5
IV. A)	36	—	2	—	—	—	—	—	34	—	34	—	—
IV. B)	43	—	2	—	—	—	—	1	40	—	40	1	1
IV.	79	—	4	—	—	—	—	1	74	—	74	1	1
V.	50	—	1	—	—	—	—	1	48	—	48	—	—
VI.	40	—	2	—	—	—	—	2	36	—	36	2	2
VII.	40	1	3	—	—	—	—	—	36	—	36	4	4
VIII.	27	—	—	—	—	—	—	—	27	—	27	6	5
I—VIII.	542	4	22	—	—	—	1	5	510	—	510	23	21

2. A nyilvános és magántanulók megoszlása december hó 31-én kor szerint.

Osztály	A nyilvános és a magántanulók együttes létszáma dec. 31-én	A nyilvános és a magántanulók együttes létszámából dec. 31-én														
		9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
		évét már betöltötte														
I. A)	48	3	38	6	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I. B)	62	3	37	13	8	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I.	110	6	75	19	8	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II. A)	51	—	2	34	12	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II. B)	49	—	2	33	11	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II.	100	—	4	67	23	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. A)	47	—	—	2	28	12	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. B)	44	—	—	1	25	14	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—
III.	91	—	—	3	53	26	8	—	—	1	—	—	—	—	—	—
IV. A)	36	—	—	—	—	23	10	1	2	—	—	—	—	—	—	—
IV. B)	42	—	—	—	2	27	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IV.	78	—	—	—	2	50	23	1	2	—	—	—	—	—	—	—
V.	50	—	—	—	—	1	28	14	4	2	1	—	—	—	—	—
VI.	42	—	—	—	—	—	—	13	23	4	2	—	—	—	—	—
VII.	37	—	—	—	—	—	—	2	19	11	5	—	—	—	—	—
VIII.	30	—	—	—	—	—	—	—	3	10	10	4	1	1	—	1
I—VIII.	538	6	79	89	86	85	59	30	51	28	18	4	1	1	—	1

3. Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása honosság és szülőik (gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) állandó lakóhelye szerint.

Osztály	Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók összes száma	közül			száma, akiknek szülője (gyámja, illetőleg más törvényes gondviselője) állandóan						
		magyar honos volt		külföldi honos volt	ugyanazon		a magyar anyaország más törvényhatóságában	Horvát-Szlavonországokban	külföldön, még pedig		
		magyarországi	horvát-szlavonországi		községben (az iskola székhelyén)	vármegye más községében			Ausztriában	Romániában	
		illetőségű			lakott						
I. A)	47	45	—	2	44	2	1	—	—	—	—
I. B)	60	57	3	—	57	—	3	—	—	—	—
I.	107	102	3	2	101	2	4	—	—	—	—
II. A)	52	50	2	—	45	2	3	2	—	—	—
II. B)	47	43	1	3	39	3	3	1	1	—	—
II.	99	93	3	3	84	5	6	3	1	—	—
III. A)	50	50	—	—	45	3	2	—	—	—	—
III. B)	42	39	2	1	35	2	2	2	1	—	—
III.	92	89	2	1	80		4	2	1	—	—
IV. A)	34	34	—	—	34	—	—	—	—	—	—
IV. B)	41	39	—	2	38	—	1	—	2	—	—
IV.	75	73	—	2	72	—	1	—	2	—	—
V.	48	46	—	2	41	2	2	1	2	—	—
VI.	38	35	—	3	34	1	4	—	—	—	—
VII.	40	37	1	2	33	4	2	2	—	—	—
VIII.	32	30	1	1	25	—	6	1	—	—	—
I–VIII.	531	505	10	16	468	19	29	9	6	—	—

4. Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók

Osztály	Az osztályvizsgálatot tett tanulók összes száma	Az osztályvizsgálatot tett tanulók közül: vallású: latin	görög	örmény	szertart. r. kath.	református	ágostai h. ev.	görög keleti	unitárius	izraelita	baptista	Az osztályvizsgálatot tett tanulók közül: anyanyelvű: magyar	német	tót	oláh	ruthén	horvát	szerb	olasz	lengyel	összesen nem magyar	Az tudott: csak magyarul	más nyelven is
I. A)	47	35	—	—	4	3	1	—	4	—	—	—	44	3	—	—	—	—	—	—	—	3	31	13
I. B)	60	30	—	—	1	9	—	—	20	—	—	—	56	4	—	—	—	—	—	—	—	4	41	15
I.	107	65	—	—	5	12	1	—	24	—	—	—	100	7	—	—	—	—	—	—	—	7	72	28
II. A)	52	31	—	—	3	5	1	—	12	—	—	—	51	1	—	—	—	—	—	—	—	1	30	21
II. B)	47	25	—	—	6	6	1	—	9	—	—	—	45	1	—	—	—	—	1	—	—	2	28	17
II.	99	56	—	—	9	11	2	—	21	—	—	—	96	2	—	—	—	—	1	—	—	3	58	38
III. A)	50	30	—	—	1	9	—	—	10	—	—	—	49	1	—	—	—	—	—	—	—	1	21	28
III. B)	42	29	—	—	—	8	—	—	5	—	—	—	30	12	—	—	—	—	—	—	—	12	14	16
III.	92	59	—	—	1	17	—	—	15	—	—	—	79	13	—	—	—	—	—	—	—	13	35	44
IV. A)	34	23	—	—	3	3	—	—	5	—	—	—	32	1	—	—	—	1	—	—	—	2	15	17
IV. B)	41	25	—	—	4	4	1	—	7	—	—	—	36	5	—	—	—	—	—	—	—	5	19	17
IV.	75	48	—	—	7	7	1	—	12	—	—	—	68	6	—	—	—	1	—	—	—	7	34	34
V.	48	32	—	—	3	7	—	—	6	—	—	—	42	5	—	—	—	1	—	—	—	6	26	16
VI.	38	27	—	—	4	3	1	—	3	—	—	—	34	4	—	—	—	—	—	—	—	4	19	15
VII.	40	31	—	—	2	3	1	—	3	—	—	—	39	—	—	—	—	—	1	—	—	1	19	20
VIII.	32	17	—	—	1	1	1	2	10	—	—	—	27	3	—	—	—	1	1	—	—	5	16	11
I—VIII.	531	335	—	—	32	61	7	2	94	—	—	—	485	40	—	—	—	3	3	—	—	46	279	206

megoszlása vallás, anyanyelv és nyelvismeret szerint.

osztályvizsgálatot tett magyar anyanyelvű tanulók közül								Az osztályvizsgálatot tett nem magyar anyanyelvű tanulók közül									Az osztályvizsgálatot tett								
németül	tótul	oláhul	ruthénul	horvátul	szerbül	olaszul	egyéb hazai nyelven	csak anyanyelvén	más nyelven is	csak németül	csak tótul	csak oláhul	csak ruthénul	csak horvátul	csak szerbül	csak olaszul	csak egyéb hazai nyelven	német	tót	oláh	ruthén	horvát	szerb	olasz	lengyel	összes nem magyar
is tudott								tudott		tudott								anyanyelvű tanulók közül magyarul is tudott								
12	—	1	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3
12	1	—	—	3	—	—	2	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4
24	1	1	—	3	—	—	2	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	7
21	3	1	—	1	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
17	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	2
38	3	1	—	1	2	2	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	3
26	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
16	—	—	—	2	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	12
42	1	—	1	2	—	—	—	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	13
15	—	—	—	1	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	2
17	1	—	—	1	1	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	5
32	1	—	—	2	2	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	1	—	—	—	—	7
16	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	1	—	—	—	—	6
16	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4
18	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	1
10	1	—	—	—	—	—	2	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1	1	—	—	—	5
196	7	3	1	9	4	2	4	—	46	—	—	—	—	—	—	—	—	40	—	—	—	3	3	—	—	—	46

Osztály	5. Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása szülőik												
	Nagybirtokos, nagybérlő (1000 kat. holdnál nagyobb birtokkal, ill. bérlettel)	Középbirtokos, középbérlő (100—1000 kat. holdnyi birtokkal ill. bérlettel)	Kisbirtokos, kisbérlő (100 kat. holdnál kisebb birtokkal ill. bérlettel)	Kisbirtokos-napszámos (kisbérlő-napszámos)	Egyéb őstermelő (feles, majoros, kertész, halász)	Gazdasági tisztviselő	Egyéb gazdasági segédszemély (földműves-napszámos, gazdasági cseléd)	Nagyiparos, bányanagyvállalkozó	Kisiparos, bányakisvállalkozó	Ipari v. bányászati tisztviselő	Egyéb ipari v. bányászati segédszemély (élőmunkás, segéd, munkás stb.)	Nagykereskedő nagyvállalkozó	Kiskereskedő, kisvállalkozó	Kereskedelmi vagy közlekedési tisztviselő
I. A)	1	—	—	—	—	—	—	1	1	2	2	—	1	8
I. B)	—	—	2	—	—	—	—	—	5	7	10	2	6	1
I.	1	—	2	—	—	—	—	1	6	9	12	2	7	9
II. A)	—	—	1	—	—	—	1	—	10	—	3	1	—	3
II. B)	1	—	—	—	—	1	—	—	2	8	5	—	3	3
II.	1	—	1	—	—	1	1	—	12	8	8	1	3	7
III. A)	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	3	1	3	4
III. B)	2	—	—	—	—	—	—	—	8	1	4	—	1	2
III.	2	—	—	—	—	—	—	—	19	1	7	1	4	6
IV. A)	—	—	1	—	—	—	—	—	6	—	4	1	3	—
IV. B)	1	—	—	—	—	1	—	2	4	10	3	1	1	2
IV.	1	—	1	—	—	1	—	2	10	10	7	2	4	2
V.	—	1	—	—	—	—	—	—	9	1	—	—	3	5
VI.	—	1	—	—	—	—	—	1	1	2	2	1	1	8
VII.	—	—	—	—	—	—	—	—	4	3	—	2	—	8
VIII.	—	—	—	—	—	2	—	2	2	—	—	—	1	4
I—VIII.	5	2	4	—	—	4	1	6	63	34	36	9	23	48

(gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) foglalkozása (társadalmi állása) szerint.

Egyéb keresk. v. közlek. segédszemély (altiszt, segéd, szolga)	Köztisztviselő (a papok, tanárok és tanítók kivételével) közhivatalban alkalmazott díjnok	Pap	Tanár, tanító	Másféle értelmiségi (orvos, ügyvéd, közjegyző, gyógyszerész stb.) ilyeneknél alkalmazott segéd, írnok stb.	Közhivatalban alkalmazott vagy másféle értelmiségi altiszt vagy szolga	Katonatiszt, (honvédtiszt, csendőrtiszt)	Katona-altiszt, (honvéd-altiszt, csendőr-altiszt)	Különböző vagy közelebbről meg nem nevezett foglalkozási ágakban dolgozó napszámos	Tőkés, járadékos, háztulajdonos	Nyugdíjas tisztviselő, v. az értelmiség körébe számítható egyéb nyugdíjas	Nyugdíjas altiszt, szolga v. munkás	Magánzó, eltartásos	Egyéb vagy ismeretlen foglalkozású	Árvaházi, szeretetházi tanulók	Mindössze
—	12	—	3	9	—	3	—	—	—	—	—	4	—	—	47
6	3	—	2	—	4	—	2	—	—	1	1	4	4	—	60
6	15	—	5	9	4	3	2	—	—	1	1	8	4	—	107
4	5	—	1	8	2	1	3	5	1	1	—	2	—	—	52
3	7	—	3	3	2	1	1	—	—	1	—	3	—	—	47
7	12	—	4	11	4	2	4	5	1	2	—	5	—	—	99
1	12	—	1	5	3	2	—	—	—	—	1	2	—	—	50
1	5	—	1	7	—	2	—	1	—	1	—	5	1	—	42
2	17	—	2	12	3	4	—	1	—	1	1	8	1	—	92
2	9	—	—	3	3	—	—	—	—	1	—	1	—	—	34
2	—	—	2	1	—	1	—	—	2	5	—	—	—	3	41
4	9	—	2	4	3	1	—	—	2	6	—	1	—	3	75
—	—	—	1	13	3	1	1	—	—	4	3	3	—	—	48
3	4	—	2	4	1	2	—	—	1	2	—	1	1	—	38
1	4	—	2	2	—	1	—	—	—	7	—	6	—	—	40
2	9	—	1	1	—	1	—	—	—	1	—	6	—	—	32
24	70	—	19	56	18	15	7	6	4	24	5	38	6	3	531

Osztály	6. Az osztályvizsgálatot tett tanulók előmenetele.							7. A nyilvános tanulók magaviselete.			
	Az osztályvizsgálatot tett							Hány tanuló kapott			
	nyilvános és magántanulók										
	összes száma	közül						jó	szabályszerű	kevésbbé szabályszerű	rossz
		minden			egy	két	több				
		rendes tantárgyból									
		jeles	legalább jó	legalább elégséges	elégtelen						
		osztályzatot kapott						jegyet			
I. A)	47	—	18	23	5	1	—	29	18	—	—
I. B)	60	1	6	29	8	8	8	31	26	1	—
I.	107	1	24	52	13	9	8	60	44	1	—
II. A)	52	1	13	30	6	—	2	42	9	2	—
II. B)	47	3	4	29	5	3	3	35	9	—	—
II.	99	4	17	59	11	3	5	77	18	2	—
III. A)	50	3	3	35	7	—	2	29	18	—	—
III B)	42	3	9	19	4	5	2	26	14	—	—
III.	92	6	12	54	11	5	4	55	32	—	—
IV. A)	34	1	4	21	4	2	2	30	4	—	—
IV. B)	41	3	4	23	8	1	3	33	6	1	—
IV.	75	4	8	43	12	3	5	63	10	1	—
V.	48	2	5	30	11	—	—	34	14	—	—
VI.	38	—	9	21	6	2	—	23	12	1	—
VII.	40	—	3	24	11	—	2	21	15	—	—
VIII.	32	—	5	23	2	1	1	25	2	—	—
I—VIII.	531	17	83	306	77	23	25	358	147	5	—

XII.

Jelentés az érettségi vizsgálatokról.

Az 1911—12. tanévi javító és pótló érettségi vizsgálatok intézetünkben tartattak *Dr. Erődi Béla*, udvari tanácsos, tanker. kir. főigazgató elnöklete alatt. Az első vizsgálat írásbeli része szeptember 5., 6. és 7-én, szóbelije ugyane hó 9., 10. és 11-én volt.

1912. szeptember havában teljes érettségit tettek:

Csicsery Gyula
Fábián Géza
Fehér Gyula
Füredi Ferenc
Keményfi István
Korányi István
Marsovszky György
Nánay Szilárd
Nowody Antal
Nyárádi Zoltán
Pletz Alfonz
Sáfáry Lajos
Sebes Pál
Sekanina Alajos
Uhmann Ottó
Weszely Géza
Wohl József;

javító vizsgálatot tettek:

Blaskovich Sándor
Bogányi József
Bricht Sándor
Galambos Jenő
Garai Jenő
Jokics Jenő
Körtje József
Lamberg Ferenc
Machan Márk
Nagy István
Rozsnyai Ottó
Somló Ferenc
Theisz Zoltán
Vág (Quittner) Marcel;

kiegészítő érettségi vizsgálatot tettek:

Hüszein Arif Iunisz Semszeddin Mehmed Vahid.

A második vizsgálat írásbelije december hó 2., 3. és 4-én, szóbelije pedig december 5-én.

1912. december havában teljes érettségit tettek:

Kőszeghy Béla Telek József Várjon Lajos;

javító vizsgálatot tettek:

Blum Béla
Hirschkovitz Árpád
Kraemer Imre
Löwy Lajos
5 Révész Imre
Szemere Lajos
Szentgyörgyi László
Szécsi Béla;

kiegészítő vizsgálatot tettek:

Egán Ilona Kraemer Emil.

1913. június havában.

Az 1912—13. tanévi rendes írásbeli érettségi vizsgálatokat május 19., 20. és 21-én tartottuk. A rendes szóbeli érettségi vizsgálatokon június hó 24—27 napjain *Fest Aladár*, kir. tanácsos, tanker. főigazgató elnökölt, mint a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úr által kiküldött helyettes elnök.

A tankerületi kir. főigazgató a következő írásbeli tételeket tűzte ki:

1. *A magyar nyelvből:* Emlékezés Eötvös Józsefre, születésének 100-dik évfordulóján.

2. *A német nyelvből:* Szabad dolgozat: Deutsche Dichter über die französische Revolution.

Fordítás: Goethe.

3. *A matematikából: a)* Valamely vállalat teljes berendezése 850.000 koronába került, amely összeget 6%-os utólagos kamatjával együtt 50 év alatt, utólagos évi egyenlő részletekben kell törleszteniök. E vállalatot 4 évre, évi 65.000 koronáért haszonbérbe adják. Mennyit nyernek e vállalaton e 4 év alatt, ha a negyedik év végén eszközlendő nagyobb átalakítások 25.000 koronába kerülnek? *b)* Valamely ellipszis középponti egyenlete $x^2 + 16y^2 = 25$. 1. Határozzuk meg annak az ellipszissel koncentrikus körnek egyenletét, amelynek területe az ellipszisével megegyezik. 2. Keressük meg a kör és az ellipszis metszéspontjainak koordinátáit. 3. Számítsuk ki a $+x$ és $+y$ tengelyek közé eső metszéspontban a görbékhez húzható érintők szögét.

Az érettségi vizsgálatot tett ifjak pályaválasztása

A vizsgálatok ideje	jogi	orvosi	tanári	papi	építészi	kulturmérnöki	gépészmérnöki	vegyészi és gyógyszerészi	erdészeti	gazdasági	katonai	állatorvosi	művészeti	kereskedői	alsóbb hivatalnoki	felső ipariskola
	pályára készül															
1912. szeptember .	3	—	1	—	2	5	4	1	1	—	6	1	—	2	7	1
1912. december . .	1	—	2	—	1	1	2	—	—	—	2	1	—	—	3	—

Statisztikai kimutatás az érettségi vizsgálatokról.

A vizsgálat ideje	Teljes		Javító	Kiegészítő	Összesen	Az írásbeli vizsg. megakadt	Visszalépett	Szóbeli vizsg. bocsáttatott	Összesen	A szóbeli előtt visszalépett	A szóbeli vizsgálaton megfelelt									Érettnek nyilvánittatott	Elégtelen szóbeli feleletek alapján			Az 1883. évi XXX. t.-c. 27. §-ának értelmében végleges. visszavettetett
	érettségi vizsgálatra jelentkezett										A teljes vizsgálatot tevők közül			A javítók közül			A kiegészítők közül				javító	második javító	ismétlő	
	először	ismétlő									jelesen	jól	elégségesen	jelesen	jól	elégségesen	jelesen	jól	elégségesen		vizsgálatra utasíttatott			
1912. szeptember	26	1	16	3	46	—	—	46	46	1	2	3	12	—	—	14	—	—	3	34	9	1	1	—
1912. december	4	—	8	2	14	—	—	14	14	—	—	1	2	—	—	8	1	—	1	13	1	—	—	—

XIII.

Adatok az intézet 1912.—1913. tanévi történetéhez.

A tanulók fölvétele 1912. július 1-én és 2-án, továbbá az 1912 augusztus 31-én tartott javító vizsgálatok után folytatólag szeptember hó 1-ső, 2-ik és 3-ik napjain történt.

A folyó tanévet szeptember 9-én ünnepélyes „Veni Sancte“ után nyitottuk meg.

A mult tanév végén beiratkozott 221 tanuló. A szeptember havi beiratások után, hozzászámítva az év folyamán belépetteket is, a rendes tanulók száma 539-re emelkedett. A magántanulók száma 22 volt. Így az összes tanulói létszám a jelen tanévben 561 (mult tanévben 548).

A rendes tanulók közül egy-egy osztályra átlag 46 tanuló esett. Legtöbb tanulója (összesen 112) a két első, legkevesebb (33) a VIII. osztálynak volt.

A jelen tanévben az osztályok száma — a négy alsó párhuzamos osztállyal együtt — 12 volt. Maga az épület 54 évvel ezelőtt épült eredetileg 6 osztályra tervezve. E tanévben az anyaépületben 9 osztály volt elhelyezve, a III. A., III. B. és IV. A. osztályok pedig egy az intézettől elég távol eső bérházban.

A megelőző években az iskolaépületet illetőleg felpanaszolt bajainkat kénytelenek vagyunk újból fölemlíteni annál is inkább, mert azok az idén is megmaradtak, sőt még a kitelepítéssel föl is szaporodtak. Keservesen éreztük a fizikai s természetrajzi előadóterem hiányát. Könyvtárunk a fűtetlen nagyteremben télen át úgyszólván hasznavehetetlen. Nincs elegendő szertárhelyiségünk, szűk emeleti tanári szobánkban óraközökben a szó igazi értelmében szorongunk s megfelelő helyiség híján itt kell fogadnunk a szülőket is. Tornatermünk higiéniai

tekintetben egyenesen siralmasnak nevezhető. Már több ízben kimutattuk, hogy ez a félig pinceszerű helyiség az 1892. évi 6125. sz. miniszteri rendeletben tornacsarnokok számára előírt 240 négyzetméter helyett összesen csak 96 négyzetméter belső területtel bír, ami nyilvánvalóan elégtelen. A szellőztetés nehézsége még növeli a bajt. Túlzás nélkül mondhatjuk, hogy ilyen elhelyezésű és kis méretű tornaterem a tanulók egészséges testi fejlődésének nagy érdekeit nem szolgálja, sőt veszélyezteti. Tornaudvar nincs.

Az itt említett bajok valóban égető szükséggé teszik az épületnek oly sokszor kérelmezett kibővítését. De talán most reményünk is lehet annyiszor felpanaszolt és annyira érezhető bajunk orvoslására, amennyiben a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszterium kilátásba helyezte, hogy legközelebbi költségvetésében szándéka gondoskodni a megfelelő anyagi fedezetről.

Őszinte örömmel és igaz köszönettel jelentem, hogy a tek. székesfővárosi Tanács a folyó tanévben ismét 90 db új paddal látta el az osztályokat, így most már a VIII. osztályt kivéve, minden osztály célszerű s a tanulók testméretének megfelelő padokkal van ellátva. Ezenkívül a tek. székesfővárosi Tanács az épület keleti szárnyát, — nehogy épületcsuszamlás álljon elő — alátámasztatta; továbbá az épület homlokzatát teljes egészében, stilusának megfelelően renováltatta.

*

Ő csász. és kir. Fensége József főherceg úr intézetünket azzal tisztelte meg, hogy fiát *László kir. herceget* az I. osztályba rendes tanulónak iratta be.

Ő csász. és kir. Fensége József főherceg úr családjának tagjai intézetünket több ízben kitüntették magas látogatásukkal:

Ő csász. és kir. Fensége *Auguszta* főhercegasszony, *József Ferenc* főherceg úr, *Zsófia* és *Magdolna* főhercegnők jelen voltak az intézet június 15-én megtartott évvégi tornavizsgálatán.

Ő csász. és kir. Fensége *József Ferenc* főherceg úr szentkereszthegyi *Kratochwil Károly* vezérkari őrnagy úrral jelen volt 1912. okt. 5-én az I. A. osztályban Dr. Cserey Adolf tanár természetrajzi óráján, 1913. május 16-án az I. A. osztályban Orbán Gyula tanár rajzoló geometriai óráján és 1913. június 16-án a hittani vizsgálaton.

Az intézetet látogatásukkal megtisztelték:

Dr. Berzeviczy Albert úr, valóságos belső titkos tanácsos, kerületünk képviselője 1912. okt. 15-én, aki intézetünk ügyei iránt melegen érdeklődik, s aki az 1912. nov. 8-ikán a képviselőházi pénzügyi bizottságban fel is szólalt az iskolaépület kibővítése ügyében.

Dr. Boncz Ödön miniszteri tanácsos úr, aki *Kertész Róbert* osztálytanácsos és *Dr. Német Artur* min. s. titkár urakból álló bizottsággal helyszini szemlét tartott 1912. nov. 19-én.

Koruda Minoru tókiói felsőbb tanítóképző-intézeti tanár úr 1912. szept. 26-án és *Sirry Selim bey* török birodalmi testnevelési felügyelő, őrnagy úr, 1913. ápr. 10. és 11-én a reáliskolai oktatás tanulmányozása céljából; mindketten a nm. Vallás- és közokt. miniszterium engedélyével.

*

A tanév ünnepélyes berekesztése június 29-én történt. A „Te Deum" után az intézet ifjúsága a díszteremben gyülekezett, ahol az igazgató atyai tanácsokat adott a tanulóknak a szünidőre és elbúcsúzott — az intézet nevében — az érettségit tett ifjaktól. — A tanulók nevében *Lovászy László* érettségit tett tanuló mondott köszönetet a tanári testületnek.

Ugyanez alkalommal osztottuk ki a lövésversenyben, a tornaversenyben, valamint az önképzőköri pályázatokban győztesek díjain s jutalmain kívül azokat a jutalomkönyveket is, amelyeket a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium ajándékozott. A tanári kar a könyvekkel Mártonfi István III. A., Cserháti Sándor III. B., Varga László VI., Kollár Kálmán VII., Weichherz Ferenc VII., Kéri Aladár VIII., Klement Károly VIII. és Szávits István VIII. osztályú tanulókat tüntette ki. — Tisza testvérek könyvkereskedő cég ez idén is küldött jutalom könyveket, amelyeket Fejér Gyula VI., Vendl Miklós VII. és Fodor István VIII. oszt. tanulók kapták.

Dr. Privorszky Alajos, egyetemi m. tanár, intézetünknek volt tanára, 2 drb. tízkoronás aranyat küldött a VIII. oszt. tanulók között a matematikából, illetőleg az ábrázoló geometriából legjobb előmenetelt tett tanuló jutalmazására. Az elsőt *Emmer József*, a másodikat *Szávits István* VIII. oszt. tanulók kapták.

Kameniczky Miklós négy év előtt iskolánk tanára, jelenleg eperjesi kir. kath. főgimnáziumi tanár, melegen érdeklődvén egy-

kori tanítványai iránt újból egy drb tízkoronás aranyat küldött a matematikában közülök legjobb előmenetelt tanúsítónak jutalmazására. A díjat *Gillemot Ernő* VI. o. tanuló kapta.

Fogadják az ajándékozók az intézet hálás köszönetét.

*

Abban a meggyőződésben, hogy az értelemfejlesztés mellett a jellem megerősítése s a kedélyélet mélyítése szintén elsőrangú feladatunk, kiváló gondot fordítottunk a tanulók valláserkölcsi nevelésére.

A tanulók vallásbeli kötelességeiknek pontosan eleget tettek. Minden hitfelekezet tanulója saját hittanárától nyert oktatást és ezek vezetése alatt vettek részt az isteni tiszteletben.

A római katholikus tanulók vasárnaponkint szentbeszédet hallgattak s a húsvéti ünnepeket megelőző három napon át — *Bajthay Péter* hittanár vezetése alatt — lelki gyakorlatokat tartottak.

Az intézet igazgatója ez alkalommal sem mulaszthatja el amaz óhajának kifejezést adni, vajha az összes felekezetek tanulói egy és ugyanazon időben, délelőtt, nyernének saját hittanáraiktól oktatást. Ilyképen a növendékeknek hetenkint két délutánját mentenők meg és az üresen hagyott, leggyakrabban tétlenül töltött délutáni órákat is jobban kihasználhatnák a tanulók.

A VIII. oszt. róm. katholikus vallású tanulók hittani vizsgálatán, május 6-án *Dr. Robitsek Ferenc* c. kanonok elnökölt, mint érseki biztos; az I—VII. oszt. tanulók hittan vizsgálata június 16-án volt *Dedek C. Lajos* pápai káplán elnöklete alatt. A többi felekezet hitoktatói vizsgálataikat — hitközségeik kiküldött elnökeinek vezetésével — június hó első hetében tartották.

Az 1912/13. tanévi írásbeli érettségi vizsgálatokat május 19., 20. és 21-én tartottuk meg. A rendes szóbeli érettségi vizsgálatokon, június hó 24—27. napjain *Fest Aladár* kir. tan., tanker. kir. főigazgató elnökölt.

A nyilvános vizsgálatokat a VIII. osztály tanulóival május hó 17—24., a többi osztályokkal június hó 17—24. napjain tartottuk meg. A rendes magánvizsgálatok ideje május 30., 31. és június 2-án volt. — Az ifjúság tanulmányi előmenetelét a statisztikai táblázatok tüntetik fel.

*

A tanulóknak egészségi állapota aránylag kedvező volt. A családokban előfordult ragályos betegség miatt csak kevés tanuló tiltatott el az iskola látogatásától. — Fájdalommal kell jelentenünk, hogy egy jó magaviseletű III. B. oszt. tanulónkat, *Richtárszky József*-et 1913. márc. 15-én ragadott el a korai halál. A mélyen sújtott szülőket vigasztalja az a tudat, hogy velük együtt az intézet is mélyen fájlalta szép reményekre jogosító fiúk korai elhunytát.

Az iskola a tanulók általános műveltségét mennél sokoldalúbbá törekszik tenni a rendkívüli tárgyak által is, amelyeknek tanítása szakavatott kezekben van. A növendékek latin nyelvet, egészségtant, mintázást, műéneket, gyorsírást, szépírást és műírást tanulhattak, és részt vehettek a vegytani gyakorlatokban. *Mindezeknek tanítása intézetünkben díjmentes.* Volt önképzőkör, amelyben a körnek tanárvezetője a különböző tehetségeket nagy gonddal fejlesztette, s a tagok nemcsak a szépirodalom és egyes szaktárgyaik körében, hanem a rajz, festészet és zene terén is szép eredményeket mutattak fel.

Az *Uránia* magyar tudományos szinházba a tanulókat három ízben vezette a tanári kar. — Szép számmal látogatták az intézet növendékei a népszerű filharmonikus hangversenyeket is.

A főváros környékén tett tanulmányi kirándulásokra *Dr. Cserey Adolf*, *Németh József*, *Orbán Gyula*, *Sulyok János* és *Girsik Géza* tanárok vezették a tanulókat. Ezekről részletesebben Értesítőnk más helyénadunk számot.

Tavalyi országos tanulmányi kirándulásunkról Értesítőnk külön cikkben közöl részletes ismertetést. Az idén az Adriára és partjaira tervezünk kirándulást, mintegy 30—35 tanulóval *Németh József*, *Dr. Gedeon Gyula* és *Sulyok János* tanárok vezetése alatt. A kirándulás 6 napig tart, kezdete június 28-án este. Főbb állomások: Zágráb, Fiume, Zára, Velence, Pécs.

Ezt a tanulmányutat is, most már az ötödiket, *Németh József* tanár készítette elő s ez előkészületben az illetékes tényezők oly szíves jóindulattal támogatták, hogy az intézet nekik ez úton is hálás köszönetét fejezi ki.

*

Mély gyászba borult a II. ker. áll. főreáliskola 1912. július 27-én, amikor hosszú időn keresztül volt kedves igazgatója, *Mayer József* az Úrban elhunyt. Temetése július 29-én volt, amelyen

régi barátja, *Dr. Jánosi Béla* c. igazgató tartotta a búcsuztató beszédet, jelen voltak az intézet igazgatójával élén a fővárosban időző tanárok, jelenlegi és régi tanítványai, és számos tisztelője.

*

A tanév folyamán megtartottuk nemzeti gyász- és örömünnepeinket. Boldogult emlékű Erzsébet királyné halálának évfordulóján, szept. 10-én gyászünnepélyt rendeztünk. — Ő Felségének, apostoli királyunknak nevenapját, okt. 4-ikét hálaadó istenitisztelettel ültük meg. — Október 6-án az aradi vértanúk emléknapján gyászmisét hallgattunk. — Erzsébet-napján, november 19-én gyászmisén vettünk részt. — Március 15-én a Révai-önképzőkör tartott iskolai ünnepélyt. — Május 18-án az önképzőkörben a békenap fontosságát méltattuk. — Június 17-én a koronázás évfordulóját hálaadó isteni tisztelettel és iskolai ünnepéllyel ültük meg.

*

Valahányszor az ifjúság együttesen, vagy csak részben is az intézetben vagy azon kívül megjelent, az mindenkor a tanári kar gondos felügyelete alatt történt.

*

Dr. Erődi Béla udvari tanácsos, tankerületi kir. főigazgató, intézetünket több ízben meglátogatta. Tüzetesen megvizsgálta az intézet szellemi és anyagi ügyeit, és nagy figyelemmel kisérte a tanulók haladását.

*

A nm. Vallás- és Közokt. Miniszteriumnak rendelete alapján a katonai kiképzés e tanévben is tovább folyt. A tanítást *Pogány Géza* honvédszázados vezetése alatt *Kottra Béla* honvéd-főhadnagy és az intézet tornatanára végezték s valóban szép sikert értek el, mint azt a külön jelentés feltünteti. — Itt is ki kell emelnem *Kottra Béla* főhadnagy és *Sulyok János* vezető tanárok kiváló pedagógiai készségeit, hogy növendékeik a céllövészetben az idén is, épp mint az elmult tanévben, az első helyet nyerték el, amennyiben 800 versenyző közül az első dijat *Pirkhofer Gyula* VIII. oszt. tanuló kapta. De az *átlagos eredményben is* az összes intézetek között

intézetünk volt az első. — Ugyancsak első díjat nyert még a céllövészetben *Huszka László* VIII. oszt. tanuló az egyesületek tanfolyamainak versenyében.

Hálás köszönettel adózunk mindazoknak, akik az eredmény elérését áldozatkészségükkel és az ügy felkarolásával lehetővé tették, elsősorban a nm. *Honvédelmi Miniszter Úrnak.*

*

A nm. Honvédelmi Miniszteriumnak 9712/1911. eln. számú rendeletével beosztást nyertek iskolánkhoz *Dieballa György, Horváth Pál* honvédszázadosok, *Sommerfeld Oszkár* honvédfőhadnagy, akik a német és francia nyelvi, illetőleg az ábrázoló mértani és szabadkézi rajzi szakmában akarván magukat kiképezni, az előadásokat állandóan látogatták, s a vezető szakosztályban több tanár jelenlétében felváltva tanítottak is.

*

A f. tanévben gyakorlótanárok gyanánt intézetünknél *Nagy Sándor, Nádasdi József, Peisner Károly és Vámos Sándor* tanárjelöltek voltak alkalmazva.

*

A tanári kart érintő intézkedések az intézethez érkezett hivatalos iratok közt foglaltatnak, ezek közül megemlítjük a következőket:

Junisz Szemszeddin, Hüsszein Arif effendi, Mehmed Vahid, Törökországban érettségizett tanulók az 1912/13. tanév elején kiegészítő érettségi vizsgálatot tehetnek. (Tanker. kir. Főig. 4020, 4021, 4221. sz.)

Dr. Gedeon Gyula h. tanár 1912/3. tanév folyamára helyettes tanárul folytatólagosan alkalmaztatik. (Vall. és Közokt. Min. 99.618/1912. sz. r.)

Kuroda Minoru, tókiói felső tanítóképzőintézeti tanár, az intézetet a reáliskolai tanításmódszer tanulmányozása céljából látogathatja. (Vall. és Közokt. Min. 1912. szept. 25.)

Dr. Privorszky Alajos, az Erzsébet nőiskolába helyeztetik át. (Vall. és Közokt. Min. 117.121/912 sz. r.)

Klimkó Károly, kassai áll. főreáliskolai h. tanár az 1912/3. tanévre folytatólag ide áthelyeztetett és szabadságoltatott. (Vall. és Közokt. Min. 82.700/1912. sz. r.)

Girsik Géza id. helyettes tanárnak neveztetik ki. (Vall. és Közokt. Min. 846/1913. sz. r.)

Klimkó Károly szabadságolt tanár, nehány órát díjtalanul taníthat. (Vall. és Közokt. Min. 161.465/1912. sz. r.)

Dr. Jánosi Béla rendes tanárnak, Ő Felsége Apostoli királyunk, 1912. dec. 8-án kelt legfelsőbb elhatározásával a »*középiskolai igazgatói*« címet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott. (Vall. és Közokt. Min. 170.368/1912. sz. r.)

E legmagasabb kitüntetést mindannyian őszinte örömmel vettük, mint amely kiváló tudóst, lelkiismeretes tanárt, elsőrangú pedagógust, a tanulók második atyját és közbecsülésnek, általános szeretetnek örvendő kollégát ért. *Jánosi Béla* az egész magyar középiskolai tanárságnak már fiatal kora óta dísze és mintaképe. Őszinte szívből kívánjuk, hogy tisztelt kollégánk e legmagasabb kitüntetéssel, még számos éven át — úgy mint eddig — híven szolgálhassa hazánk tanügyét.

Klimkó Károly helyett. tanár a IX. fizetési osztály II. fokozatába rendes tanárnak neveztetik ki, a további intézkedésig illetmények nélkül. (Vall. és Közokt. Min. 720/1912. XII. 31.)

Dr. Gedeon Gyula helyett. tanár a IX. fizetési osztály II. fokozatába rendes tanárnak neveztetik ki. (Vall. és Közokt. Min. 720/1912. XII. 31.)

Bartoniek Géza a br. Eötvös Collégium igazgatója, mint az „Orsz. Közokt. Tanács“ tagja, a matematikai és fizikai tanítás megfigyelésére kiküldetik. (Vall. és Közokt. Min. 4999/1912. eln. sz.)

Vall. és Közokt. Miniszterium 4999/1912. sz. rendeletével *Dr. Szekeres Kálmán* igazgatót szaktanulmányozásra küldi a gyulai r. k. főgimnáziumhoz.

Szücs Ernő r. tanár az 1912/3. tanév végéig szabadságot kap. (Vall. és Közokt. Min. 35.532/1912. sz.)

Dr. Kresznerits Károly verseci főreáliskolai r. tanár saját kérelmére ide áthelyeztetik. (Vall. és Közokt. Min. 35.532/1913. sz.)

Sirry Selim bey török birodalmi testnevelési felügyelő az intézetet tanulmányozás céljából látogathatja. (Vall. és Közokt. Min. 1442/1913. eln. sz.)

Rados Ignác kereskedelmi iskolai tanár a gyorsírás tanításának megfigyelésére kiküldetik. (Vall. és Közokt. Min. 9499/1913. sz.)

Vall. és Közokt. Miniszterium 16.197/1913. sz. r. megbízza *Dr. Szekeres Kálmán* igazgatót a gyulafehérvári r. k. főgimnáziumnál a f. tanévben tartandó szóbeli érettségi vizsgálaton való elnökléssel.

A szeptemberi és decemberi pótló- és javító érettségi vizsgálatok az 1913/14. tanévben a budapesti VIII. ker. községi főreáliskolában tartatnak. (Tanker. kir. Főigazgatóság 3444/1913. sz.)

Vall. és Közokt. Miniszterium 1913. március 18-án kelt 29.097. sz. a. r. elfogadja özv. Mayer Józsefnénak az intézet részére tett 4000 K-ás *„Mayer József alapítványát"* és az alapítványért köszönetét fejezi ki.

Az intézettől megvált *Dr. Privorszky Alajos* tanárban az intézet kötelességhű és lelkiismeretes tanárt, a tanári testület önzetlen jóbarátot vesztett. Kívánjuk, hogy új állomáshelyén oly szeretetet találjon, aminőben itt miköztünk volt része s eredménydús pedagógiai munkásságát épp oly sikerrel folytassa, mint aminő kitünő eredményt itt felmutatni tudott. Fogadja az itt teljesített kitünő tanári szolgálataiért ez úton is őszinte köszönetünket.

*

A székesfővárosi Tanács e reáliskolának összes anyagi szükségletéről a lefolyt tanévben is a legnagyobb készséggel gondoskodott. Fogadja Budapest székesfőváros közönsége, valamint a székesfővárosi Tanács áldozatkészségeért ezen a helyen is az intézet őszinte köszönetét.

A középeurópai egységes idő meghatározásához szükséges észleleteket a székesfővárosi Tanács megbízásából intézetünk műszereivel Dr. Szekeres Kálmán igazgató végzi. A középeurópai delet az iskola keleti erkélyéről mindennap lövéssel jelzik.

XIV.

Tájékoztatás a jövő tanévről.

Az 1913—1914-iki tanévre a tanulók fölvétele és beírása f. é. június 30-án és július 1-én d. e. 8 órától 12 óráig és a Középisk. Rdts 2. §-a szerint folytatólag f. é. szeptember 1., 2. és 3-án d. e. 8 órától 12 óráig történik (II. kerület, Toldy-Ferenc-utca 9. szám alatt.). Ezen túl egy hétig csakis a késedelmöket szigorúan igazoló tanulókat veheti fel az igazgató. A még később vagy a tanév folyamán jelentkezők fölvételét az igazgatóság útján benyújtott folyamodványra a tankerületi főigazgató engedheti meg. (1894. évi 50.668. sz. miniszteri rendelet.)

Azoknak, akik a tanév első hónapja után lépnek be az intézetbe, az addig végzett tananyagból vizsgálatot kell kiállaniok. (Középisk. Rdts. 2. §-a).

A reáliskola első osztályába csak oly növendékeket vehetünk fel, akik életük kilencedik évét már betöltötték és vagy arról, hogy a népiskola négy első osztályát jó sikerrel végezték, nyilvános népiskolától nyert bizonyítványt mutatnak elő, vagy fölvételi vizsgálaton igazolják, hogy hasonló mérvű képzettséggel bírnak (1883: XXX. t.-c. 10. §-a.) A belépő tanuló köteles keresztlevelét, illetve születési bizonyítványát és oltási, illetőleg újraoltási bizonyítványát bemutatni. E nélkül egy tanuló sem vehető fel.

A többi osztályokba való fölvétel valamely reáliskolának a megelőző osztályról szóló oly bizonyítványa alapján történik, amelyben minden tantárgyból, nem számítva ide a szépírást és testgyakorlatot, legalább is elégséges osztályzat van bejegyezve. (1883: XXX. t.-c. 11. §.)

Azok a tanulók, akik nyilvános gimnáziumból, vagy polgári iskolából a reáliskolába akarnak átlépni, kötelesek fölvételi vizsgálatot tenni. A fölvétel felett a tanári testület határoz. (1883: XXX. t.-c. 12. §.)

Minden tanuló a fölvételre személyesen és rendszerint atyja, anyja vagy gyámja, illetőleg azok valamely külön megbizottja kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni (Középisk. Rdts. 12. §-a); az 1889. évi 19.786. sz. miniszteri rendelet utasítja az igazgatót, hogy a fölvételnél a helybelieknek elsőbbséget adjon.

Minden fölvételre jelentkező tanuló kivétel nélkül tartozik igazolni, hogy be van oltva és ha 12 éves vagy idősebb, hogy újra oltatott (1887 : XXII. t.-c. 4., 5. §-ai); oly tanuló, aki az újraoltásra kötelezett és azt igazolni nem tudja, csak ideiglenesen vehető fel.

A fölvételnél minden tanuló fizet 4 korona fölvételi díjat, 2 koronát az ifjúsági könyvtárnak gyarapítására és 4 koronát a szemléltető oktatás és rendkívüli tárgyak (gyorsírás, ének stb.) költségeire, tentapénzre stb. E díjak (összesen 10 K) fizetése alól senki sem menthető fel.

A budapesti második kerületi állami főreáliskolában a tandíj egy évre 60 korona. Ez összeget négy részletben lehet lefizetni, az első részletet legkésőbb október 15.-ig, a másodikat december 1.-ig, a harmadikat március 15.-ig, a negyediket május 1.-ig. Oly tanuló, aki az illető tandíjrészletet a záros határidőig le nem fizeti, az intézetből kitiltandó, tekintet nélkül a mulasztást előidéző körülményekre. (1895. évi 40.201. sz. min. rendelet 14. §-a.)

Az ily módon kitiltott tanulónak az intézetbe újból való fölvételére nézve a késedelem okának tekintetbe vétele mellett saját hatáskörében az igazgató határoz, ha a tanuló a kitiltástól számított egy hétnél többet nem mulasztott. Egy héten túl terjedt ilynemű mulasztás esetén a fölvételre az engedélyt a késedelem alapos megokolása esetén a tankerületi főigazgató adja meg. Az igazgató elutasító határozata ellen a tankerületi főigazgatóhoz, ennek határozata ellen a nm. Vallás- és Közoktatásügyi m. kir. Miniszterhez az illetők felebbezéssel élhetnek.

A tandíj fizetése alól való fölmentést a tanári testület meghallgatása mellett az intézet igazgatója adja meg. (1895. évi 40.201. sz. miniszteri rendelet.)

A tandíj fizetése alól nem menthetők fel oly tanulók, akik nem képesek szegénységüket vagy legalább vagyontalanságukat igazolni; nem menthetők fel továbbá azok a tanulók sem, akik az előbbi tanév végén, illetőleg az első félévben az erkölcsi magaviseletből „rossz“ vagy „kevésbbé szabályszerű“ érdemjegyet kaptak, vagy a felsőbb osztályba való föllépésnél irányadó tantárgyak vala-

melyikében „elégtelen“ előmenetelt tanusítottak; valamint azok sem, akiknek az említett tantárgyakból, habár nem is volt elégtelen érdemjegyök, de több volt az „elégséges“, mint „jeles“ és „jó“ érdemjegyök.

Oly szülők gyermekei, akik igazolják, hogy egyszerre három vagy több fiút gimnáziumban, reáliskolában, polgári iskolában, tudomány-egyetemen, műegyetemen, vagy hasonló intézetben taníttatnak, szegénységi bizonyítvány nélkül is folyamodhatnak a tandíj felének elengedéséért és a fél tandíj alól fel is menthetők, ha iskolai bizonyítványuk, illetőleg értesítőjük a fenti kellékeknek megfelel.

Tandíjmentességet írásban kell kérni, még pedig az intézet igazgatójához címzett és nála benyújtandó szabályszerű folyamodvány alakjában. A folyamodványhoz melléklendő szegénységi bizonyítvány, amelynek egy évnél nem szabad régibbnek lenni, továbbá az iskolai bizonyítvány, illetőleg első félévi értesítő.

Folyamodni minden tanévben kétszer lehet, szeptember 15-ig és február 15-ig; később érkező folyamodványok nem fogadhatók el. (1892. évi 53.534. sz. miniszt. rendelet.)

A tandíjmentesség élvezetét elvesztik a tanulók:

a) ha magántanulókká lesznek, mely esetben a mentességet ama félév elejétől vesztik el, amelynek folyamában az előadásokról elmaradtak;

b) ha valamely középiskolából bármi oknál fogva kizáratnak;

c) ha a tandíjmentes tanulónak, vagy azon személynek, aki őt eltartani köteles, vagyoni viszonyai kedvezőbbekké lesznek, mely esetben a mentességet a változás beálltát követő félévtől kezdve vesztik el;

d) ha az első félév, illetőleg a tanév végén az erkölcsi magaviseletből „rossz“ vagy „kevésbbé szabályszerű“ érdemjegyet kapnak, vagy az első félév, illetőleg a tanév végén a felsőbb osztályba való fellépésnél irányadó tantárgyak valamelyikében „elégtelen“ előmenetelt tanusítanak, nemkülönben ha az említett tantárgyakból több az „elégséges“, mint a „jeles“ és „jó“ érdemjegyük. Ez esetekben tandíjmentességüket a bizonyítványt, illetőleg értesítőt követő félévtől kezdve vesztik el.

A *c)* és *d)* pont alatt felsorolt esetekben az illető tanuló újból való fölmentésért csak akkor folyamodhatik és tandíjmentességben csak akkor részesíthető, ha ismét megfelel mindazon föltételeknek, amelyek alatt tandíjmentességért általában folyamodni lehet. (1895. évi 40.201. sz. miniszteri rendelet.)

Az egyes osztályokba csak 60 tanuló vehető föl. Ha e szám betelt, a fölvétel bezáratik. E miatt figyelmeztetjük a szülőket, hogy a beírásra jókor jelentkezzenek.

TARTALOM.

Oldal

Mayer József. Dr. Szekeres Kálmántól 3

Mayer József alapítvány 8

Aldunai kirándulás. Németh Józseftől 11

Tantervi különbözetek fölvételi vizsgálatoknál 18

I. Személyzet. Irodalmi működés. 30
II. Tananyag. Írásbeli dolgozatok 35
III. Tankönyvek az 1913/14. tanévre 54
IV. Rendkívüli tárgyak. 58
V. Szertárak 62
VI. Jelentés az önképző-kör működéséről 74
VII. Jelentés a gyorsíró-kör működéséről 79
VIII. Jelentés a testnevelésről 80
IX. A tanulók segélyezése 93
X. Érdemsorozat 96
XI. Statisztikai kimutatás 128
XII. Jelentés az érettségi vizsgálatokról. 136
XIII. Adatok az intézet 1912/13. tanévi történetéhez 140
XIV. Tájékoztatás a jövő tanévről. 149

2002